

Poliisibarometri 2012

Kansalaisten käsitykset poliisin toiminnasta
ja sisäisen turvallisuuden tilasta

Sisäinen turvallisuus



SISÄASIAINMINISTERIÖN JULKAISUJA 47/2012

Sisäasiainministeriö
Helsinki 2013

ISSN 1236-2840
ISBN 978-952-491-744-5 (nid.)
ISBN 978-952-491-808-4 (PDF)

Tekijät (toimielimestä, toimielimen nimi, puheenjohtaja, sihteeri) Juha Marttila ja Pasi Heikura, Otantatutkimus Oy		Julkaisun laji Tutkimusraportti	
Neuvotteleva virkamies Esa Käyhkö, Sisäasiainministeriö		Toimeksiantaja Sisäasiainministeriö	
Julkaisun nimi Poliisibarometri 2012			
Julkaisun osat Tutkimusraportti			
Tiivistelmä Poliisibarometrissa selvitetään kansalaisten arvioita poliisin toiminnasta sekä kansalaisten vaikutelmia ja mielipiteitä poliisista. Poliisibarometri toteutettiin nyt seitsemännen kerran, ja se on saavuttanut vakiintuneen aseman barometritutkimuksena. Se on julkaistu aiemmin vuosina 1999, 2001, 2003, 2005, 2007 ja 2010. Poliisi koetaan selvästi tärkeimmäksi toimijaksi rikostorjunnassa ja lähiyhteisön turvallisuuden parantamisessa. Seuraavaksi tärkeimpinä tahoina pidetään palo- ja pelastustoimea sekä tullia. Vuoteen 2010 verrattuna, tullin ja rajavartiolaitoksen merkitys turvallisuustahoina on kasvanut. Samalla myös luottamus tulliin on kasvanut ja siihen luotetaan nyt yhtä paljon kuin poliisiin. Palo- ja pelastustoimi on edelleen selvästi luotetuin turvallisuustaho. Liikenneturvallisuudessa rattijuopumusvalvonta on edelleen kansalaisten mielestä ylivoimaisesti tärkein valvontamuoto. Kansalaisten käsityksissä eri valvontamuotojen merkityksestä liikenneturvallisuuteen ei ole juurikaan muutosta. Kansalaisten käsityksissä poliisin toiminnan korruptoituneisuudesta ei ole muutosta. Poliisi nähdään edelleen selvästi enemmän korruptioyritysten tai epäeettisen häirinnän kohteena kuin että se itse toimisi epäeettisesti kansalaisia tai yhteiskunnan muita toimijoita kohtaan. Valtaosa suomalaisista on tyytyväisiä poliisin toimintaan viimeisimmän asiointikerran perusteella. Parannettavaa on erityisesti asiakkaan informoinnissa, myöskään mielikuva asiakkaan arvostuksesta ei aina välity asiointitilanteessa. Poliisin vahvuuksia ovat asiakkaan ymmärtäminen ja ammattimainen toimintatapa. Kriittisimmin poliisiin suhtautuvat nuoret. Sähköisen asioinnin merkitys on kasvanut selvästi. Lähes 40 % suomalaista on käyttänyt www.poliisi.fi -sivustoa, kun osuus oli vajaat 30 % vuonna 2010. Poliisin tehtävistä selvästi tärkeimpänä pidetään kiireellisiin hälytyksiin vastaamista. Poliisi on myös onnistunut tässä tehtävässä hyvin. Asiakkaiden mielestä poliisi on hoitanut myös lupapalvelut hyvin, mutta lupa-palveluja pidetään vähemmän tärkeänä poliisitehtävänä. Kokonaisuutena poliisin katsotaan onnistuneen tehtävissä melko hyvin. Tulos on sama kuin aiemmissa mittauksissa. Poliisipalvelujen kehitys nähdään melko synkkänä. Useampi kuin joka viides suomalainen arvioi poliisipalvelujen heikentyneen asuinseudullaan viimeksi kuluneen vuoden aikana. Osuus oli sama kysyttäessä poliisin lupapalveluista ja kysyttäessä poliisin hälytys- ja valvontapalveluista. Lähes kolmannes vastaajista arvioi poliisin lupapalvelujen heikentyvän tulevan vuoden aikana. Vielä tätäkin suurempi osuus, noin 40 %, arvioi poliisin hälytys- ja valvontapalveluiden heikentyvän omalla asuinalueellaan. Arviot poliisipalvelujen kehityksestä ovat synkimmät haja-asutusalueilla, mutta odotukset tulevan vuoden kehityksestä ovat lähes yhtä negatiiviset myös suurissa kaupungeissa.			
Avainsanat (asiasanat) poliisi, laatu, arviointi, sisäinen turvallisuus, kansalaiset			
Muut tiedot Sähköisen julkaisun ISBN 978-952-491-808-4 (PDF), osoite www.intermin.fi/julkaisut			
Sarjan nimi ja numero Sisäasiainministeriön julkaisut 47/2012		ISSN 1236-2840	ISBN 978-952-491-744-5
Kokonaissivumäärä 88	Kieli suomi	Hinta 25 e + alv	Luottamuksellisuus julkinen
Jakaja Sisäasiainministeriö		Kustantaja/julkaisija Sisäasiainministeriö	

Författare (uppgifter om organet: organets namn, ordförande, sekreterare) Juha Marttila och Pasi Heikura, Otantatutkimus Oy		Typ av publikation Undersökningsrapport	
Konsultativ tjänsteman Esa Käyhkö, Inrikesministeriet		Uppdragsgivare Inrikesministeriet	
Publikation (även den finska titeln) Polisbarometern 2012 (Poliisibarometri 2012)			
Publikationens delar Undersökningsrapport			
Referat Polisbarometern redogör för medborgarnas bedömningar av polisens verksamhet samt deras uppfattningar och åsikter om polisen. Polisbarometern genomfördes nu för sjunde gången och den har fått en etablerad ställning som barometerundersökning. Barometern har tidigare publicerats 1999, 2001, 2003, 2005, 2007 och 2010. Polisen upplevs som den klart viktigaste aktören vid brottsbekämpning och förbättrande av näromgivningens säkerhet. De näst viktigaste aktörerna är brand- och räddningsväsendet och tullen. Jämfört med 2010 har tullens och gränsbevakningsväsendets betydelse som säkerhetsmyndigheter ökat. Samtidigt har också förtroendet för tullen ökat och förtroendet ligger nu på samma nivå som för polisen. Brand- och räddningsväsendet är fortsättningsvis den säkerhetsaktör som medborgarna litar klart mest på. Inom trafiksäkerheten anser medborgarna fortfarande att övervakningen av rattfylleri är den klart viktigaste formen av trafikövervakning. De olika övervakningsformernas betydelse för trafiksäkerheten har enligt medborgarnas uppfattning inte nämnvärt förändrats. Enligt medborgarna har det inte skett någon förändring när det gäller korruption i polisens verksamhet. Polisen betraktas fortfarande som en myndighet som snarare utsätts för korruptionsförsök eller oetiskt störande handlingar än som en myndighet som själv handlar oetiskt gentemot medborgarna eller andra samhällsaktörer. Merparten av finländarna är nöjda med polisens verksamhet på basis av det ärende som de senast utträttat hos polisen. Enligt barometern kan bl.a. den information som ges till kunderna emellertid förbättras och vidare upplever kunderna att de inte alltid får ett respektfullt bemötande vid skötseln av ärenden. Polisens styrka är förstärkt för kunderna och ett yrkesmässigt verksamhetssätt. De unga förhåller sig mest kritiska till polisen. I kontakten med polisen har betydelsen av elektronisk ärendehantering ökat märkbart. Inemot 40 procent av finländarna har använt webbplatsen www.poliisi.fi , medan andelen år 2010 var knappt 30 procent. Polisens klart viktigaste uppgift ansågs vara att svara på brådskande larm. Polisen har också lyckats väl med denna uppgift. Enligt kunderna har polisen också skött tillståndstjänsterna bra, men dessa betraktas dock som en mindre viktig polisuppgift. Som helhet betraktat anses det att polisen har lyckats rätt bra med sina uppgifter. Resultatet är detsamma som i de tidigare barometrarna. Utvecklingen i fråga om polistjänsterna betraktas som ganska dyster. Fler än var femte finländare anser att polistjänsterna inom deras bosättningsregion har försämrats under de senaste åren. Andelen var densamma då man frågade om polisens tillståndstjänster och polisens larm- och övervakningstjänster. I inemot en tredjedel av svaren uppskattade man att polisens tillståndstjänster kommer att försämrats under det kommande året. En ännu större andel, ca 40 procent, uppskattade att polisens larm- och övervakningstjänster kommer att försämrats inom deras bosättningsregion. Uppskattningarna om i vilken riktning polistjänsterna utvecklas är dystrast i glest bebyggda områden, men förväntningarna om utvecklingen under det kommande året är så gott som lika negativa också i de stora städerna.			
Nyckelord polisen, kvalitet, bedömning, den inre säkerheten, medborgare			
Övriga uppgifter Elektronisk version, ISBN 978-952-491-808-4 (PDF), www.intermin.fi/publikationer			
Seriens namn och nummer Inrikesministeriets publikation 47/2012		ISSN 1236-2840	ISBN 978-952-491-744-5
Sidoantal 88	Språk finska	Pris 25 e + moms	Sekretessgrad offentlig
Distribution Inrikesministeriet		Förläggare/utgivare Inrikesministeriet	

Lukijalle

Poliisibarometrissa poliisin toimintaa ja poliisipalveluja arvioidaan kansalaisten näkökulmasta. Kansalaisten käsitykset poliisin toiminnasta ja maamme sisäisen turvallisuuden tilasta osoittavat, että elämme turvallisessa ja vakaassa yhteiskunnassa.

Erityisesti kansalaisten poliisia kohtaan kokema luottamus kertoo luottamuksesta koko yhteiskunnan toimivuutta kohtaan. Eurobarometrin mukaan Suomen poliisiin luottaa 91 prosenttia kansalaisista, kun kysytään “luottaako vai eikö luota”. Eurooppalaisessa mittakaavassa Suomi on ehdotonta kärkeä ja ainoastaan Islannissa luottamus poliisiin on suurempi (92 %), ja esimerkiksi Ruotsissa selvästi pienempi (82 %).

Liian ehdoton luottamus tuntuu kuitenkin epäilyttävältä ja juuri siksi omassa tutkimuksessamme kysymme, missä määrin kansalaiset luottavat poliisiin. Uusimman poliisibarometrin mukaan kansalaisista 48 % luottaa poliisiin erittäin paljon ja 44 % melko paljon, siis 92 % luottaa poliisiin paljon. Melko vähän luottavia on 6 %, erittäin vähän luottavia on yksi prosentti kansalaisista ja yksi prosentti ei kerro kantaansa. Tulos on erittäin hyvä ja tärkeintä on se, että voimme todeta tilanteen pysyneen vakaana vuosien saatossa, mutta mihinkään itsestään selvyyteen ei pidä tuudittautua.

Poliisibarometrin muidenkin kysymysten kohdalla on pyritty laadullisesti luotettavan tiedon saamiseen. Esimerkiksi kansalaisten turvallisuuden tunne on lähiympäristön rikollisuusongelman vakavuudella mitattuna pysynyt samanlaisena viimeisen kymmenen vuoden ajan. Kansalaisista edelleen vajaa neljännes pitää rikollisuusongelmaa vakavana. Sen sijaan kysyttäessä huolestuneisuutta eri rikollisuusilmiöistä, ampuma-aseella tehtävän rikoksen mahdollisuus huolestuttaa kansalaisia entistä enemmän, 63 % on huolestunut siitä erittäin paljon.

Poliisibarometrin tarkoitus on lisätä tietämystä poliisin toimintaympäristöstä ja poliisitoiminnan laadusta. Esimerkiksi kysyttäessä kansalaisilta rikoksista ilmoittamisesta, huomataan että merkittävä osa tavallisimmista rikostyypeistä, kuten omaisuusrikoksista ja pahoinpitelyistä jää ilmoittamatta. Piilorikollisuuden osuus näyttäisi siis olevan huomattava, ja tämä on vakavan pohdinnan paikka erityisesti poliisin ennalta estävän toiminnan kokonaisstrategian luomisessa. Kuvaava esimerkki nykytilanteesta on se, että samalla kun poliisille ilmoitettujen rikoslakirikosten määrä on laskenut, poliisin kotihälytystehtävät ovat lisääntyneet. Onkin kysyttävä miten poliisin ja muiden turvallisuustahojen yhteisvoimin voidaan vaikuttaa erityisesti väkivaltarikollisuuden estämiseen. Samalla on todettava, että rikollisuuskehitystä ja poliisitoimen strategioista johdettuja tulostavoitteita tulisi analysoida mahdollisimman kokonaisvaltaisesti. Tässä työssä poliisibarometrin tulokset ovat hyvänä lähtökohtana.

Poliisibarometri on julkisin varoin tuotettu tietoaaineisto, joka on niin kansalaisten, yritysten ja yhteisöjen kuin viranomaisten, tutkimuksen ja koulutuksen

hyödynnettävissä. Toivon, että aineistoa käytettäisiin myös poliittisen päätöksenteon pohjana ja kansalaiskeskustelun virittäjänä.

Helsingissä 30.1.2013

Kauko Aaltomaa

Osastopäällikkö, ylijohdaja
Sisäasiainministeriö, poliisiosasto

Sisällys

1 Yhteenveto tuloksista	3
2 Sammanfattning av resultat	9
3 Summary of results	12
4 Johdanto.....	15
5 Poliisin rooli sisäisen turvallisuuden toimijana	16
5.1 Eri turvallisuustahojen roolien tärkeys.....	16
5.2 Kansalaisten luottamus eri turvallisuustahoihin	19
5.3 Eri valvontamuotojen merkitys liikenne-turvallisuuden kannalta	21
5.4 Kansalaisten arviot poliisin toiminnan korruptoituneisuudesta.....	24
6 Yleisen järjestyksen ja turvallisuuden tila.....	26
6.1 Poliisi yleisen järjestyksen ja turvallisuuden päävastaajana	26
6.2 Poliisin internetsivuston käyttäminen	27
6.3 Matka lähimmälle poliisiasemalle ja poliisin palvelupisteelle	27
6.4 Odotukset poliisiavun nopeudesta	29
6.5 Poliisin näkyvyys lähiympäristössä	31
6.6 Turvattomuuden kokeminen.....	32
6.7 Toimenpiteet turvallisuuden parantamiseksi.....	38
7 Rikostorjunnan haasteita	43
7.1 Rikollisuusongelma lähiympäristössä.....	43
7.2 Huolestuneisuus rikollisuusilmiöstä	43
7.3 Rikoksen kohteeksi joutuminen.....	48
7.4 Rikoksen silminnäkijäksi joutuminen	51
7.5 Todistajana tai asianomistajana rikosprosessissa	52
7.6 Rikoksista poliisille ilmoittaminen	54
7.7 Rikoksesta ilmoittamatta jättämisen syyt	60
7.8 Rikoksilta suojautuminen	66
7.9 Kokemukset kansainvälisestä rikollisuudesta	68
8 Kansalaisten kokemuksia poliisitoiminnan laadusta	69

8.1 Kansalainen poliisin asiakkaana	69
8.1.1 Kansalaisten yhteydet poliisiin	69
8.2 Kansalaisten kokemuksia poliisin käyttäytymisestä	71
8.2.1 Palvelun laatu poliisiyhteyksissä	71
8.2.2 Kansalaisten yleinen ilmoitusaktiivisuus	73
8.2.3 Kokemuksia viimeisimmän asioinnin vaikutuksista.....	74
8.2.4 Poliisin suhtautuminen muita kulttuureja edustaviin	75
8.3 Poliisin onnistuminen tehtävissään	76
8.3.1 Poliisin tehtävien tärkeysarvostus.....	76
8.3.2 Poliisin onnistuminen tehtävissään	81
8.4 Arviot poliisipalvelujen kehityksestä.....	86
8.4.1 Poliisipalvelujen kehittyminen viimeisen vuoden aikana ja arviot kehityksestä tulevan vuoden aikana.....	86

Kuvat

Kuva 1. Eri tahojen tärkeys rikostorjunnassa ja lähiyhteisön turvallisuuden parantamisessa (1/2).	17
Kuva 2. Eri tahojen tärkeys rikostorjunnassa ja lähiyhteisön turvallisuuden parantamisessa (2/2).	18
Kuva 3. Kansalaisten luottamus eri turvallisuustahoihin.	20
Kuva 4. Valvontamuotojen merkitys liikenneturvallisuuden kannalta (1/2).	22
Kuva 5. Valvontamuotojen merkitys liikenneturvallisuuden kannalta (2/2).	23
Kuva 6. Kansalaisten arviot poliisin toiminnan korruptoituneisuudesta.	25
Kuva 7. Poliisin kyky vastata yleisestä järjestyksestä ja turvallisuudesta.	26
Kuva 8. www.poliisi.fi-sivuston käyttäminen.	27
Kuva 9. Matka lähimmälle poliisiasemalle.	28
Kuva 10. Matka lähimmälle lupapalvelupisteelle.	29
Kuva 11. Poliisiavun saapuminen paikalle kiireellisessä tarpeessa.	30
Kuva 12. Poliisin näkyvyys asuinalueella.	31
Kuva 13. Turvattomuuden kokeminen yksin ollessa.	33
Kuva 14. Liikkuminen jalkaisin asuinpaikkakunnan keskustassa iltaisin ja öisin.	34
Kuva 15. Liikkuminen julkisella liikenteellä asuinpaikkakunnan keskustassa iltaisin ja öisin.	35
Kuva 16. Liikkuminen omalla autolla asuinpaikkakunnan keskustassa iltaisin ja öisin.	35
Kuva 17. Liikkuminen polkupyörällä asuinpaikkakunnan keskustassa iltaisin ja öisin.	36
Kuva 18. Liikkuminen jalkaisin muiden paikkakuntien keskustassa iltaisin ja öisin.	36
Kuva 19. Liikkuminen julkisella liikenteellä muiden paikkakuntien keskustassa iltaisin ja öisin.	37
Kuva 20. Liikkuminen omalla autolla muiden paikkakuntien keskustassa iltaisin ja öisin.	37
Kuva 21. Liikkuminen polkupyörällä muiden paikkakuntien keskustassa iltaisin ja öisin.	38
Kuva 22. Eri toimenpiteiden tärkeys yleisen järjestyksen ja turvallisuuden kannalta (1/3).	40
Kuva 23. Eri toimenpiteiden tärkeys yleisen järjestyksen ja turvallisuuden kannalta (2/3).	41
Kuva 24. Eri toimenpiteiden tärkeys yleisen järjestyksen ja turvallisuuden kannalta (3/3).	42

Kuva 25. Rikollisuusongelman vakavuus lähiympäristössä.	43
Kuva 26. Huolestuneisuus eri rikollisuusilmiöistä (1/3).	45
Kuva 27. Huolestuneisuus eri rikollisuusilmiöistä (2/3).	46
Kuva 28. Huolestuneisuus eri rikollisuusilmiöistä (3/3).	47
Kuva 29. Rikoksen uhriksi tai kohteeksi joutuminen (1/2).	49
Kuva 30. Rikoksen uhriksi tai kohteeksi joutuminen (2/2).	50
Kuva 31. Rikoksen silminnäkijäksi joutuminen.	52
Kuva 32. Todistajana tai asianomistajana rikosprosessissa oleminen.	53
Kuva 33. Uhkailu tai painostus rikosprosessiin osallistuvien taholta.	54
Kuva 34. Asuntomurron/sen yrityksestä ja omaisuuden varastamisen kohteeksi joutumisesta poliisille ilmoittaminen.	56
Kuva 35. Autovarkaudesta/sen yrityksestä ja aseellisen uhkauksen kohteeksi joutumisesta poliisille ilmoittaminen.	57
Kuva 36. Omaisuuden vahingoittamisesta/sen yrityksestä ja pahoinpitelyn kohteeksi joutumisesta poliisille ilmoittaminen.	58
Kuva 37. Seksuaalisen ahdistelun/väkivallan ja muun rikoksen/haitanteon kohteeksi joutumisesta poliisille ilmoittaminen.	59
Kuva 38. Syyt, miksi ei ilmoittanut omaisuuden varastamisesta.	61
Kuva 39. Syyt, miksi ei ilmoittanut omaisuuden vahingoittamisesta.	62
Kuva 40. Syyt, miksi ei ilmoittanut pahoinpitelystä.	63
Kuva 41. Syyt, miksi ei ilmoittanut seksuaalisesta ahdistelusta tai väkivallasta.	64
Kuva 42. Syyt, miksi ei ilmoittanut muusta rikoksesta tai haitanteosta.	65
Kuva 43. Toimenpiteet, joita on tehnyt rikosvaaran tai rikosriskin torjumiseksi.	67
Kuva 44. Omakohtaiset kokemukset kansainvälisestä rikollisuudesta.	68
Kuva 45. Kansalaisten yhteydet poliisiin.	70
Kuva 46. Kansalaisten kokemukset poliisin toiminnasta viimeisimmässä yhteydenotossa poliisiin.	72
Kuva 47. Havaitusta häiriöstä tai epäkohdasta ilmoituksen tai rikosilmoituksen tehneet.	73
Kuva 48. Kokemukset viimeisimmän asioinnin vaikutuksista.	75
Kuva 49. Poliisin suhtautuminen muita kulttuureita edustaviin.	76
Kuva 50. Tehtävien tärkeys poliisin työssä (1/3).	78
Kuva 51. Tehtävien tärkeys poliisin työssä (2/3).	79
Kuva 52. Tehtävien tärkeys poliisin työssä (3/3).	80
Kuva 53. Poliisin onnistuminen tehtävissään (1/3).	82
Kuva 54. Poliisin onnistuminen tehtävissään (2/3).	83
Kuva 55. Poliisin onnistuminen tehtävissään (3/3).	84
Kuva 56. Poliisin tehtävien tärkeys ja onnistuminen niissä.	85

Kuva 57. Poliisin onnistuminen tehtävissään kokonaisuutena.	86
Kuva 58. Poliisipalvelujen kehittyminen viimeksi kuluneen vuoden aikana ja arviot kehityksestä tulevan vuoden aikana.	88

1 Yhteenvedo tuloksista

Poliisi on kansalaisten mielestä edelleen selvästi tärkein turvallisuustaho rikostorjunnassa ja lähiyhteisön turvallisuuden parantamisessa. Eri turvallisuustahojen luotettavuuden arvioinnissa palo- ja pelastustoimi oli selvä ykkönen, ennen poliisia ja tullia. Käsitykset eri valvontamuotojen merkityksestä osana liikenneturvallisuutta ovat pysyneet ennallaan. Liikenneturvallisuuteen voidaan kansalaisten mielestä vaikuttaa parhaiten rattijuopumusvalvonnan avulla.

Kansalaiset luottavat poliisiin kykyyn huolehtia yleisestä järjestyksestä ja turvallisuudesta ainakin pääosin. Luottamus poliisiin kykyyn kantaa kokonaisvastuu asiassa on kuitenkin hieman laskenut. Kansalaisten käsityksissä poliisin toiminnan korruptoituneisuudesta ei ole muutosta. Poliisi nähdään edelleen selvästi enemmän korruptioyritysten tai epäeettisen häirinnän kohteena kuin, että se itse toimisi epäeettisesti kansalaisia tai yhteiskunnan muita toimijoita kohtaan.

Poliisin verkkopalvelujen käyttö on yleistynyt selvästi. Lähes 40 % suomalaisista on käynyt joskus poliisin internetsivustolla. Poliisin näkyvyys lähiympäristössä on pysynyt ennallaan partiointihavaintojen useudella mitattuna. Arvio kiireellisen poliisiavun saamiseen kuluvasta ajasta on kasvanut jonkin verran. Aiempaa harvemmat uskovat saavansa poliisiapua alle 10 minuutissa.

Kansalaisten yksinoloon liittyvät turvattomuuden tunteet liittyvät yleensä liikkumiseen pimeään aikaan ja viikonloppuisin etenkin keskusta-alueilla. Turvattomuuden tunteita esiintyy eniten naisten ja yli 60-vuotiaiden keskuudessa.

Suomalaisten mielestä yleiseen järjestykseen ja turvallisuuteen voidaan vaikuttaa parhaiten vaikuttamalla nuorten huumeiden käyttöä koskeviin asenteisiin. Myös kouluissa tehtävä valistustyö koetaan tärkeänä vaikuttamiskeinona.

Runsas viidennes suomalaisista pitää rikollisuutta lähiympäristössään vähintäänkin melko vakavana. Osuus on sama kuin vuoden 2010 mittauksessa. Eri rikostyypeistä kansalaisia huolestuttavat eniten rattijuoppous ja ampuma-aseella tehdyt rikokset. Myös huumeiden käyttö ja myynti huolestuttavat monia. Huolestuneisuudessa eri asioihin tai ilmiöihin ei ole merkittäviä muutoksia.

Joka kymmenes suomalainen oli joutunut rikoksen uhriksi tai kohteeksi vuonna 2012. Kyseessä oli tavallisimmin omaisuusrikos tai omaisuuteen liittyvä vahingonteko. Isommissa kaupungeissa rikoksen uhriksi tai kohteeksi joutuminen oli selvästi yleisempää kuin pienemmillä paikkakunnilla. Noin 60 % vastaajista on ollut joskus rikoksen uhri tai kohde, joka toinen on joutunut joskus rikoksen silminnäkijäksi. Noin neljäsosa on ollut todistajana tai asianomistajana rikosprosessissa ja heistä noin joka viides oli kokenut uhkailua tai painostusta, tavallisimmin rikoksen epäillyn taholta.

Piilorikollisuuden osuus näyttäisi olevan huomattava. Merkittävä osa rikoksista jää ilmoittamatta kaikissa tavallisimmissa rikostyypeissä esimerkiksi omaisuusrikoksissa ja pahoinpitelyissä. Etenkin nuoremmissa ikäryhmissä ilmoitus jää usein tekemättä. Ilmoittamatta jättämisen syyksi mainittiin omaisuusrikoksissa tai -vahingoittamisissa tavallisimmin, ettei pitänyt rikosta kyllin vakavana. Pahoinpitely jää usein ilmoittamatta, koska asiaa pidetään yksityisenä.

Valtaosalla suomalaisista on käytössä ainakin jotain toimenpiteitä rikosvaaran tai rikosriskin torjumiseksi. Etenkin henkilötietojen luovuttamista internetissä pyritään välttämään. Omaisuusrikoksilta suojaudutaan lukkojen ja muiden apuvälineiden avulla. Hälytyslaite on kuitenkin vain alle 10 prosentissa kodeista. Omasta turvallisuudesta pidetään huolta välttämällä yksinliikkumista iltaisin keskusta-alueilla.

Noin neljänneksellä suomalaisista on ainakin vähäisessä määrin omakohtaisia kokemuksia kansainvälisestä rikollisuudesta lähiympäristössään tai kauempana. Nuoremmissa ikäryhmissä kokemuksia on keskimääräistä enemmän. Rikollisuutta on havaittu saman verran riippumatta siitä miten usein matkustaa ulkomaille.

Noin joka toinen suomalainen on ollut jollain tavoin yhteydessä poliisin kanssa viimeksi kuluneen 12 kuukauden aikana. Syynä on tavallisimmin ollut jokin lupa-asia tai liikennevalvontaan tai -onnettomuuteen liittyvä asia. Suomalaiset ovat olleet lupa-asioissa aiempia vuosia enemmän yhteydessä poliisiin.

Poliisin asianhoitoon oltiin viimeisimmällä asiointikerralla pääosin tyytyväisiä. Tyytyväisyyttä herättävät etenkin poliisin ymmärtäväinen ja asiallinen asennoituminen asiakkaaseen sekä ammattitaitoinen toimintatapa. Sen sijaan tiedonsaantia ei koeta aina riittäväksi asiointitilanteessa mm. asiakkaan tilanteen ja mahdollisuuksien selvittämistä asiassa. Myöskään mielikuva asiakkaan arvostuksesta ei aina välity asiointitilanteessa. Poliisin asiakkaista selvästi kriittisimpiä olivat nuoret alle 25-vuotiaat. Asiakaspalvelun laatu on samaa tasoa kuin aiemmissa mittauksissa.

Kansalaisten ilmoitusaktiivisuudessa ei ole muutosta. Noin 15 % suomalaisista oli tehnyt vuosien 2011–2012 aikana ilmoituksen poliisille havaitsemastaan häiriöstä tai epäkohdasta tai tehnyt rikosilmoituksen. Vain noin joka kolmas ilmoituksen tehneistä koki ilmoituksensa johtaneen lähialueensa turvallisuuden paranemiseen. Noin joka neljännessä tapauksessa poliisi ei saapunut tapahtumapaikalle lainkaan.

Poliisin ajatellaan suhtautuvan eri kulttuureista ja roduista lähtöisin oleviin ihmisiin jonkin verran tiukemmin kuin muihin suomalaisiin. Aiempaa suurempi osuus vastaajista ajattelee, että poliisi suhtautuu samalla tavoin eri taustan omaaviin suomalaisiin.

Kun vertailussa ovat poliisin eri tehtävät, poliisin arvioidaan onnistuneen parhaiten lupapalveluissa, kiireellisiin hälytyksiin vastaamisessa ja liikennevalvonnassa.

Huonoimmat arvosanat poliisi saa autovarkauksien selvittämisestä ja talousrikostorjunnasta. Kiireellisiin tehtäviin vastaaminen arvioitiin myös poliisin tärkeimmäksi tehtäväksi. Lupapalvelut ja päihtyneiden huostaanotto arvioitiin poliisin tehtävistä vähiten tärkeiden joukkoon.

Poliisipalvelujen kehitys omalla asuinalueella nähdään negatiivisena. Useampi kuin joka viides vastaaja arvioi lupapalvelujen sekä hälytys- ja valvontapalvelujen heikentyneen viimeksi kuluneen vuoden aikana omalla asuinalueellaan. Vielä selvästi suurempi osuus arvioi näiden poliisipalvelujen heikentyvän tulevan vuoden aikana. Negatiivisimmat käsitykset ovat haja-asutusalueella asuvien keskuudessa.

2 Sammanfattning av resultat

Enligt medborgarna är polisen fortfarande den klart viktigaste säkerhetsinstitutionen när det gäller bekämpning av brott och förbättrande av säkerheten i näromgivningen. I värderingen av tillförlitligheten hos olika säkerhetsinstitutioner kom räddningstjänsten etta, klart före polisen och tullen.

Uppfattningen över olika övervakningsmetodernas betydelse som en del av trafiksäkerhet är oförändrad. Enligt medborgarna anses trafiksäkerheten bäst kunna brottas med hjälp av rattfylleriövervakning.

I de flesta fall visar medborgarna tillit till polisens förmåga att ta hand om den allmänna ordningen och säkerheten. Förtroendet för polisens förmåga att bära helhetsansvaret i frågan har dock emellertid minskat en aning. Den allmänna opinionen om korruption inom polisverksamhet har inte förändrats. Polisen anses fortfarande vara betydligt mera av ett objekt för korruptionsförsök eller oetisk interferens än den aktiva parten som själv skulle agera oetiskt mot medborgarna eller andra aktörer i samhället.

Användning av polisens webbservice har fått en tydlig ökning. Nästan 40 % av finländarna har någon gång besökt polisens internetsida. Polisens synlighet i näromgivningen har förblivit densamma, mätt med frekvensen av patullobservationer. Tidsuppskattningen för att få polishjälp i akuta situationer har ökat en aning. Färre respondenter än innan tror att de kan få polishjälp inom 10 minuter.

Medborgarnas otrygghetskänslor vid ensamma situationer är oftast kopplade till utomhusvistelser i centrumområden under helgerna eller dygnets mörka timmar. Otrygghetskänslan är vanligast bland kvinnor och folk över 60 år.

Finländare anser att den allmänna ordningen och säkerheten bäst kan påverkas genom att influera ungdomarnas attityder till droganvändning. Även upplysningsarbete som görs i skolorna anses vara ett viktigt påverkningsmedel.

Lite över en femtedel av finländarna anger att graden av den brottslighet som pågår i ens närområde är åtminstone 'ganska allvarlig'. Andelen är oförändrad från 2010 års mätning. Av olika brottstyper är medborgarna mest bekymrade över rattfylleri och skjutvapenbrott. Många respondenter är också oroliga för missbruk och försäljning av narkotika. Generell oro över olika saker och företeelser har inte ändrats nämnvärt.

Var tionde finländare har blivit utsatt för brott under 2012. Oftast har det varit fråga om ett egendomsbrott eller förmögenhetsskada. Att bli utsatt eller objekt för brott förekom tydligen oftare i större städer än på mindre orter. Omkring 60 % av respondenterna har någon gång fallit offer för eller blivit utsatt för brott, medan hälften av respondenterna har någon gång varit ögonvittne till brott. Ungefär en fjärdedel av respondenterna har

vittnat eller varit sakägare i en brottsprocess, varav en femtedel hade i situationen upplevt hot eller utpressning, oftast från den brottmisstänkta personen.

Andelen dold brottslighet tycks vara betydlig. En betydande del av brotten blir aldrig anmälda när det gäller de allra vanligaste typer av brott såsom egendomsbrott och misshandel. Som skäl till detta angavs det att man inte tyckte brottet var tillräckligt allvarligt, och då oftast i samband med ett egendomsbrott eller en förmögenhetsskada. Misshandelfall däremot förblir ofta oanmälda då det anses vara en privat angelägenhet.

De flesta av finländarna har tillgång till minst några stycken åtgärder för att förebygga och bekämpa brottslighet. Det vanliga är att man undviker att uppge personuppgifter på nätet. Egendomsbrott förebyggs med hjälp av lås och andra hjälpmedel. Någon typ av hemlarm finns däremot bara i färre än vart tionde hem. Man tar hand om sin säkerhet genom att undvika att vistas ensam på centrumområden om kvällarna.

Ungefär en fjärdedel av finländarna har åtminstone lite personliga erfarenheter av internationell brottslighet i sitt närområde eller längre bort. Yngre åldersgrupperna visar sig att ha fler erfarenheter än genomsnittet av respondenterna. Antalet observerade brottsändelser är oberoende av hur ofta man reser utomlands.

Ungefär varannan finländare har på något sätt varit i kontakt med polisen under de senaste 12 månaderna. Oftast har det handlat om ett tillståndsärende, trafikövervakning eller en trafikolycka. Gällande tillståndsärenden har finländarna under 2012 varit i kontakt med polisen oftare än under de gångna åren.

Respondenterna var i huvudsak nöjda med polisens ärendehantering under det senaste kontakttillfället. Polisens förståelse och sakliga inställning till kunden, samt den professionella arbetsmetoden var aspekter som uppskattades särskilt av respondenterna. Däremot ansågs informationsutdelningen ofta bristfällig, bl. a. när det gäller att få information om ärendestatus och eventuella utkomstmöjligheter. Inte heller känner sig kunden uppskattad vid varje tjänstillfälle. De absolut mest kritiska kunderna hos polisen var unga vuxna under 25 år. Kvaliteten på kundtjänst är på samma nivå som den har varit i tidigare mätningar.

Det finns ingen ändring på hur aktiva medborgarna är på att göra en anmälan. Ungefär 15 % av finländarna hade under 2011-2012 gjort en polisanmälan om en störning eller felaktighet, alternativt gjort en brottsanmälan. Enbart ungefär var tredje respondent hade känt att polisanmälan hade lett till en förbättring av säkerheten i närområdet. I ungefär vart fjärde fall kom polisen aldrig till brottsplatsen.

Respondenterna i allmänhet tycker att polisen har något striktare inställning till människor som har ett annat kulturellt eller geografiskt ursprung än vad de har till andra finländare. Jämfört med tidigare år anser dock en växande andel av respondenterna att polisen har samma attityd till alla finländare oavsett bakgrund.

I en jämförelse av olika polisfunktioner ansåg respondenterna att polisen hade klarat sig bäst i hanteringen av tillståndsärenden, brådiskande larm och i trafikövervakning. Lägsta betyget får polisen i lösning av bilstöld och bekämpning av ekonomisk brottslighet. Att reagera på brådiskande ärenden ansågs även vara polisens viktigaste funktion. Tillståndsärenden och omhändertagandet av berusade personer värderades däremot bland de minst viktiga av polisens alla funktioner.

Utvecklingen av polistjänster på respondenternas eget bostadsområde anses vara negativ. Fler än var femte respondent uppskattade att tillståndstjänster tillsammans med larm- och bevakningstjänster hade försämrats i det egna bostadsområdet under det senaste året. En ännu större andel uppskattade att just dessa polistjänster kommer att försämrats över det kommande året. De mest negativa uppfattningarna förekom bland respondenter som är bosatta på glesbygden.

3 Summary of results

The police are still clearly considered by citizens to be the most important security institution in crime prevention and improvement of safety in the neighbourhood. Fire and rescue services are clearly number one when evaluating the reliability of different security institutions, coming before the police and customs.

The views on the significance of different forms of monitoring as part of traffic security have remained unchanged. In the opinion of citizens, monitoring of drunk driving is the best method to improve traffic safety.

Citizens mostly trust in the ability of the police to take care of public order and safety. However, trust in the ability of the police to carry the whole responsibility in this matter has somewhat decreased. In the views of the citizens, there has been no change regarding the state of corruption in the actions of the police. The police is still seen more as a target of corruption attempts and unethical harassment than as an agent acting unethically itself towards citizens or other agents in society.

The use of the police online services has become clearly more common. Nearly 40 % of Finns have visited the website of the Finnish Police at some point. The visibility of the police in the neighbourhood has remained the same when measured by the frequency of sightings of police patrols. The estimation of the time that it takes to receive police assistance has increased to some extent. Fewer people than before believe that they would get police assistance in less than 10 minutes.

Citizens' feelings of vulnerability are related to being alone outside during dark hours or on weekends, especially in downtown areas. Women and people over 60 experience feelings of vulnerability the most often.

In the opinion of Finns, public order and safety can be best improved by influencing the attitudes of the youth towards drug use. Education and information given in schools is also seen as an important way to influence attitudes.

More than one fifth of Finnish people consider crime in their neighbourhood to be at least fairly serious. The figure is the same as in the 2010 barometer. Among different crime types, citizens are the most concerned about drunk driving and crimes committed with a gun. Drug abuse and trade also concern many respondents. There have been no significant changes in the level of concern towards different issues or phenomena.

One tenth of the respondents have been a victim or target of crime in 2012. The crime in question was typically property crime or property damage. It was clearly more common to become a victim or target of crime in bigger cities than in smaller towns. Approximately 60 % of the respondents have at some point been a victim or target of

crime and every second respondent has witnessed a crime at some point. Approximately one fourth of the respondents have been a witness or plaintiff in a crime process and approximately one fifth of them have experienced threats or pressure, usually from the suspect.

The amount of hidden criminality seems to be significant. A significant number of crimes are left unreported in all crime types, for example in property crimes and assault or battery. Especially among the younger age groups, the crime often goes unreported. As a reason for not reporting a crime, it was often mentioned that the crime was not considered serious enough, usually in property crimes and property damage crimes. Assault and battery is often not reported because the issue is considered a private matter.

The majority of Finns have at least some means available to prevent a threat or risk of crime. In particular, people avoid giving personal information on the internet. Locks and other devices are used to guard against property crimes. An alarm device is, however, present in less than 10 per cent of homes. Personal safety is guarded by avoiding being alone at night in downtown areas.

Approximately one fourth of Finnish people have at least some personal experience of international crime in their neighbourhood or farther away. In younger age groups, there are more such experiences on average. Criminality has been observed to the same extent regardless of how often the respondent travels abroad.

About half of Finns have had some contact with the police during the last 12 months. The reason has typically been related to obtaining a license or permit or an issue about traffic control or a traffic accident. Finns have been more often in contact with the police regarding license or permit matters than in previous years.

The respondents were mainly satisfied with the service process during their last visit. Especially an understanding and practical attitude towards the customer and a professional way of action were factors improving satisfaction. However, information availability is not always considered sufficient when using police services, for instance regarding how the customer's situation and possibilities were explained. Moreover, appreciation of the customer does not always come across to the customer in the service situation. The clearly most critical customers were respondents under 25 years. The quality of customer service is on the same level as in the earlier barometers.

There has been no change in the reporting activity of citizens. About 15 % of Finns had made a notification to the police in 2011-2012 about a disturbance or a grievance or reported a crime. Only one third of those who had made a notification felt that their notification had resulted in increased safety in their neighbourhood. The police had not arrived at the scene at all in approximately one fourth of the cases. The police is thought to have a somewhat tighter attitude towards people from other cultures and ethnicities

than other Finns. On the other hand, a bigger portion of the respondents than before thinks that the police have the same attitude towards Finns with a different background.

When comparing the different tasks of the police, the police are seen to have succeeded the best in license services, respond to emergencies and in traffic control. The worst grades are given for handling car theft and prevention of economic crime. Responding to emergency tasks was also seen to be the most important task for the police. License services and taking intoxicated people into custody were seen as the least important tasks of the police.

The development of police services in the neighbourhood is seen to have been negative. More than one fifth of the respondents estimated license services as well as emergency and monitoring services to have weakened during the last year in their own neighbourhood. A clearly larger number of respondents also thought that these police services will further deteriorate over the coming year. People living in sparsely populated areas had the most negative views.

4 Johdanto

Tämän tutkimuksen on tehnyt Otantatutkimus Oy sisäasiainministeriön poliisiosaston toimeksiannosta. Tutkimus on tehty SFS-ISO 20252 laatustandardin mukaisesti.

Tutkimuksen tarkoituksena oli selvittää suomalaisten käsityksiä poliisin toimintaympäristöstä ja poliisitoiminnan laadusta. Poliisibarometri on toteutettu kahden vuoden välein vuodesta 1999 alkaen. Aikasarja mahdollistaa tulosten kehityksen seurannan.

Tutkimuksen kohderyhmänä oli 15–79-vuotias väestö, Ahvenanmaan maakuntaa lukuun ottamatta. Aineisto kerättiin henkilökohtaisina haastatteluina.

Tutkimuksessa haastateltiin 1018 henkilöä. Otos muodostettiin kiintiöpoiminnalla, jossa kiintiöinä olivat kohderyhmän ikä-, sukupuoli-, alue- ja kunnan kokoluokka. Kokoluokkina olivat: alle 30 000 asukkaan kunta/kaupunki, 30 000–100 000 asukkaan kunta/kaupunki, yli 100 000 asukkaan kaupunki. Haastatteluja tehtiin 80 paikkakunnalla. Tuloksissa otos on painotettu vastaamaan koko maan tasolla kohderyhmän väestön ikä- ja sukupuolijakaumaa ja aluetta sekä asuinkunnan kokoluokkaa. (Lähde: Tilastokeskus väestötilasto 31.12.2011. Taulukoinnissa painotetut N-luvut vastaavat kohde-ryhmää tuhansina.)

Haastattelut tehtiin 28.10–30.11.2012. Työhön osallistui 56 tutkimushaastattelijaa. Haastattelijat perehdytettiin työhön ja heille annettiin kirjalliset työohjeet. Haastattelutyötä valvottiin kenttätöiden kuluessa haastattelijakohtaisilla atk-taulukoinneilla. Osana laadunvarmistusta vastaajille tehtiin myös tarkistussoittoja, joissa selvitettiin että haastattelu oli tehty annettujen ohjeiden mukaisesti.

Taulukointi on tehty Otantatutkimus Oy:n laitteistoilla ja ohjelmistoilla. Taulukoinnissa on käytetty T-testiä, joka testaa kunkin taulukoidun taustamuuttujan kohdalla, poikkeako tulos muista vastaajista enemmän kuin mitä satunnaisvaihtelun osuus on 95 %:n luotettavuustasolla. Tähti (*) luvun vieressä osoittaa, että ero on merkitsevä. Kokonais-tuloksen (”Kaikki” -sarake) keskimääräinen virhemarginaali on 95 %:n luotettavuustasolla suurimmillaan ± 3.2 ja pienimmillään ± 0.9 prosenttiyksikköä, kun prosenttitulos on 2 tai 98.

Luotettavuusrajataulukko 95%-tasolle

Saatu tulos %	Ryhmän suuruus n=				
	n=100	n=200	n=300	n=500	n=1000
10 tai 90	± 6.0	± 4.3	± 3.5	± 2.7	± 1.9
20 tai 80	± 8.0	± 5.7	± 4.6	± 3.6	± 2.5
30 tai 70	± 9.2	± 6.5	± 5.3	± 4.1	± 2.9
40 tai 60	± 9.8	± 7.0	± 5.7	± 4.4	± 3.1
50 tai 50	± 10.0	± 7.1	± 5.8	± 4.5	± 3.2

5 Poliisin rooli sisäisen turvallisuuden toimijana

5.1 Eri turvallisuustahojen roolien tärkeys

Vastajaat arvioivat 12 eri turvallisuustahon tärkeyttä rikostorjunnassa ja oman lähiyhteisön turvallisuuden parantamisessa. Poliisi koetaan edelleen selvästi tärkeimpänä turvallisuustahona. Seuraavaksi tärkein on palo- ja pelastustoimi. Vuoteen 2010 verrattuna rajavartiolaitoksen ja etenkin tullin rooli rikostorjunnassa koetaan aiempaa tärkeämpänä. Muiden tahojen tärkeys rikostorjunnassa on pysynyt jokseenkin ennallaan.

Poliisi on koettu tärkeimpänä toimijana rikostorjunnassa ja lähiyhteisön turvallisuuden parantamisessa kaikkina tutkimusajankohtina vuodesta 2001 alkaen. Vuonna 2012 87 % kansalaisista pitää poliisia erittäin tärkeänä rikostorjunnassa ja lähiyhteisön turvallisuutta parantamisessa. Palo- ja pelastustoimen kokee erittäin tärkeäksi 74 % vastaajista, tullin 63 %.

Vastajille esitetyistä turvallisuustahoista kirkon ja seurakuntien rooli koettiin muita tahoja vähäisemmäksi. 10 % vastaajista piti kirkkoa erittäin tärkeänä toimijana. Hieman useammat kokivat yrityselämän toimenpiteet (14 %) ja vapaaehtoistoiminnan (16 %) erittäin tärkeäksi rikostorjunnassa ja lähiyhteisön turvallisuuden parantamisessa. Puolet vastaajista piti koulua erittäin tärkeänä turvallisuustahona. Toisaalta lapsiperheissä (taloudessa alle 16-vuotiaita lapsia) koulun merkitys arvioitiin keskimääräistä pienemmäksi (40 % erittäin tärkeä).

Yli 60-vuotiaiden keskuudessa kaikki esitetyt turvallisuustahot koettiin tärkeämmäksi kuin nuorten keskuudessa. Esimerkiksi poliisin roolia piti erittäin tärkeänä 95 % yli 60-vuotiaista ja 73 % alle 25-vuotiaista. Poliisi arvioitiin kuitenkin tärkeimmäksi turvallisuustahoksi kaikissa ikäryhmissä. Naiset pitivät poliisia ja kaikkia muitakin tahoja tärkeämpänä kuin miehet rikostorjunnassa ja turvallisuuden parantamisessa.

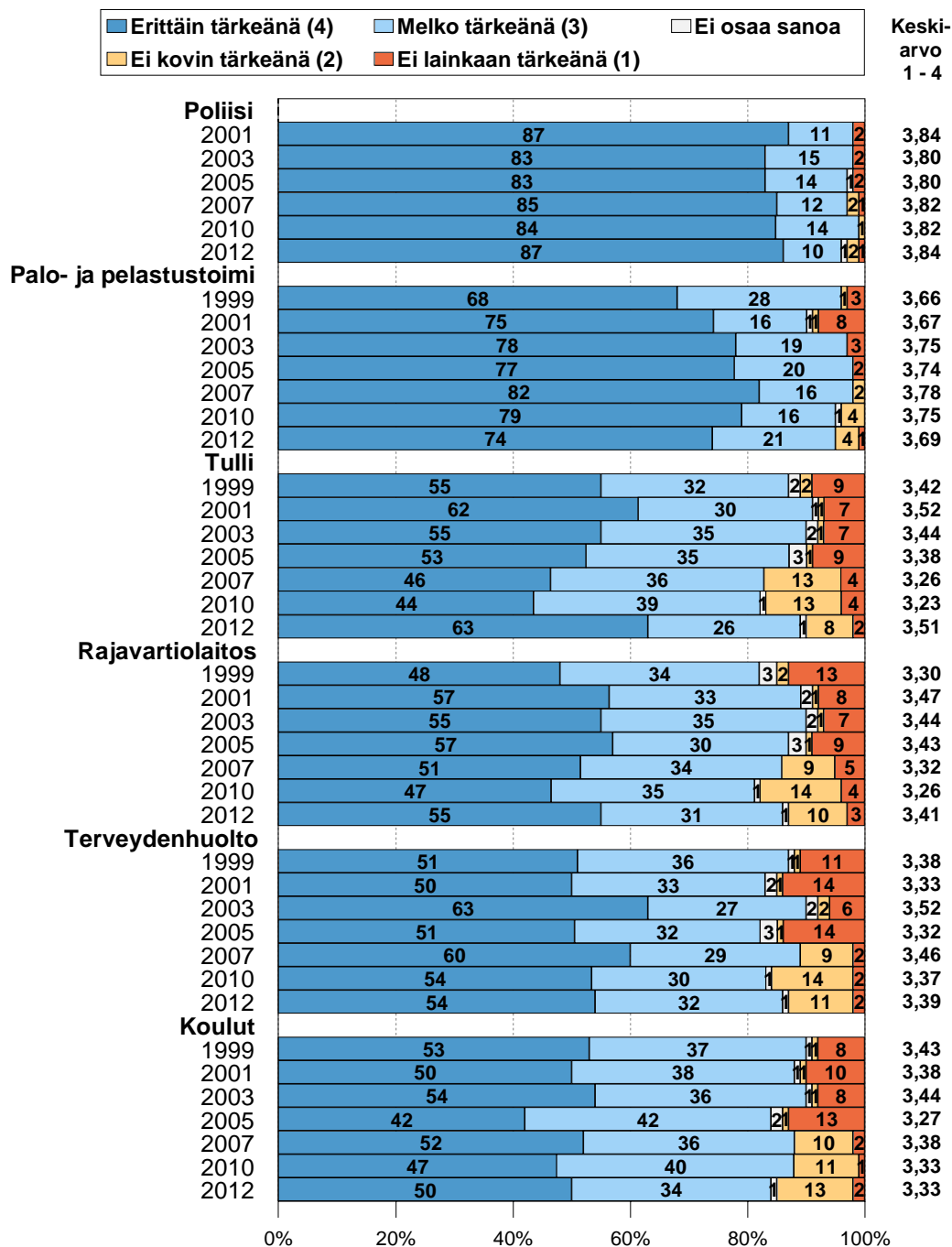
Poliisi koetaan jokseenkin yhtä tärkeänä riippumatta siitä missä päin Suomea asuu. Helsingissä ja toisaalta haja-asutusalueilla asuvien keskuudessa on kuitenkin keskimääräistä vähemmän poliisia erittäin tärkeänä pitäviä.

Poliisi koettiin yhtä tärkeänä riippumatta siitä onko ollut yhteydessä poliisiin viimeisen 12 kuukauden aikana.

Kuva 1. Eri tahojen tärkeys rikostorjunnassa ja lähiyhteisön turvallisuuden parantamisessa (1/2).

Eri tahojen tärkeys rikostorjunnassa ja lähiyhteisön turvallisuuden parantamisessa (1/2)

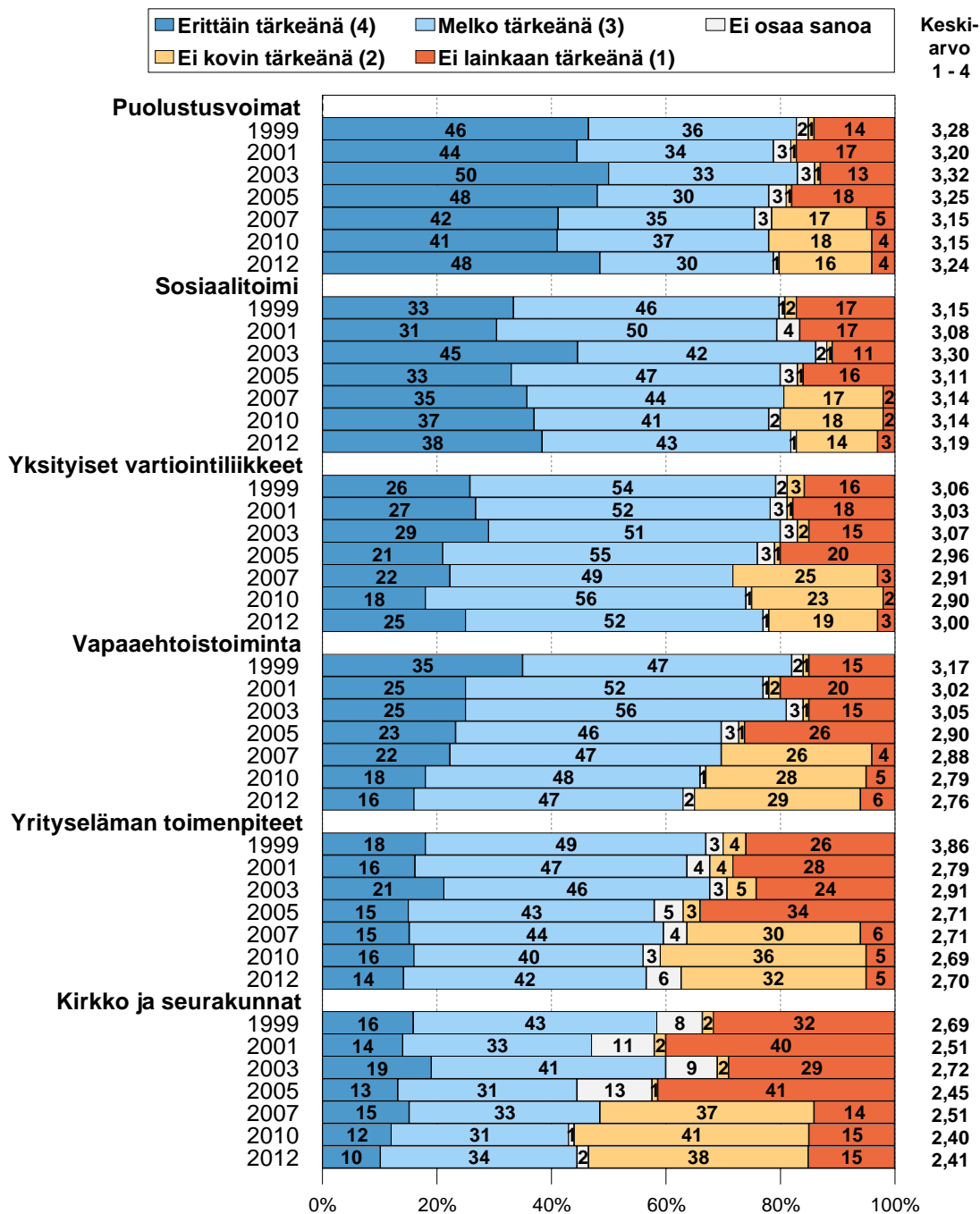
Kaikki vastaajat, 1999 n=997, 2001 n=986, 2003 n=1005, 2005 n=1012, 2007 n=989, 2010 n=1027, 2012 n=1018



Kuva 2. Eri tahojen tärkeys rikostorjunnassa ja lähiyhteisön turvallisuuden parantamisessa (2/2).

Eri tahojen tärkeys rikostorjunnassa ja lähiyhteisön turvallisuuden parantamisessa (2/2)

Kaikki vastaajat, 1999 n=997, 2001 n=986, 2003 n=1005, 2005 n=1012, 2007 n=989, 2010 n=1027, 2012 n=1018



5.2 Kansalaisten luottamus eri turvallisuustahoihin

Suomalaiset luottavat selvästi eniten palo- ja pelastustoimeen (72 % erittäin paljon, 27 % melko paljon). Seuraavaksi luotetuimmat tahot ovat poliisi (48 % luottaa erittäin paljon, 44 % melko paljon) ja tulli (46 % erittäin paljon, 42 % melko paljon).

Eri tahoista vähiten luotetaan yksityisiin vartiointiliikkeisiin (11 % erittäin paljon, 48 % melko paljon). Myös oikeuslaitokseen/tuomioistuimiin luotetaan selvästi vähemmän kuin muihin turvallisuustahoihin.

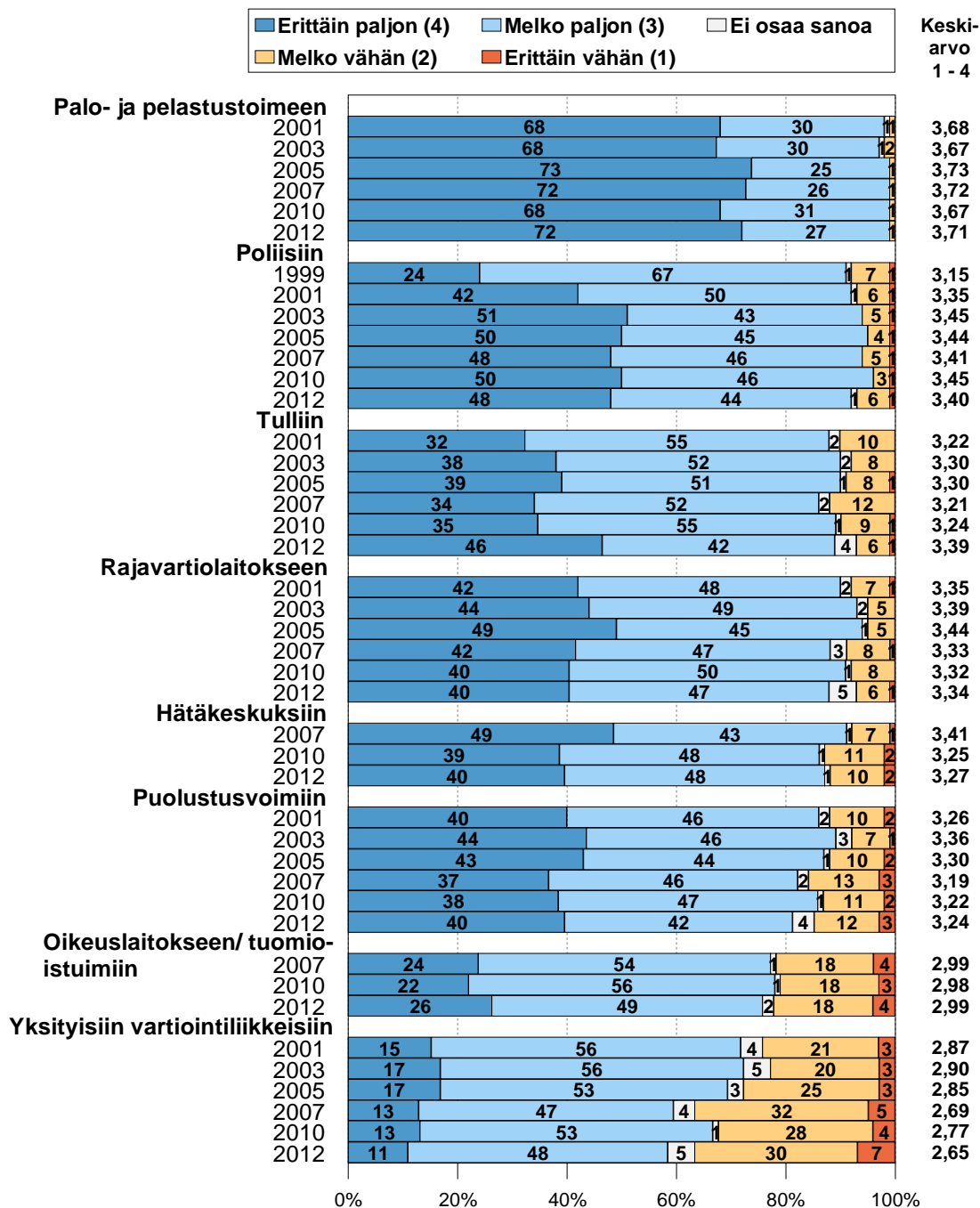
Luottamus tulliin on parantunut selvästi ja kansalaiset kokevat sen nyt yhtä luotettavana kuin poliisiin. Luottamus poliisiin ja muihin tahoihin on pysynyt jokseenkin edellisvuosien tasolla. Luottamus hätäkeskuksiin on sama kuin vuonna 2010, mutta jää edelleen selvästi vuoden 2007 tasosta.

Luottamus poliisiin on keskimääräistä parempi yli 60-vuotiaiden keskuudessa ja keskimääräistä huonompi alle 25-vuotiaiden keskuudessa. Naisten ja miesten luottamuksessa poliisiin ei ole eroa. Rikosten silminnäkkijöiden ja todistajana tai asianomistajana rikosprosessissa olleiden keskuudessa luottamus poliisiin on hieman keskivertoa heikompi. Luottamus poliisiin on yhtä hyvä riippumatta siitä minkä kokoisessa kunnassa asuu tai asuuko haja-asutusalueella, taajamassa tai keskusta-alueella. Korkeakoulututkinnon suorittaneet luottavat hieman keskivertoa enemmän poliisiin. Myös Helsingissä ja Uudellamaalla luottamus poliisiin on hieman keskimääräistä parempi.

Kuva 3. Kansalaisten luottamus eri turvallisuustahoihin.

Missä määrin luottaa viranomaisten tai tahojen toimintaan

Kaikki vastaajat, 1999 n=997, 2001 n=986, 2003 n=1005, 2005 n=1012, 2007 n=989, 2010 n=1027, 2012 n=1018



5.3 Eri valvontamuotojen merkitys liikenneturvallisuuden kannalta

Vastaajille esitettiin 9 valvontamuotoa ja pyydettiin arvioimaan niiden merkitys liikenneturvallisuuden kannalta. Suomalaiset kokevat rattijuopumusvalvonnan ylivoimaisesti tärkeimpänä asiana, 87 % pitää sitä erittäin merkittävänä ja 13 % melko merkittävänä. Toiseksi tärkeimpinä pidettiin nopeusvalvontaa sekä taajamissa että pääteillä. Myös raskaan liikenteen valvontaa pidettiin tärkeänä.

Esitetyistä vaihtoehdoista, matkapuhelimen käytön valvontaa pidettiin selvästi vähiten merkittävänä. Lähes joka toinen piti asiaa melko merkityksettömänä tai täysin merkityksettömänä.

Vuoteen 2010 verrattuna suomalaisten käsitykset eri valvontamuotojen tärkeydestä liikenneturvallisuuden kannalta ovat pysyneet jokseenkin ennallaan.

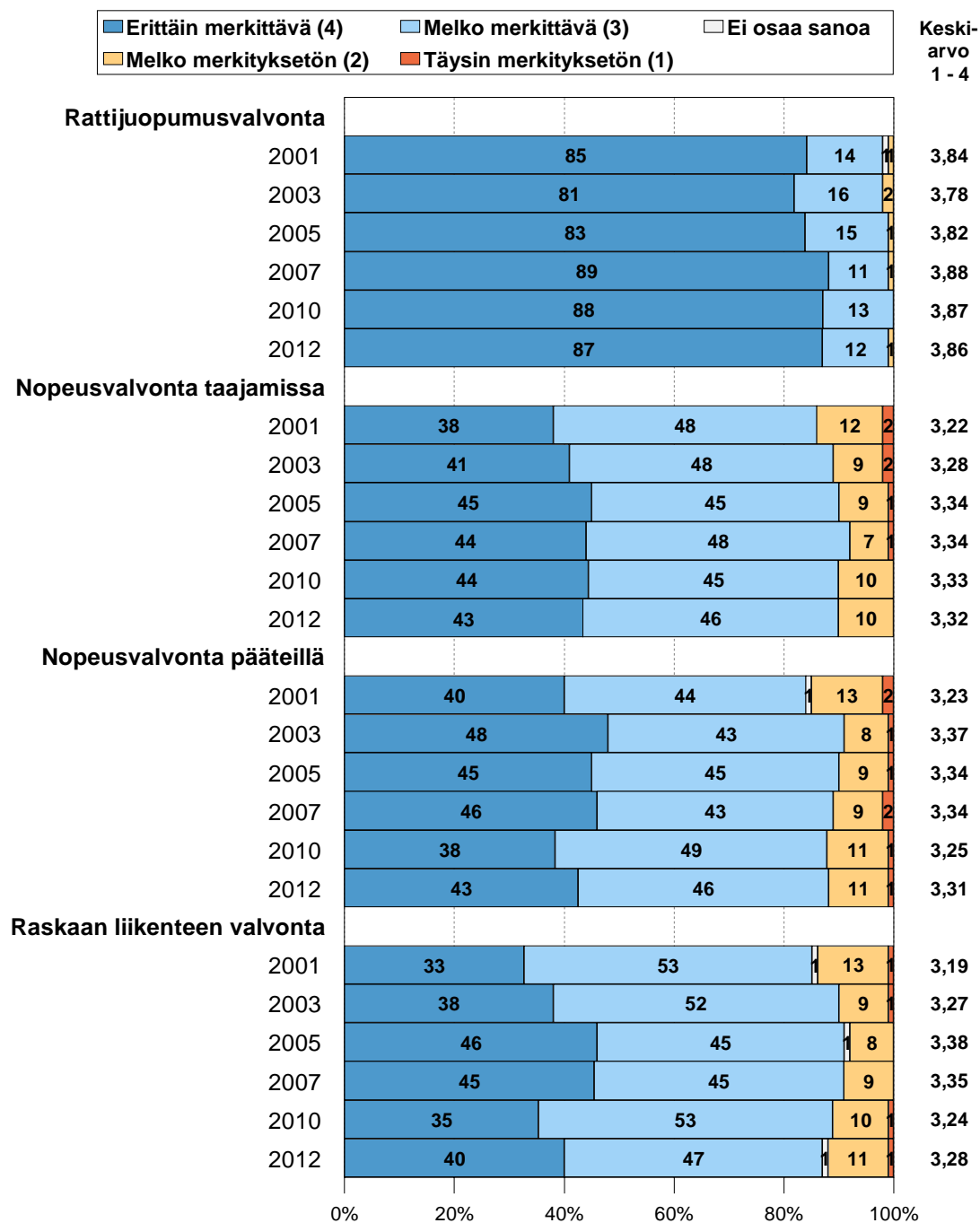
Sukupuolten välillä on jonkin verran eroja suhtautumisessa eri valvontamuotojen tärkeyteen. Naiset pitävät jonkin verran tärkeämpänä mm. nopeusvalvontaa pääteillä, kevyen liikenteen valvontaa sekä turvavöiden ja matkapuhelimen käytön valvontaa. Vastaavasti ikäluokkien välillä on eroja niin, että nuoremmat suhtautuvat eri valvontamuotoihin kevyemmin kuin iäkkäämmät. Tiukimmin eri valvontamuotoihin suhtautuvat yli 60-vuotiaat.

Myös elämäntilanne vaikuttaa jonkin verran siihen, miten tärkeänä eri valvontamuodot koetaan. Esimerkiksi nopeusvalvonta taajamissa on keskimääräistä tärkeämpää alle kouluikäisten lasten vanhemmille ja toisaalta eläkeläisille.

Kuva 4. Valvontamuotojen merkitys liikenneturvallisuuden kannalta (1/2).

Valvontamuotojen merkitys liikenneturvallisuuden kannalta (1/2)

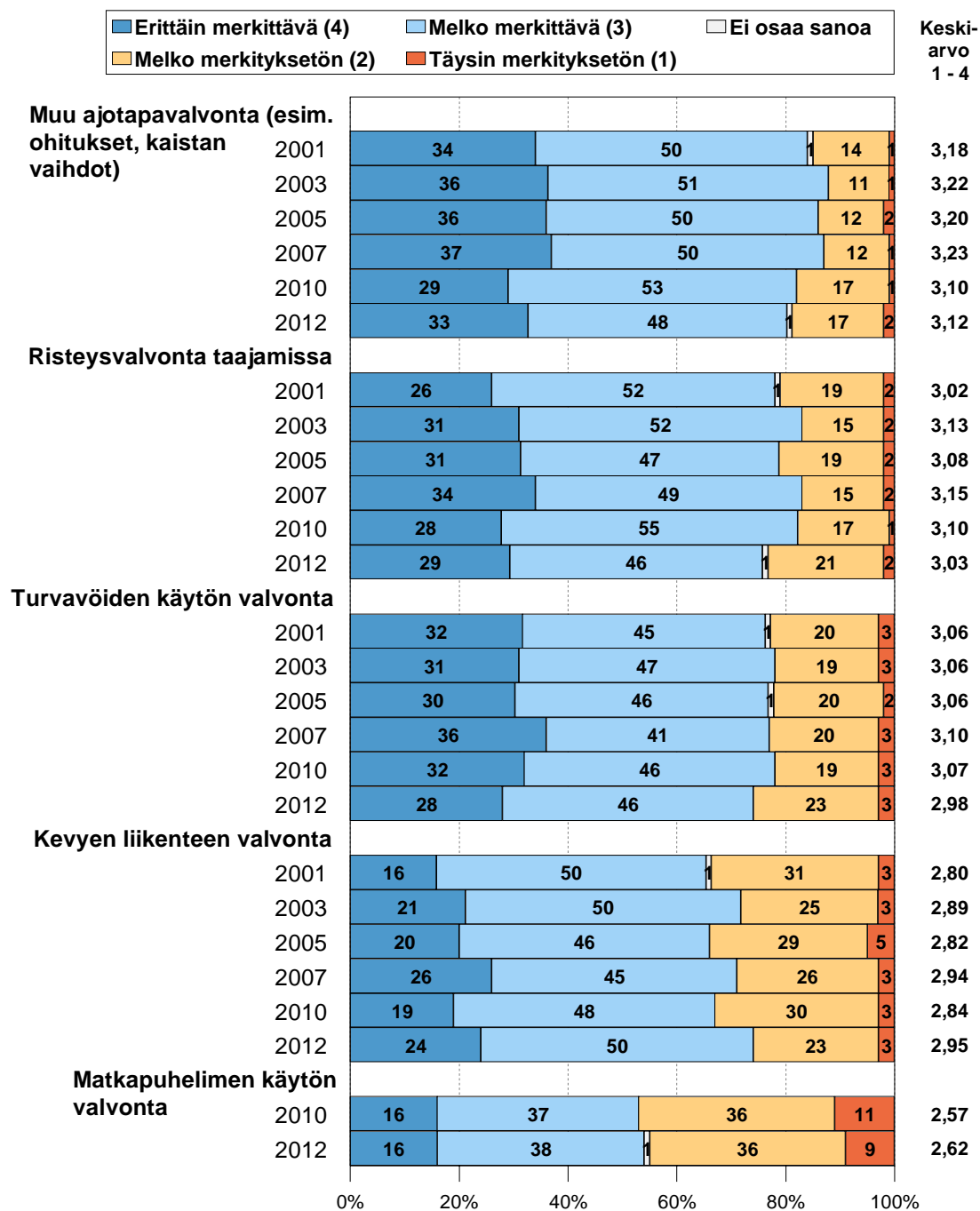
Kaikki vastaajat, 1999 n=997, 2001 n=986, 2003 n=1005, 2005 n=1012, 2007 n=989, 2010 n=1027, 2012 n=1018



Kuva 5. Valvontamuotojen merkitys liikenneturvallisuuden kannalta (2/2).

Valvontamuotojen merkitys liikenneturvallisuuden kannalta (2/2)

Kaikki vastaajat, 1999 n=997, 2001 n=986, 2003 n=1005, 2005 n=1012, 2007 n=989, 2010 n=1027, 2012 n=1018



5.4 Kansalaisten arviot poliisin toiminnan korruptoituneisuudesta

Kansalaiset näkevät poliisin selvästi enemmän korruption tai epäeettisen häirinnän kohteena kuin että poliisi itse toimisi epäeettisesti kansalaisia tai yhteiskunnan muita toimijoita kohtaan.

Käsityksissä poliisin toiminnan korruptoituneisuudesta ei ole muutosta. Rungas kolmannes vastaajista (35 %) piti vähintäänkin melko todennäköisenä sitä, että poliisi on korruptioyritysten kohteena. Rikoksen uhrina tai kohteena, silminnäkijänä, todistajana tai asianomistajana rikosprosessissa olleista keskimääräistä suurempi osuus (noin 40 %) pitää todennäköisenä että poliisi on korruption tai häirinnän kohteena. Työttömistä ja pienituloisista noin puolet on tätä mieltä. Pienemmissä alle 30 000 kunnissa asuvien keskuudessa, Pohjois- ja Itä-Suomessa, suurituloisissa talouksissa ja lapsiperheissä keskimääräistä pienempi osuus vastaajista pitää todennäköisenä että poliisi on korruption tai häirinnän kohteena.

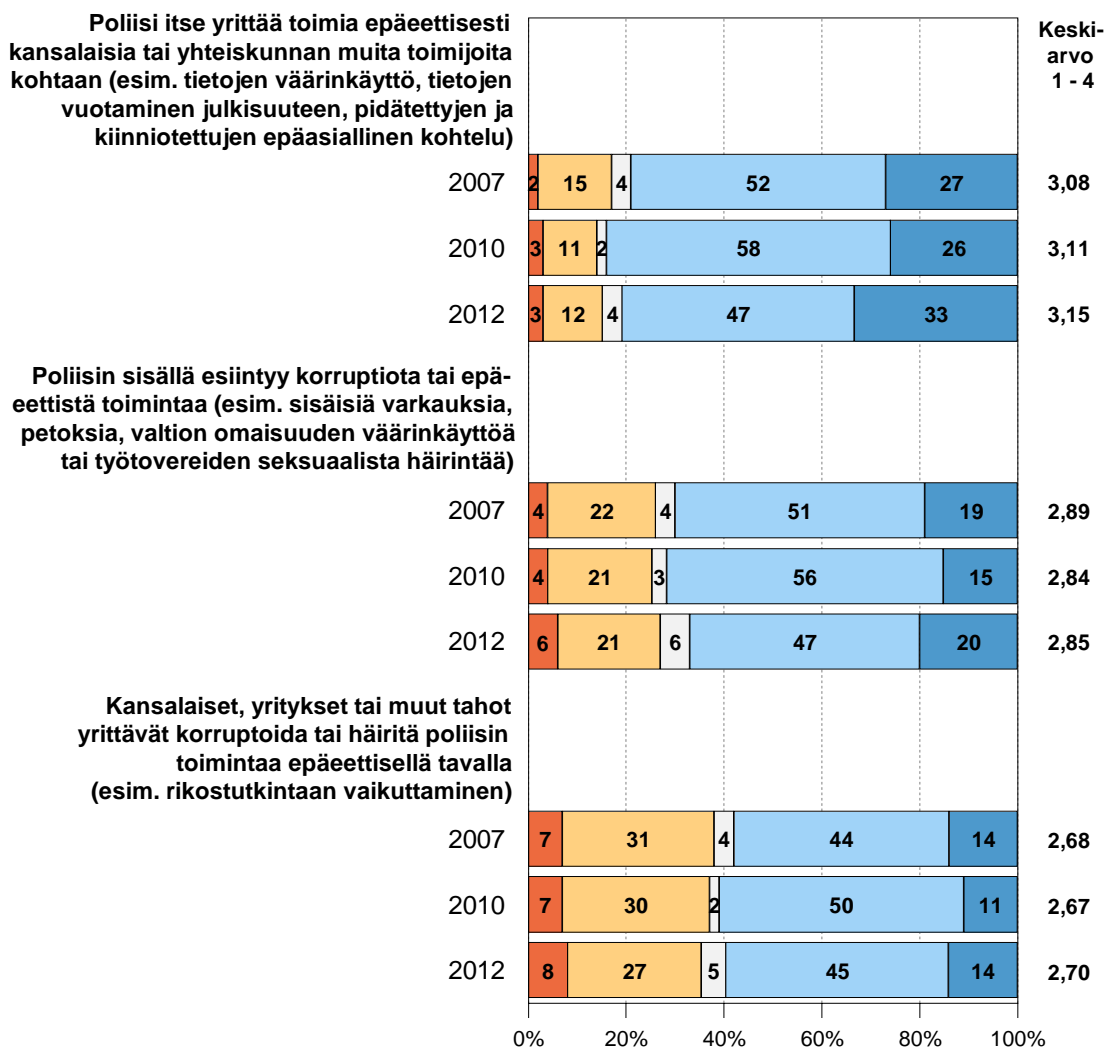
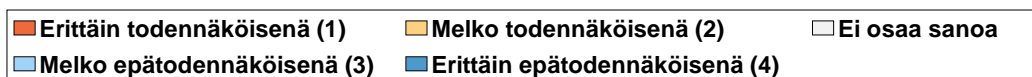
Useampi kuin joka neljäs vastaaja (27 %) piti vähintäänkin melko todennäköisenä, että poliisin sisällä esiintyy korruptiota tai epäeettistä toimintaa kuten esim. sisäisiä varkauksia, petoksia tai omaisuuden väärinkäyttöä. Näin ajattelevia on keskimääräistä enemmän miehissä, nuorissa alle 35-vuotiaissa, pienituloisissa, työttömissä, Etelä-Suomessa asuvissa (Uusimaa pois lukien) sekä rikoksen uhrina tai kohteena tai silminnäkijänä olleissa. Poliisin sisäistä korruptiota ja väärinkäytöksiä todennäköisenä pitäviä on keskimääräistä vähemmän yli 60-vuotiaissa, korkeakoulun käyneissä, lapsiperheissä, lähiöissä tai muissa taajamissa kuin keskustassa asuvissa, Uudellamaalla.

15 % vastaajista piti vähintäänkin melko todennäköisenä, että poliisi itse yrittää toimia epäeettisesti kansalaisia tai yhteiskunnan muita toimijoita kohtaan. Näin ajattelevia on keskimääräistä enemmän alle 35-vuotiaissa, rikoksen uhrina tai kohteena, todistajana tai asianomistajana rikosprosessissa olleissa, työttömissä, pienituloisissa ja Länsi-Suomessa. Hyvätuloisten ja korkeakoulun käyneiden keskuudessa keskimääräistä pienempi osuus vastaajista pitää todennäköisenä, että poliisi toimii epäeettisesti.

Kuva 6. Kansalaisten arviot poliisin toiminnan korruptoituneisuudesta.

Miten todennäköisenä pitää sitä, että...

Kaikki vastaajat, 2007 n=989, 2010 n=1027, 2012 n=1018



6 Yleisen järjestyksen ja turvallisuuden tila

6.1 Poliisi yleisen järjestyksen ja turvallisuuden päävastaajana

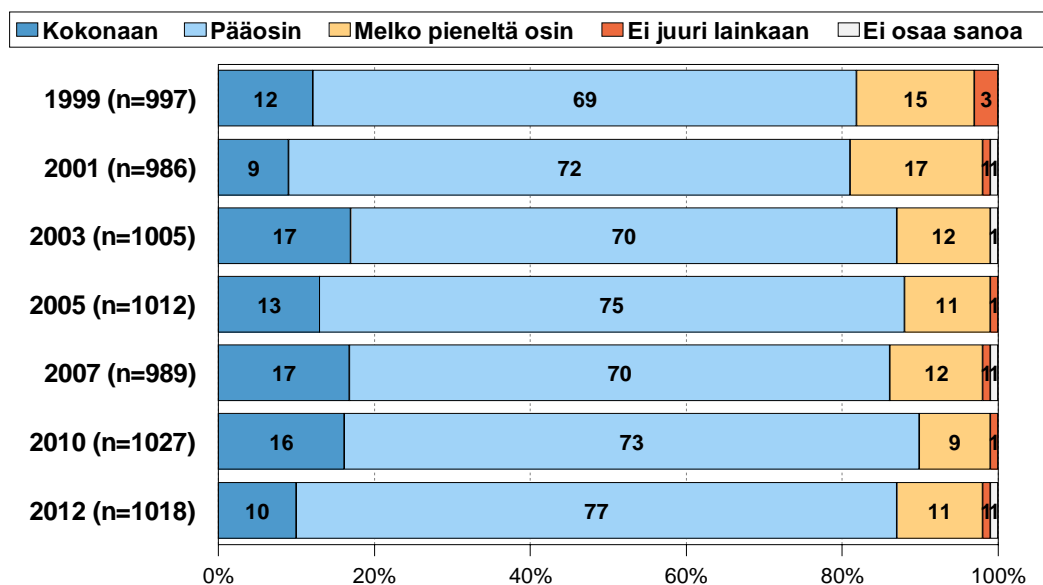
Kansalaisten mielestä poliisi pystyy kantamaan vastuun yleisen järjestyksen ja turvallisuuden takaamisesta Suomessa kokonaan (10 %) tai ainakin pääosin (77 %). Vuoteen 2010 verrattuna, luottamus poliisin kykyyn kantaa kokonaisvastuu on laskenut jonkin verran (16 % → 10 %).

Luottamus (poliisi pystyy kantamaan vastuun kokonaan) on keskimääräistä parempi 50–59-vuotiaiden (17 %), miesten (12 %) ja eläkeläisten (16 %) keskuudessa sekä yksinäistalouksissa (14 %). Lapsiperheissä (taloudessa alle 18-vuotiaita lapsia), luottamus on keskimääräistä heikompi (6 %).

Kuva 7. Poliisin kyky vastata yleisestä järjestyksestä ja turvallisuudesta.

Missä määrin poliisi pystyy kantamaan vastuun yleisen järjestyksen ja turvallisuuden takaamisessa Suomessa?

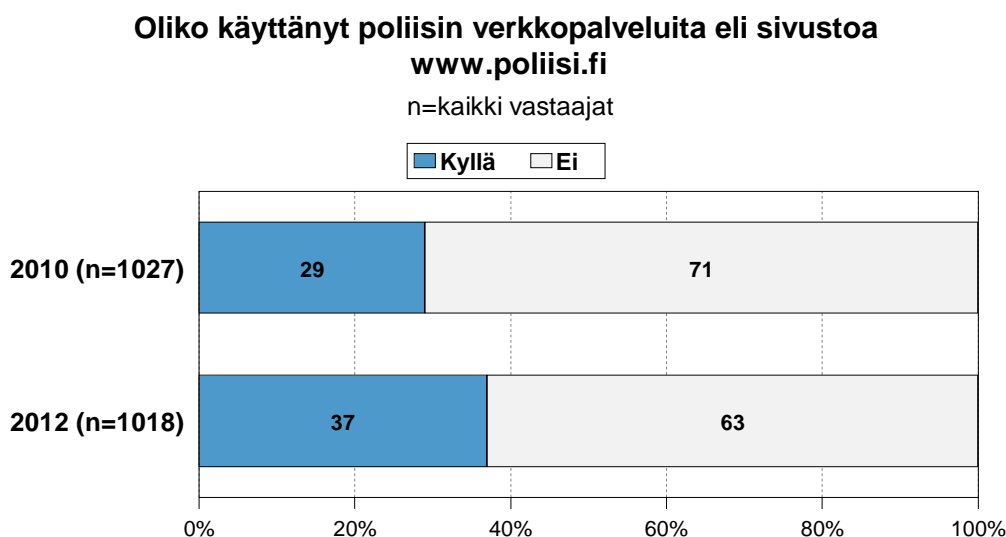
n=kaikki vastaajat



6.2 Poliisin internetsivuston käyttäminen

37 % vastaajista on käyttänyt poliisin verkkopalveluita eli sivustoa www.poliisi.fi. Käyttäjää on nyt selvästi enemmän kuin vuonna 2010 (29 %). Poliisin internetsivustoa käyttäneitä on keskimääräistä enemmän alle 35-vuotiaissa, joista noin puolet on käyttänyt poliisin verkkopalveluita. Vanhemmissa ikäryhmissä käyttäjiä on vähemmän, mutta viidennes yli 60-vuotiaistakin on käyttänyt poliisin verkkopalvelua. Alueittain tarkasteltuna verkkopalvelun käyttö on keskimääräistä yleisempää Uudellamaalla ja Helsingissä.

Kuva 8. www.poliisi.fi-sivuston käyttäminen.

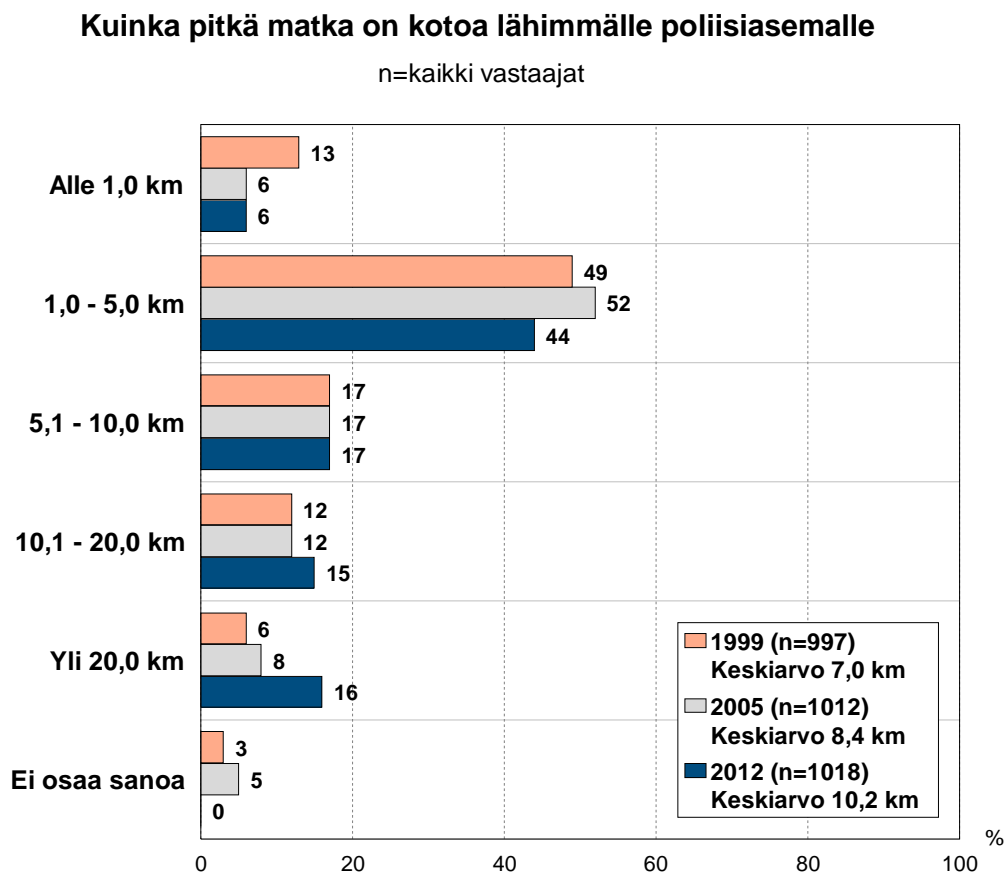


6.3 Matka lähimmälle poliisiasemalle ja poliisin palvelupisteelle

Vastaajien arvioihin perustuen etäisyys kotoa lähimmälle poliisiasemalle on keskimäärin noin 10 kilometriä ja lähimmälle poliisin palvelupisteelle noin 9 kilometriä. Noin puolet vastaajista arvioi etäisyydeksi korkeintaan 5 kilometriä. Yli 10 % vastaajista arvioi etäisyydeksi yli 20 kilometriä.

Vuosiin 1999 ja 2005 verrattuna etäisyys poliisiasemalle ja poliisin palvelupisteelle on kasvanut jonkin verran. Niiden kansalaisten osuus, joilla matkaa kertyy yli 20 kilometriä, on kasvanut selvimmin.

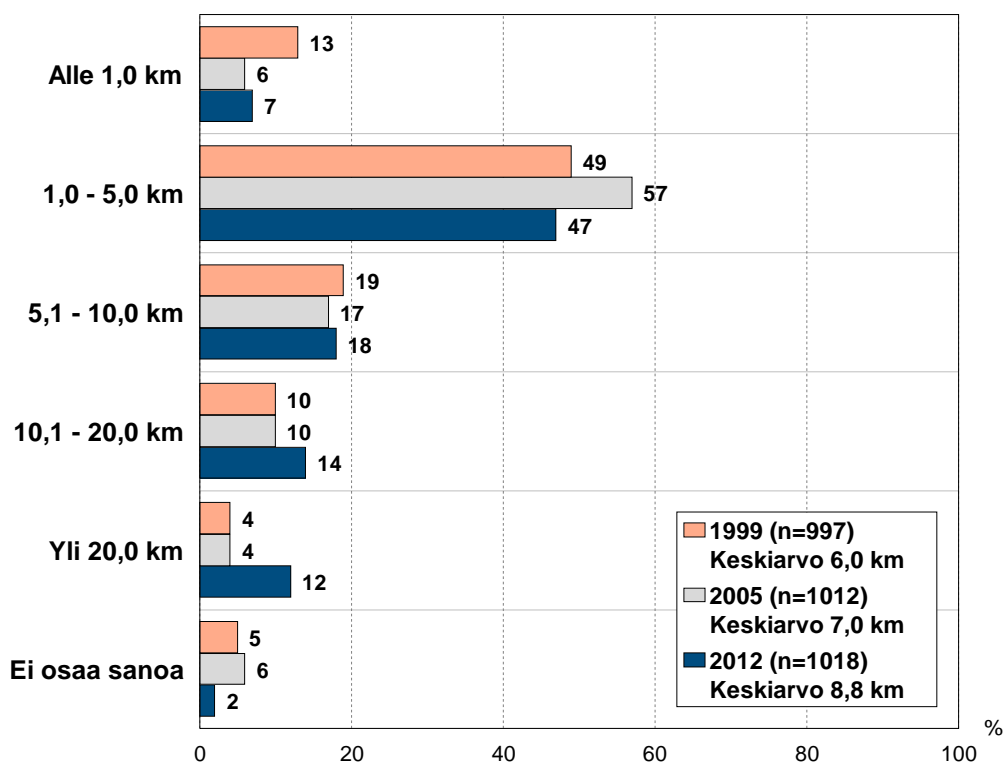
Kuva 9. Matka lähimmälle poliisiasemalle.



Kuva 10. Matka lähimmälle lupapalvelupisteelle.

Kuinka pitkä matka on kotoa poliisin palvelupisteelle

n=kaikki vastaajat



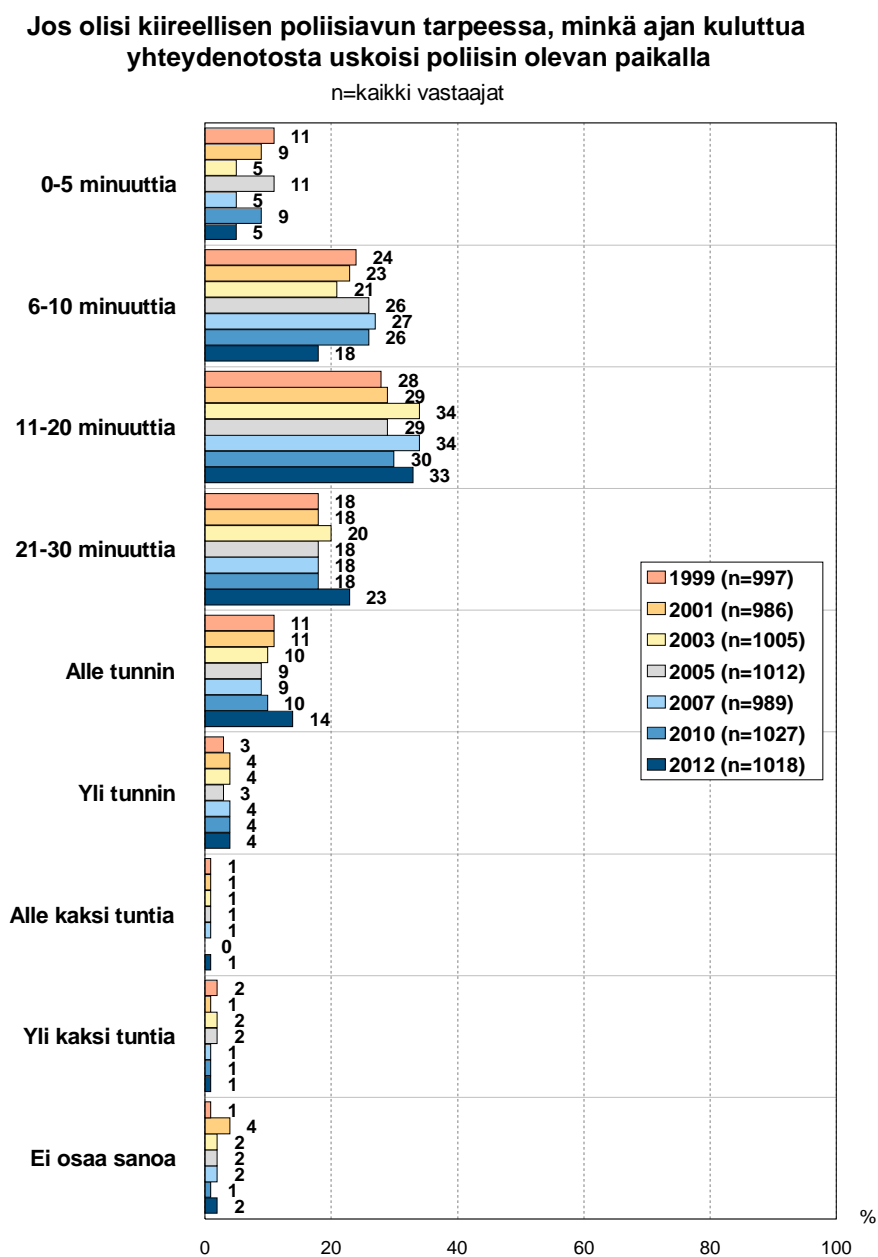
6.4 Odotukset poliisiavun nopeudesta

Vastaajilla oli hyvin erilaisia arvioita ajasta, joka kuluisi yhteydenotosta poliisin saapumiseen tapahtumapaikalle, mikäli olisi kiireellisen poliisiavun tarpeessa. Tavallisin arvio oli 11–20 minuutin sisällä (33 %). Vajaa neljännes vastaajista arvioi poliisin saapuvan paikalle 10 minuutin sisällä. Samoin vajaa neljännes arvioi aikaa kuluvan 21–30 minuuttia. Viidennes vastaajista arvioi, että poliisilta kuluu yli puoli tuntia aikaa saapua paikalle silloin kun kyseessä on kiireellinen avuntarve.

Haja-asutusalueella asuvien keskuudessa poliisin saapumiseen kuluva aika arvioitiin selvästi keskimääräistä pitemmäksi. Lähes puolet haja-asutusalueiden asukkaista arvioi, että kiireellisessä poliisiavun tarpeessa poliisilta kestää yli puoli tuntia saapua tapahtumapaikalle (noin 15 % arvioi ajaksi yli tunnin). Helsingissä noin 90 % vastaajista arvioi saavansa kiireellistä poliisiapua puolen tunnin sisällä ilmoituksen teosta.

Aiempien vuosiin verrattuna, arvio kiireellisen poliisiavun saamiseen kuluva ajasta on kasvanut jonkin verran. Aiempaa selvästi harvemmat uskovat saavansa apua alle 10 minuutissa.

Kuva 11. Poliisiavun saapuminen paikalle kiireellisessä tarpeessa.



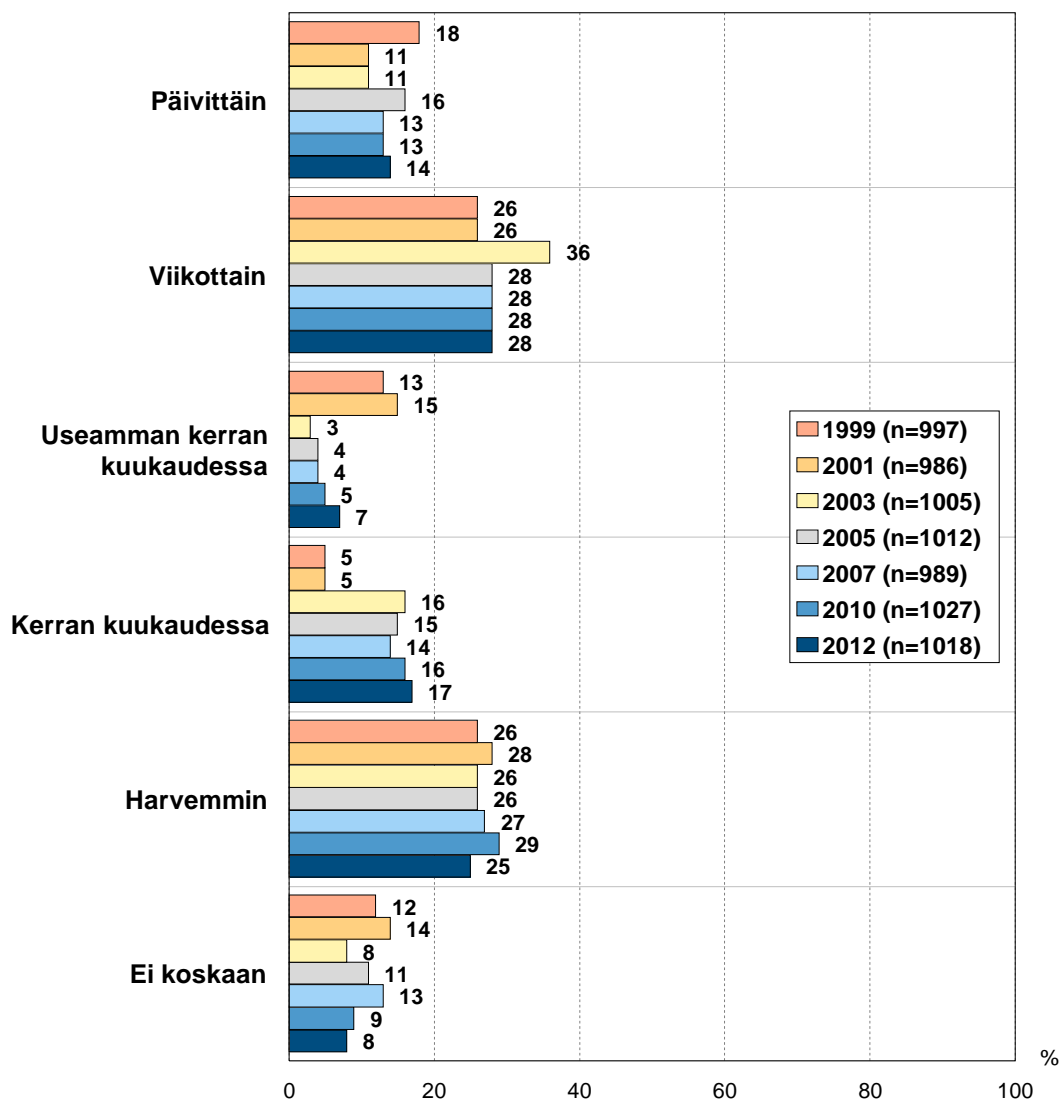
6.5 Poliisin näkyvyys lähiympäristössä

Yli 40 % vastaajista on huomannut vähintään viikoittain poliisin partiointia asuinalueellaan. Poliisin näkyvyys lähiympäristössä on pysynyt jokseenkin ennallaan. Asuinalueensa keskustassa asuvista lähes 60 % on havainnut poliisin partiointia vähintään viikoittain. Haja-asutusalueilla poliisia nähdään luonnollisesti harvemmin.

Kuva 12. Poliisin näkyvyys asuinalueella.

Kuinka usein on nähnyt poliisin partioivan asuinalueellaan

n=kaikki vastaajat



6.6 Turvattomuuden kokeminen

Vastaajille esitettiin paikkaan, kellonaikaan ja viikonpäiviin liittyviä vaihtoehtoja ja kysyttiin missä tilanteessa kokee yksinolonsa turvattomana. Turvattomuutta koetaan selvästi enemmän pimeän tultua tai myöhäiseen kellonaikaan, etenkin perjantai- ja lauantai-iltais. Rungas kolmannes suomalaisista kokee turvattomuutta paikkakunnan keskustassa myöhään perjantai- ja lauantai-iltoina. Noin joka viides kokee turvattomuutta perjantai- ja lauantai-iltoina myös omalla asuinalueellaan. 16 % kansalaisista kokee turvattomuutta pankkiautomaatilla asioidessaan.

Noin puolet kansalaisista kokee yksinolonsa turvattomaksi ainakin jossain olosuhteissa. Turvattomuutta on eniten naisten ja yli 60-vuotiaiden keskuudessa. Naiset kokevat turvattomuutta etenkin myöhään perjantai- ja lauantai-iltoina paikkakunnan keskustassa sekä yleensä pimeän tultua niin keskustassa kuin omalla asuinalueellaankin. Miesten keskuudessa turvallisuuden tunne on selvästi parempi kuin naisten keskuudessa. Iäkkäämmät kansalaiset kokevat keskimääräistä enemmän turvattomuutta pankkiautomaatilla asioidessaan sekä perjantai- ja lauantai-iltoina omalla asuinalueellaan. Kun tuloksia verrataan aiempiin tutkimuksiin, turvattomuuden kokeminen yksinoloon liittyen on hyvin samanlaista ja turvattomuutta on jokseenkin saman verran.

Rikoksen uhriksi tai kohteeksi joutuneiden keskuudessa turvattomuutta (55 %) esiintyy enemmän kuin muilla (45 %). Rikoksen uhriksi tai kohteeksi joutuneet kokevat yksinolon turvattomaksi etenkin perjantai- ja lauantai-iltoina paikkakunnan keskustassa ja ylipäätään keskustassa pimeän tultua.

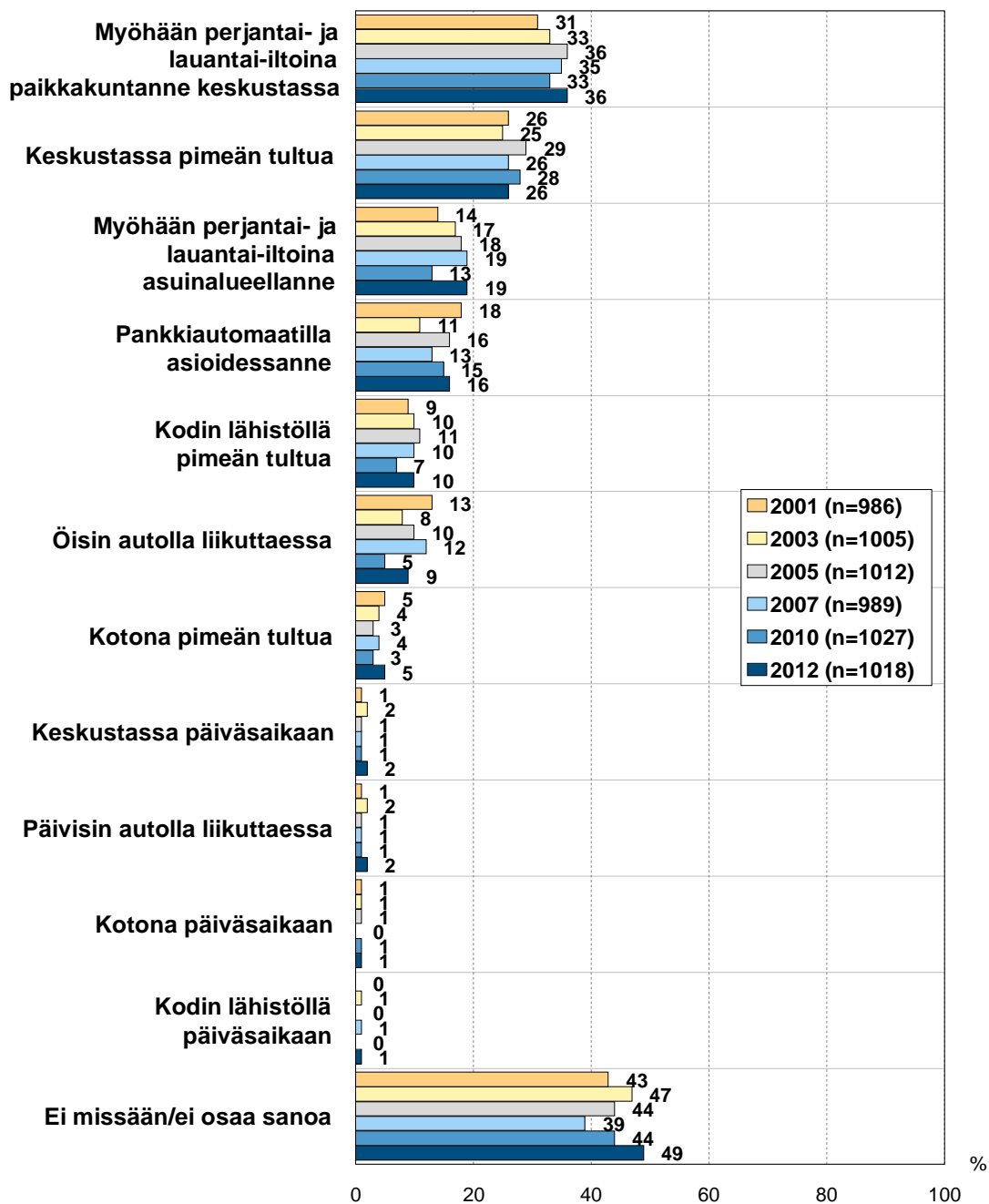
Haja-asutusalueilla asuvien keskuudessa yksinoloon liittyvää turvattomuutta esiintyy keskimääräistä vähemmän (39 % kokee yksinolon turvattomaksi jossakin tilanteessa). Lähiöissä ja muissa taajamissa (kuin keskustassa) asuvien keskuudessa osuus on keskimääräistä suurempi (56 % kokee yksinolon turvattomaksi jossakin tilanteessa). Turvattomuudentunnetta esiintyy eniten eläkeläisten keskuudessa (57 %), vähiten yrittäjänä tai johtavassa asemassa toimivien keskuudessa (35 %).

Vastaajilta kysyttiin myös liikkumistottumuksista ja -tavoista oman asuinpaikkakunnan keskusta-alueilla tai muiden paikkakuntien keskusta-alueilla iltais ja öisin. Keskusta-alueilla liikutaan tavallisimmin jalkaisin. Seuraavaksi tavallisinta on liikkua omalla autolla, ennen julkista liikennettä ja pyöräilyä. Tulokset on esitetty seuraavilla sivuilla.

Kuva 13. Turvattomuuden kokeminen yksin ollessa.

Mikä/mitkä asiat ovat sellaisia, joissa kokee yksinolon turvattomaksi

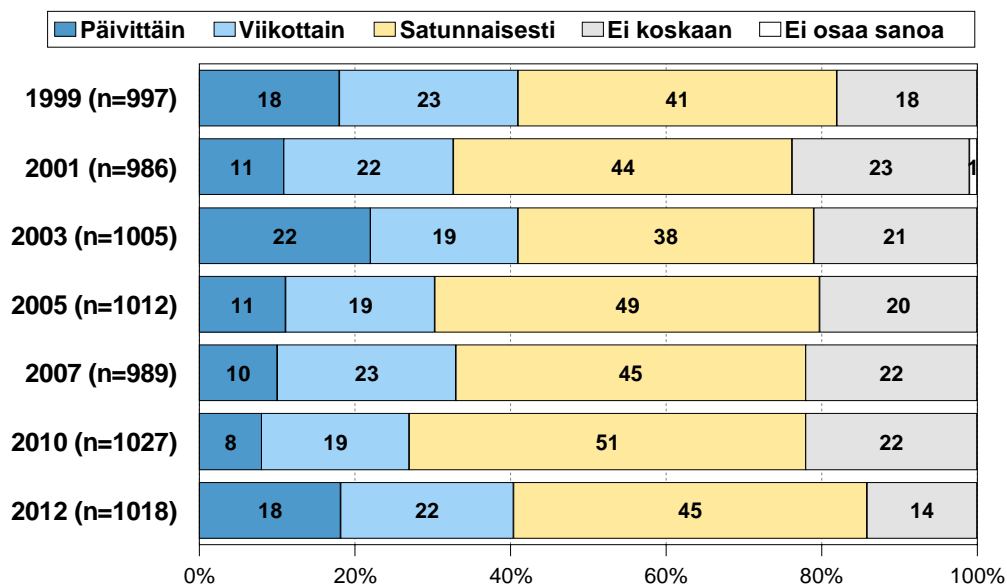
n=kaikki vastaajat



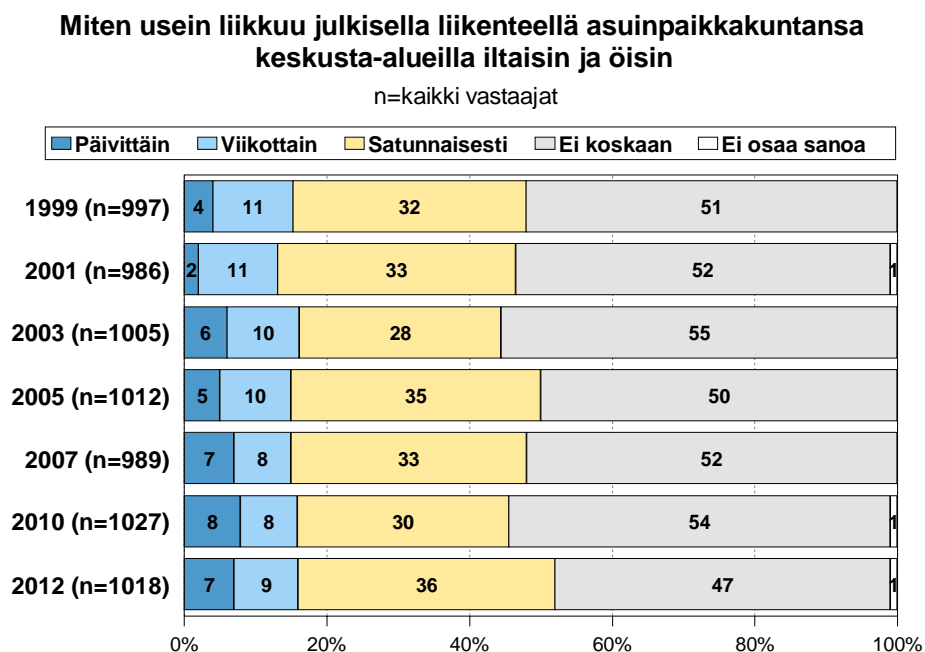
Kuva 14. Liikkuminen jalkaisin asuinpaikkakunnan keskustassa iltaisin ja öisin.

**Miten usein liikkuu jalkaisin asuinpaikkakuntansa
keskusta-alueilla iltaisin ja öisin**

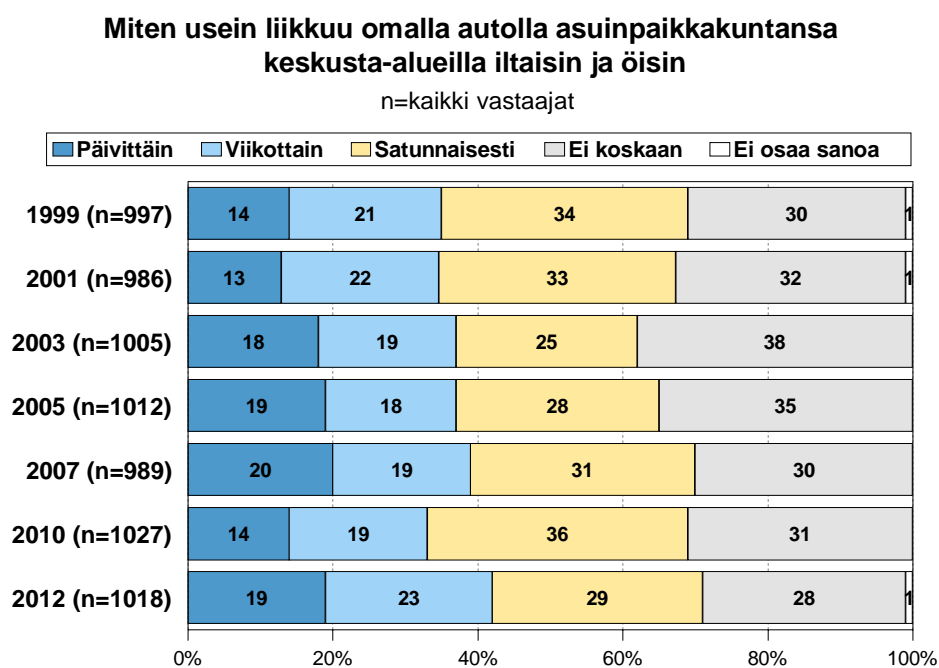
n=kaikki vastaajat



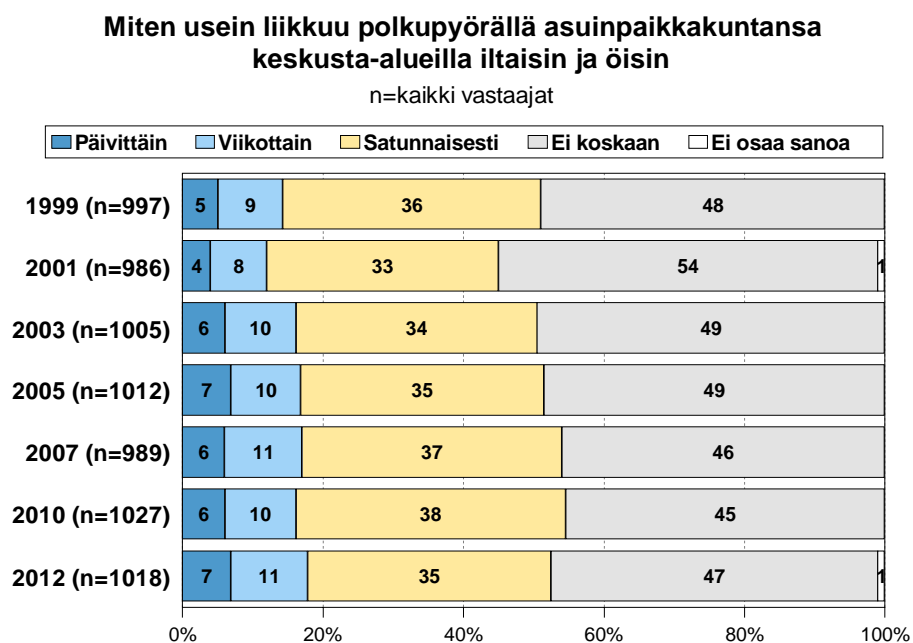
Kuva 15. Liikkuminen julkisella liikenteellä asuinpaikkakunnan keskustassa iltaisin ja öisin.



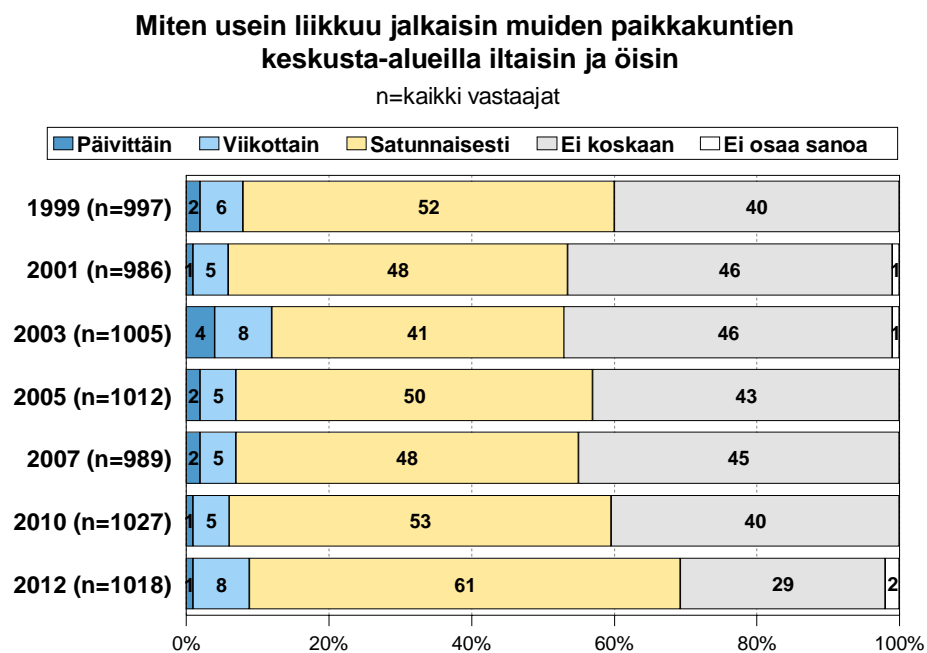
Kuva 16. Liikkuminen omalla autolla asuinpaikkakunnan keskustassa iltaisin ja öisin.



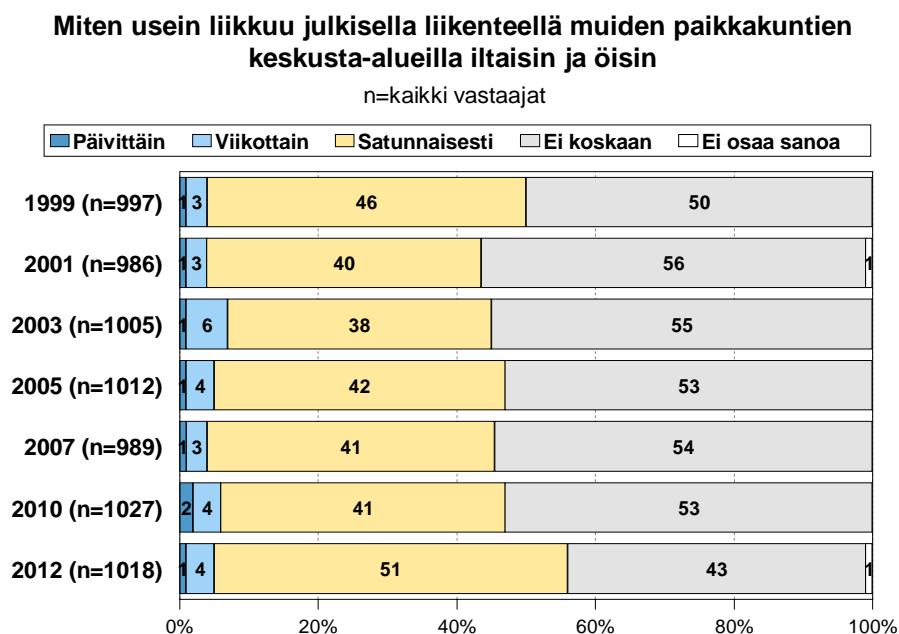
Kuva 17. Liikkuminen polkupyörällä asuinpaikkakunnan keskustassa iltaisin ja öisin.



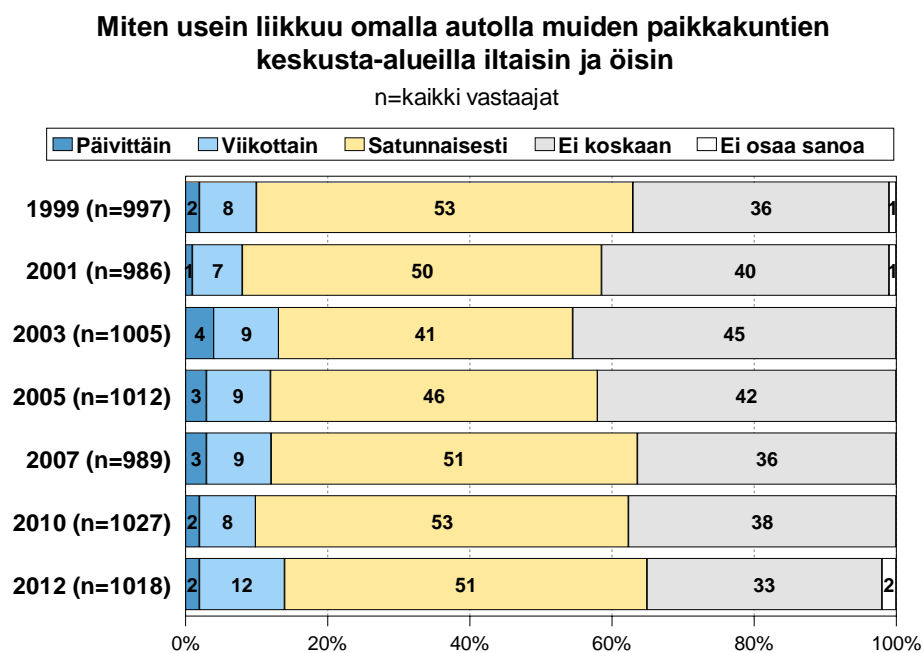
Kuva 18. Liikkuminen jalkaisin muiden paikkakuntien keskustassa iltaisin ja öisin.



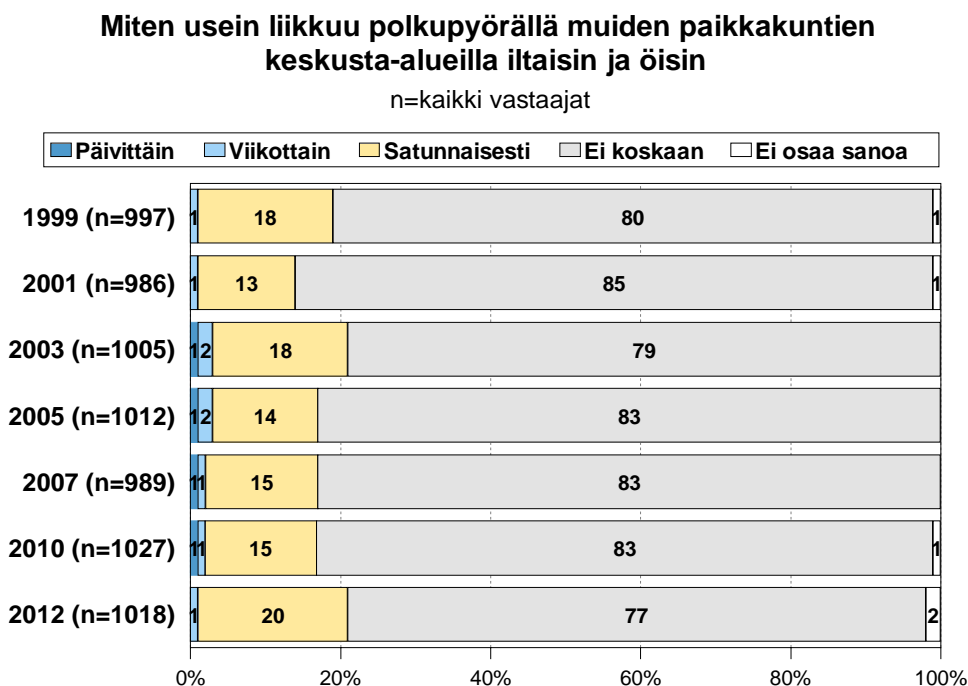
Kuva 19. Liikkuminen julkisella liikenteellä muiden paikkakuntien keskustassa iltaisin ja öisin.



Kuva 20. Liikkuminen omalla autolla muiden paikkakuntien keskustassa iltaisin ja öisin.



Kuva 21. Liikkuminen polkupyörällä muiden paikkakuntien keskustassa iltaisin ja öisin.



6.7 Toimenpiteet turvallisuuden parantamiseksi

Vastaajilta kysyttiin 15 asian tärkeyttä poliisin hoitaman yleisen järjestyksen ja turvallisuuden kannalta.

Suomalaisten mielestä yleiseen järjestykseen ja turvallisuuteen voidaan vaikuttaa parhaiten vaikuttamalla nuorten huumeiden käyttöä koskeviin asenteisiin (65 % pitää erittäin tärkeänä). Myös kouluissa tehtävä valistustyö koetaan tärkeänä vaikuttamiskeinona (52 % pitää erittäin tärkeänä). Muista keinoista tärkeimpänä pidetään lähestymiskieltoa (45 % pitää erittäin tärkeänä).

Vastaajien mielestä vähemmän tärkeitä keinoja yleisen järjestyksen ja turvallisuuden hoitamisessa ovat mm. juopottelun kieltäminen julkisilla paikoilla, prostituution täyskielto ja valvonnan lisääminen, työllisyyden parantuminen yleisesti, nollatoleranssi rikoksiin ja rikkomuksiin puuttumisessa sekä nuorten vapaa-ajanviettomahdollisuuksien lisääminen.

Yleinen työllisyyden parantuminen koetaan nyt vähemmän tärkeäksi kuin vuonna 2010, ja asian tärkeys on nyt samaa tasoa kuin vuosina 2003–2005. Myös kodin merkitys eli huomion kiinnittäminen vanhempien käyttäytymisesimerkkeihin sekä kotien ja

vanhemmuuden merkityksen lisääminen yhteiskuntapoliittisin toimin ja nuorten vapaa-ajanmahdollisuuksien lisääminen koetaan vähemmän tärkeäksi kuin vuonna 2010. Käsitukset muiden asioiden tärkeydestä turvallisuuden parantamiseksi ovat pysyneet jokseenkin ennallaan.

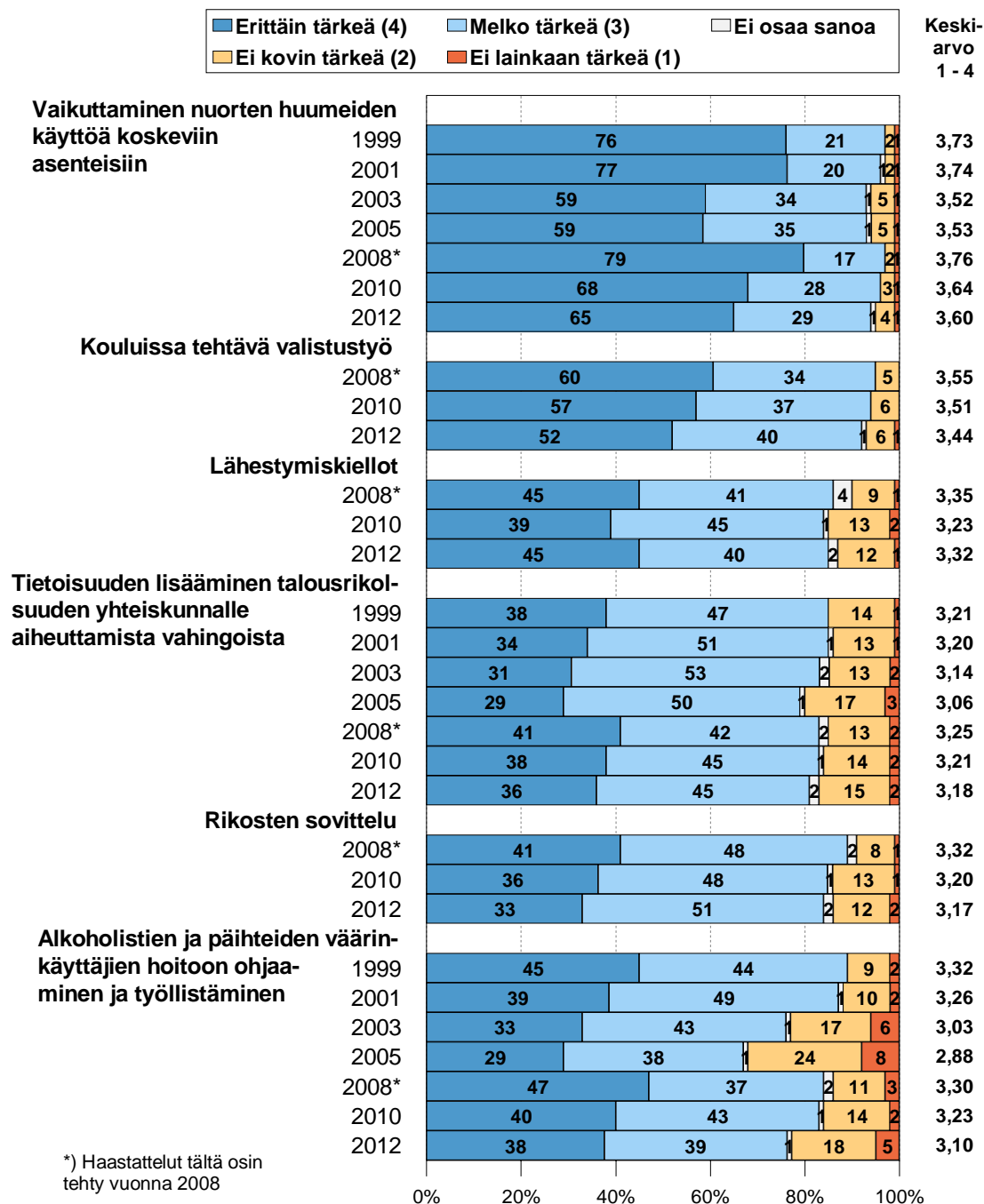
Taustaryhmittäin tarkasteltuna asenteissa on eroavaisuuksia etenkin vastaajan sukupuolen ja iän mukaan niin, että naisten ja iäkkäämpien asenne on useimmissa asioissa jyrkempi. Poikkeuksiakin on, esimerkiksi alkoholistien ja päihteiden väärinkäyttäjien hoitoon ohjaaminen ja työllistäminen koetaan nuorten alle 25-vuotiaiden keskuudessa selvästi tärkeämmäksi kuin muissa ikäryhmissä.

Helsingissä nuorten huumeiden käyttöä koskeviin asenteisiin vaikuttamista erittäin tärkeänä pitäviä on keskimääräistä vähemmän. Myöskään työllisyyden parantamista ja tietoisuuden lisäämistä talousrikollisuuden yhteiskunnalle aiheuttamista vahingoista ei koeta Helsingissä yhtä tärkeänä kuin väestössä keskimäärin. Kotien ja vanhemmuuden merkityksen lisäämistä yhteiskuntapoliittisin toimin sekä kouluissa tehtävää valistustyötä ei koeta lapsiperheissä tärkeämpänä kuin väestössä keskimäärin.

Kuva 22. Eri toimenpiteiden tärkeys yleisen järjestyksen ja turvallisuuden kannalta (1/3).

Toimenpiteen tärkeys yleisen järjestyksen ja turvallisuuden kannalta (1/3)

Kaikki vastaajat, 1999 n=997, 2001 n=986, 2003 n=1005, 2005 n=1012, 2007 n=989, 2010 n=1027, 2012 n=1018

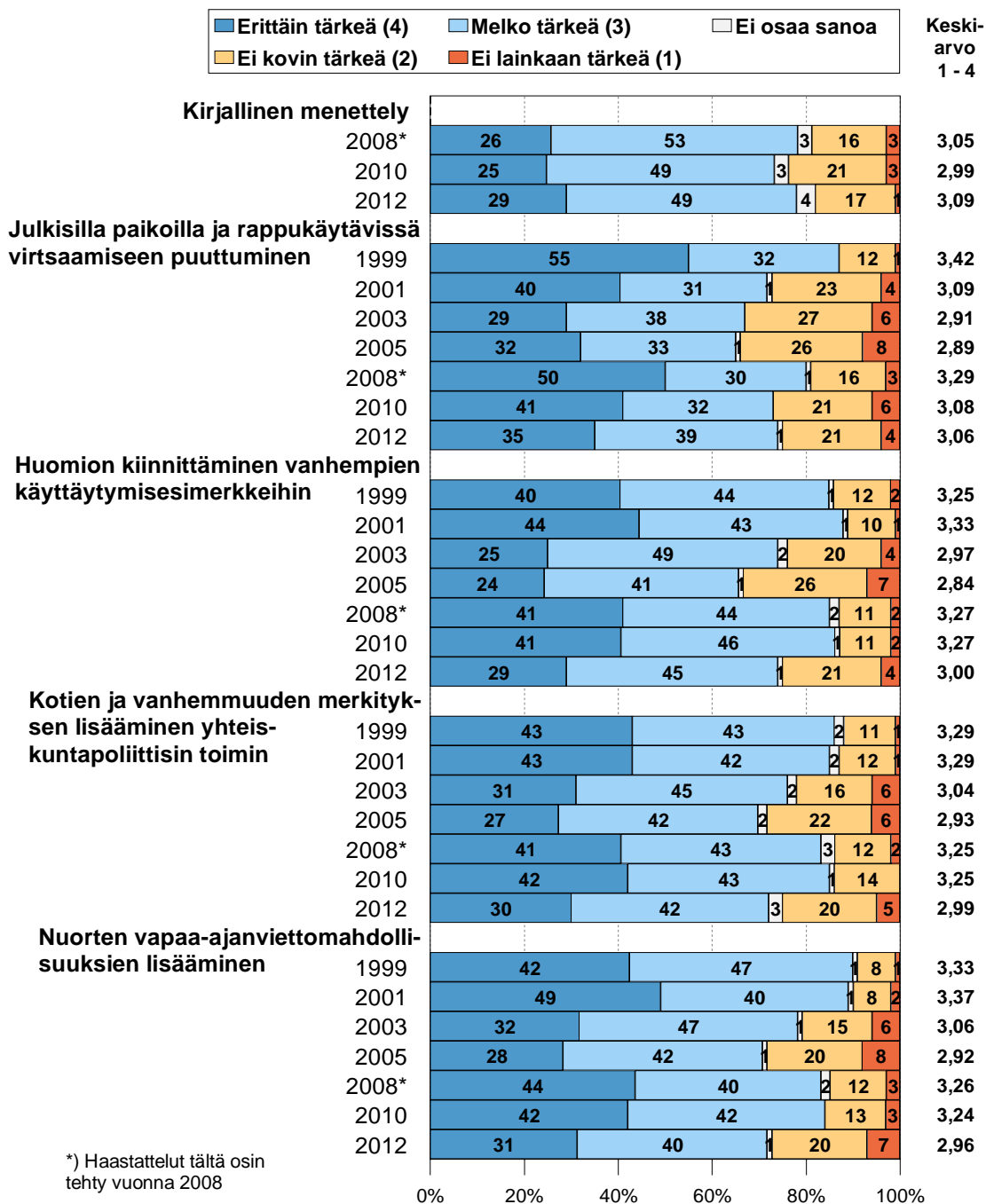


*) Haastattelut tältä osin tehty vuonna 2008

Kuva 23. Eri toimenpiteiden tärkeys yleisen järjestyksen ja turvallisuuden kannalta (2/3).

Toimenpiteen tärkeys yleisen järjestyksen ja turvallisuuden kannalta (2/3)

Kaikki vastaajat, 1999 n=997, 2001 n=986, 2003 n=1005, 2005 n=1012, 2007 n=989, 2010 n=1027, 2012 n=1018

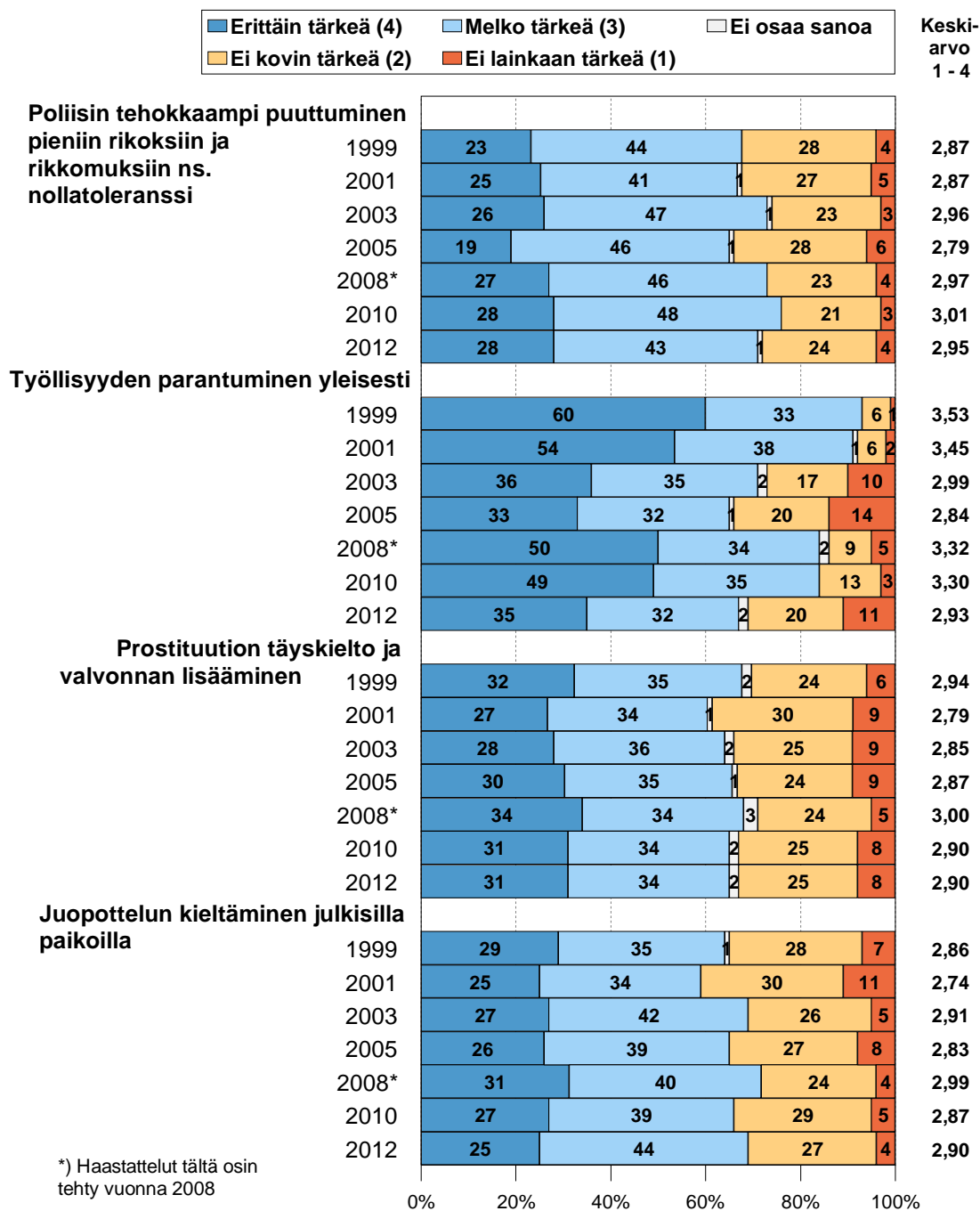


*) Haastattelut tältä osin tehty vuonna 2008

Kuva 24. Eri toimenpiteiden tärkeys yleisen järjestyksen ja turvallisuuden kannalta (3/3).

Toimenpiteen tärkeys yleisen järjestyksen ja turvallisuuden kannalta (3/3)

Kaikki vastaajat, 1999 n=997, 2001 n=986, 2003 n=1005, 2005 n=1012, 2007 n=989, 2010 n=1027, 2012 n=1018



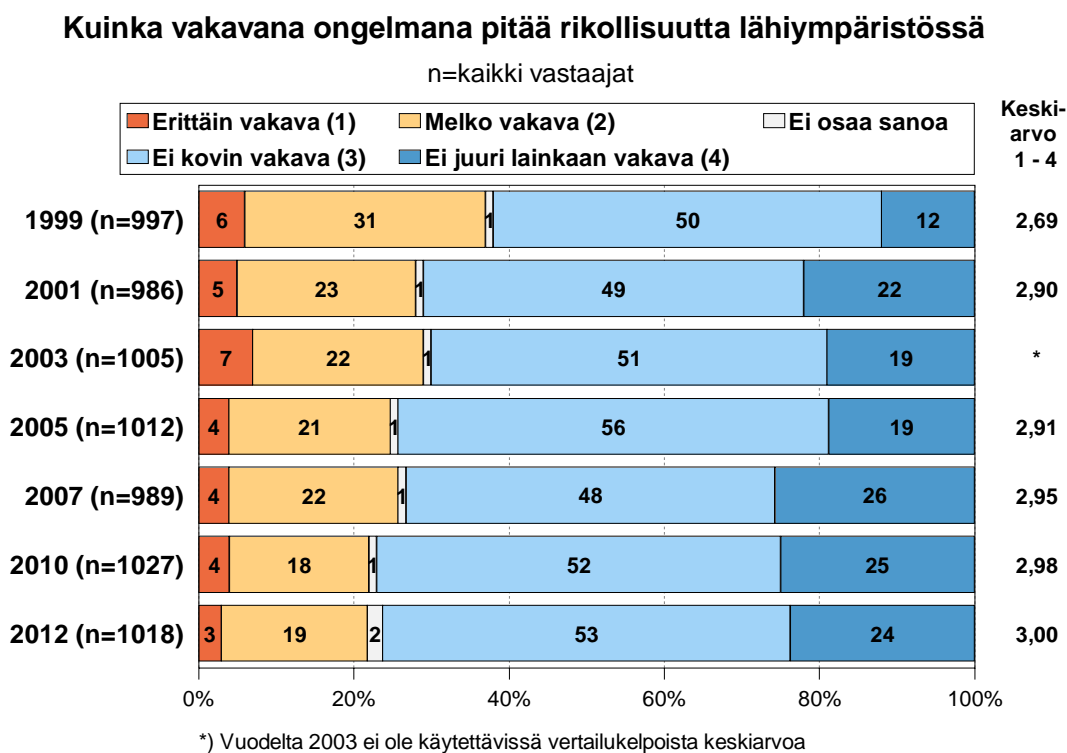
*) Haastattelut tältä osin tehty vuonna 2008

7 Rikostorjunnan haasteita

7.1 Rikollisuusongelma lähiympäristössä

Noin viidennes suomalaisista pitää rikollisuutta lähiympäristössään vähintäänkin melko vakavana ongelmana. Osuus on sama kuin vuoden 2010 tutkimuksessa. Alueittain tarkasteltuna rikollisuutta lähiympäristössä vakavana pitäviä on keskimääräistä enemmän Varsinais-Suomessa ja Satakunnassa ja keskimääräistä vähemmän Pohjanmaalla ja Pohjois-Suomessa. Naiset kokevat rikollisuuden lähiympäristössään jonkin verran vakavammaksi kuin miehet. Iän suhteen asiassa ei ole mainittavia eroja.

Kuva 25. Rikollisuusongelman vakavuus lähiympäristössä.



7.2 Huolestuneisuus rikollisuusilmiöstä

Vastaajille esitettiin 12 asiaa tai ilmiötä ja kysyttiin kuinka huolestuttavana asian kokee. Rikoksista suomalaisia huolestuttavat eniten rattijuoppous ja ampuma-aseella tehty rikos. Myös huumeiden käyttö ja myynti huolestuttavat monia.

Vähiten huolestumista aiheuttavina asioina koetaan nuorison kerääntyminen keskustoihin ja julkisiin paikkoihin sekä juopuneet julkisilla paikoilla.

Vuoteen 2010 verrattuna huoli pahoinpitelyistä näyttäisi hieman vähentyneen, muutoin huolestuneisuudessa eri asioihin tai ilmiöihin ei ole mainittavia muutoksia.

Taustaryhmittäin tarkasteltuna naiset ja yli 60-vuotiaat ovat keskimääräistä huolestuneempia lähes kaikista rikosasioista tai -ilmiöistä. Etenkin alaikäisten juopottelu huolestuttaa heitä selvästi keskimääräistä enemmän. Nuorison, 15–24-vuotiaiden keskuudessa, huolestuttaa keskimääräistä enemmän seksuaalinen ahdistelu ja väkivalta – toisaalta etenkin alaikäisten juopottelusta, huumeista ja nuorison kerääntymisestä keskustoihin ja julkisiin paikkoihin ollaan selvästi keskimääräistä vähemmän huolestuneita.

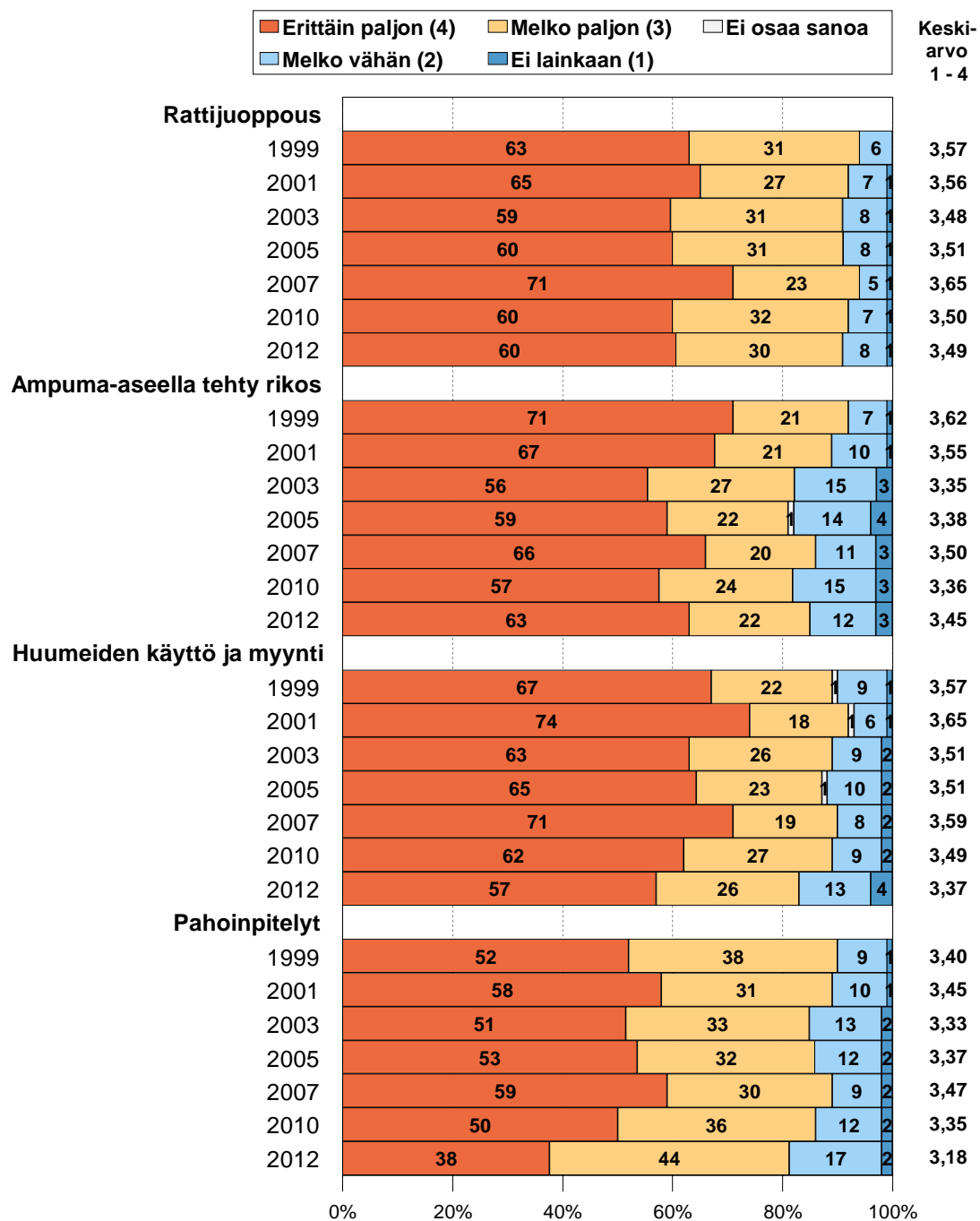
Rikoksen uhriksi tai kohteeksi tai silminnäkijäksi joutuneiden keskuudessa on enemmän kuin muussa väestössä pahoinpitelyistä ja seksuaalisesta ahdistelusta tai väkivallasta erittäin huolestuneita. Haja-asutusalueilla asuvien keskuudessa näistä rikoksista erittäin huolestuneita on keskimääräistä vähemmän. Myös alaikäisten juopottelu tai juopottelu yleisellä paikalla huolestuttaa heitä vähemmän. Suurissa yli 100 000 asukkaan kaupungeissa pahoinpitelyt, seksuaalinen ahdistelu ja väkivalta sekä alaikäisten juopottelu huolestuttavat hieman keskimääräistä enemmän. Helsingissä huolestuneisuus on kuitenkin samaa tasoa kuin väestössä keskimäärin. Huumeiden käyttö ja myynti huolestuttavat helsinkiläisiä keskimääräistä vähemmän.

Alueittain tarkasteltuna huolestuneisuutta näyttäisi olevan hieman keskimääräistä enemmän Etelä-Suomessa (poislukien Uusimaa) ja keskimääräistä vähemmän Pohjois- ja Itä-Suomessa.

Kuva 26. Huolestuneisuus eri rikollisuusilmiöistä (1/3).

Missä määrin asia/ilmiö huolestuttaa (1/3)

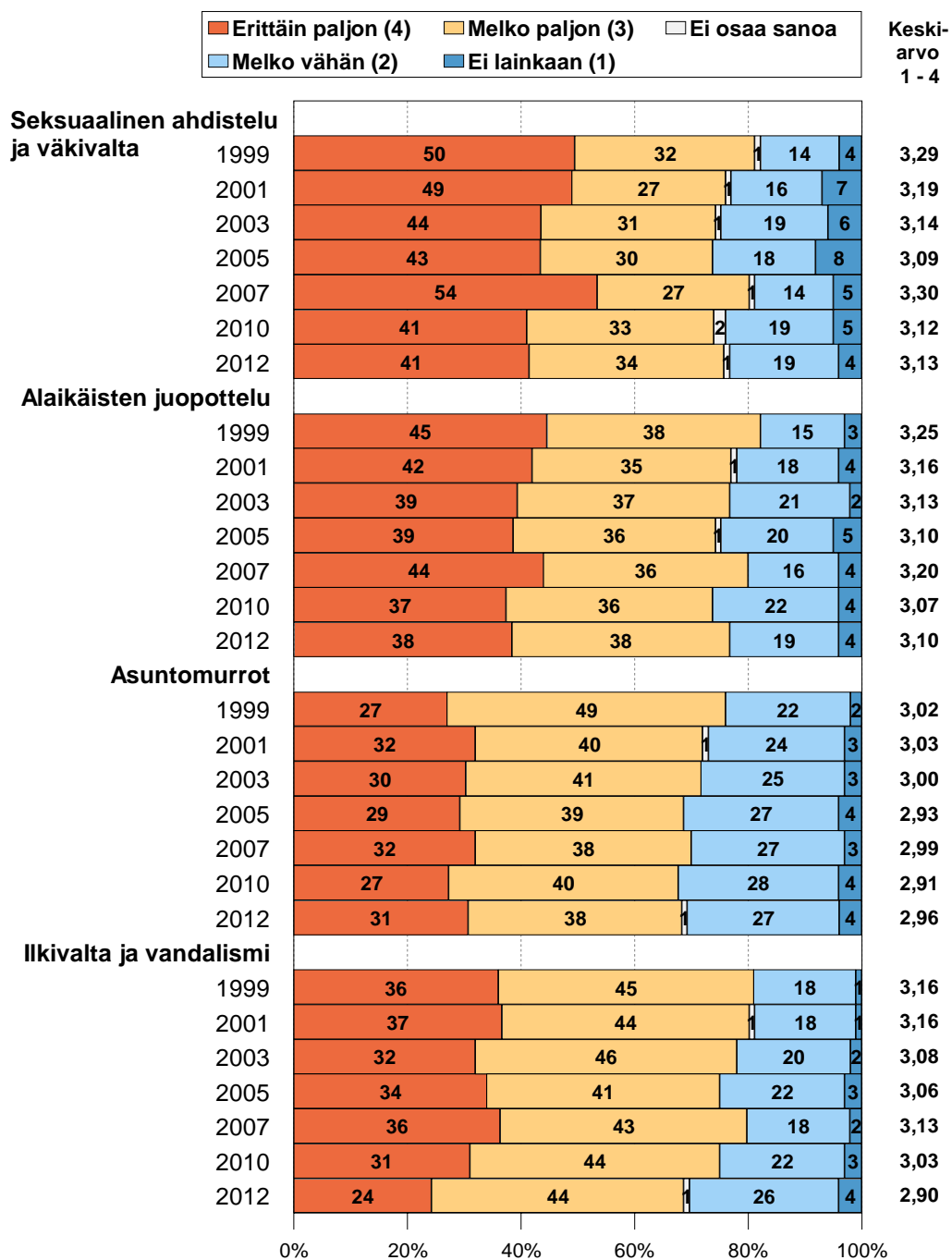
Kaikki vastaajat, 1999 n=997, 2001 n=986, 2003 n=1005, 2005 n=1012, 2007 n=989, 2010 n=1027, 2012 n=1018



Kuva 27. Huolestuneisuus eri rikollisuusilmiöistä (2/3).

Missä määrin asia/ilmiö huolestuttaa (2/3)

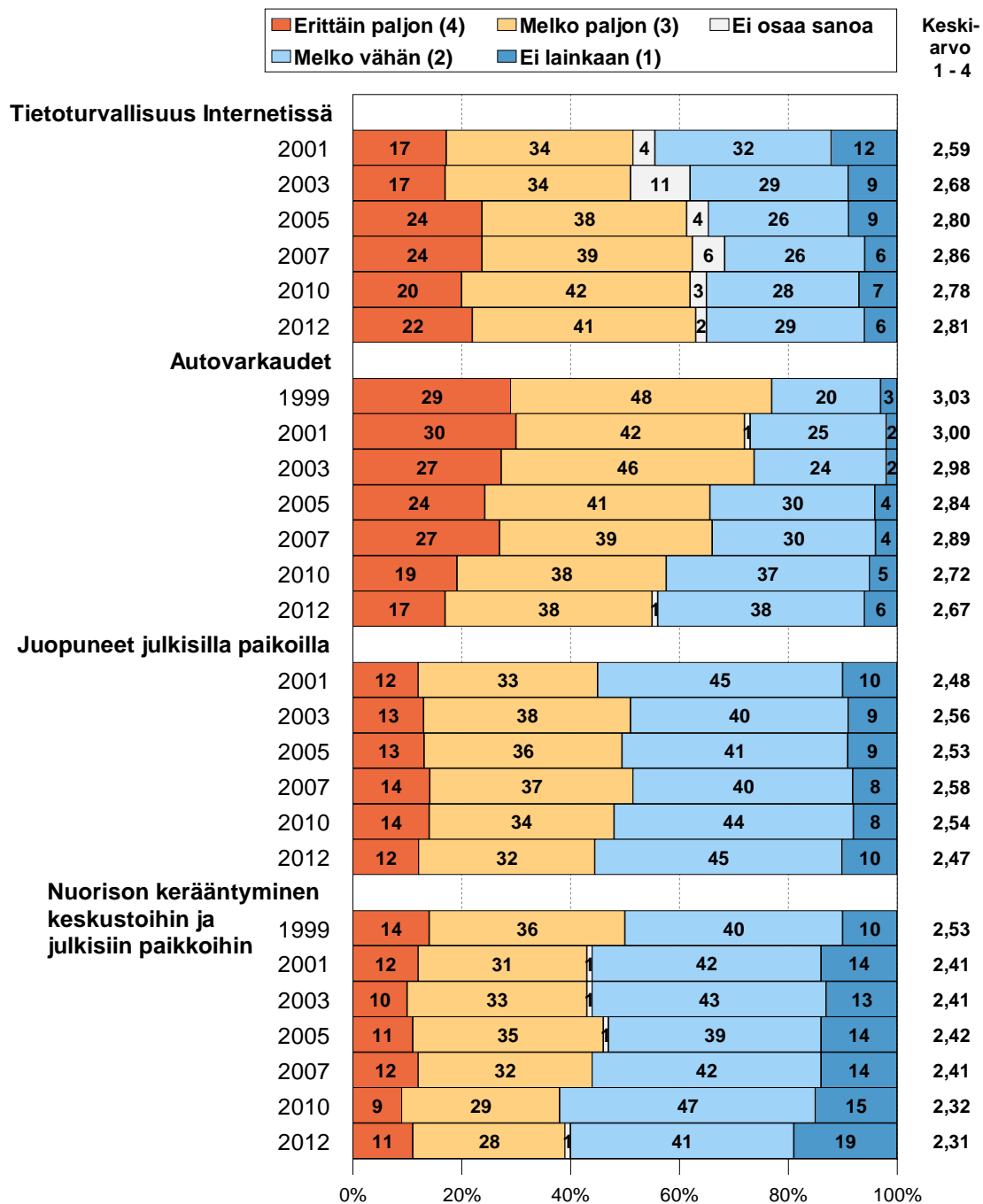
Kaikki vastaajat, 1999 n=997, 2001 n=986, 2003 n=1005, 2005 n=1012, 2007 n=989, 2010 n=1027, 2012 n=1018



Kuva 28. Huolestuneisuus eri rikollisuusilmiöistä (3/3).

Missä määrin asia/ilmiö huolestuttaa (3/3)

Kaikki vastaajat, 1999 n=997, 2001 n=986, 2003 n=1005, 2005 n=1012, 2007 n=989, 2010 n=1027, 2012 n=1018



7.3 Rikoksen kohteeksi joutuminen

60 % vastaajista on joutunut joskus jonkin rikoksen uhriksi tai kohteeksi. Tänä vuonna rikoksen uhriksi tai kohteeksi on joutunut 10 % vastaajista. Naisten ja miesten keskuudessa on jokseenkin saman verran rikoksen uhriksi tai kohteeksi joutuneita. Tavallisimmin on oltu omaisuusrikoksen tai omaisuuteen liittyvän vahingonteon kohteena. Noin 40 %:lta vastaajista on varastettu omaisuutta ja noin joka neljännen omaisuutta on vahingoitettu. Eri rikostyyppien osuudet ovat pysyneet jokseenkin ennallaan vuoteen 2010 verrattuna.

Rikoksen uhriksi tai kohteeksi on jouduttu tavallisimmin omaisuuden varastamiseen tai omaisuuden vahingoittamiseen liittyen. Rikoksen kohteeksi joutuneista 65 %:lta on joskus varastettu omaisuutta ja noin 40 %:lta on joskus vahingoitettu omaisuutta. Noin neljännes heistä on joutunut autovarkauden tai sen yrityksen tai pahoinpitelyn kohteeksi.

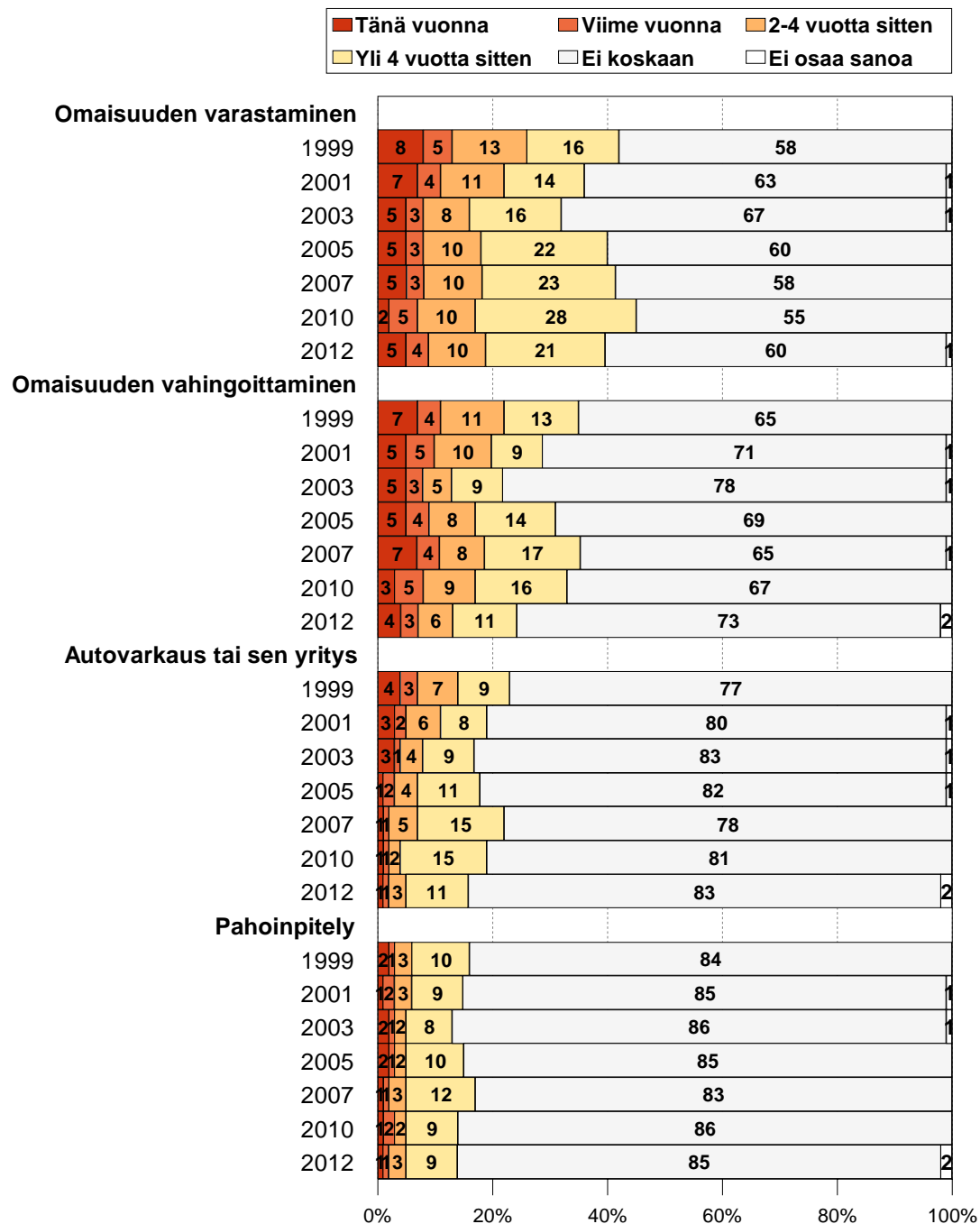
Vuonna 2012 tavallisimmin on jouduttu omaisuusrikoksen kohteeksi. Nuoret näyttäisivät olevan keskimääräistä alttiimpia rikoksen kohteita. Kun tarkastellaan pelkästään vuotta 2012, alle 25-vuotiaissa oli keskimääräistä enemmän omaisuuden varastamisen (8 %) ja/tai vahingoittamisen (8 %) ja/tai seksuaalisen ahdistelun tai väkivallan kohteeksi joutuneita (4 %), 25–34-vuotiaissa oli keskimääräistä enemmän pahoinpitelyn uhriksi joutuneita (3 %).

Isommissa kaupungeissa rikoksen uhriksi tai kohteeksi joutuminen on selvästi yleisempää kuin pienemmällä paikkakunnilla. Helsingissä asuvista 73 % on joutunut joskus jonkin rikoksen uhriksi tai kohteeksi, kun osuus on 54 % alle 30 000 asukkaan kunnissa. Vuonna 2012, 4 % Helsingissä asuvista oli joutunut pahoinpitelyn kohteeksi. Työttömänä olevista 8 % on joutunut pahoinpitelyn kohteeksi vuosina 2011–2012. Alueittain tarkasteltuna (NUTS) Länsi-Suomessa on jonkin verran keskimääräistä enemmän joskus rikoksen uhriksi tai kohteeksi joutuneita (67 %), Pohjois- ja Itä-Suomessa vähiten (54 %).

Kuva 29. Rikoksen uhriksi tai kohteeksi joutuminen (1/2).

Onko joutunut rikoksen uhriksi tai kohteeksi (1/2)

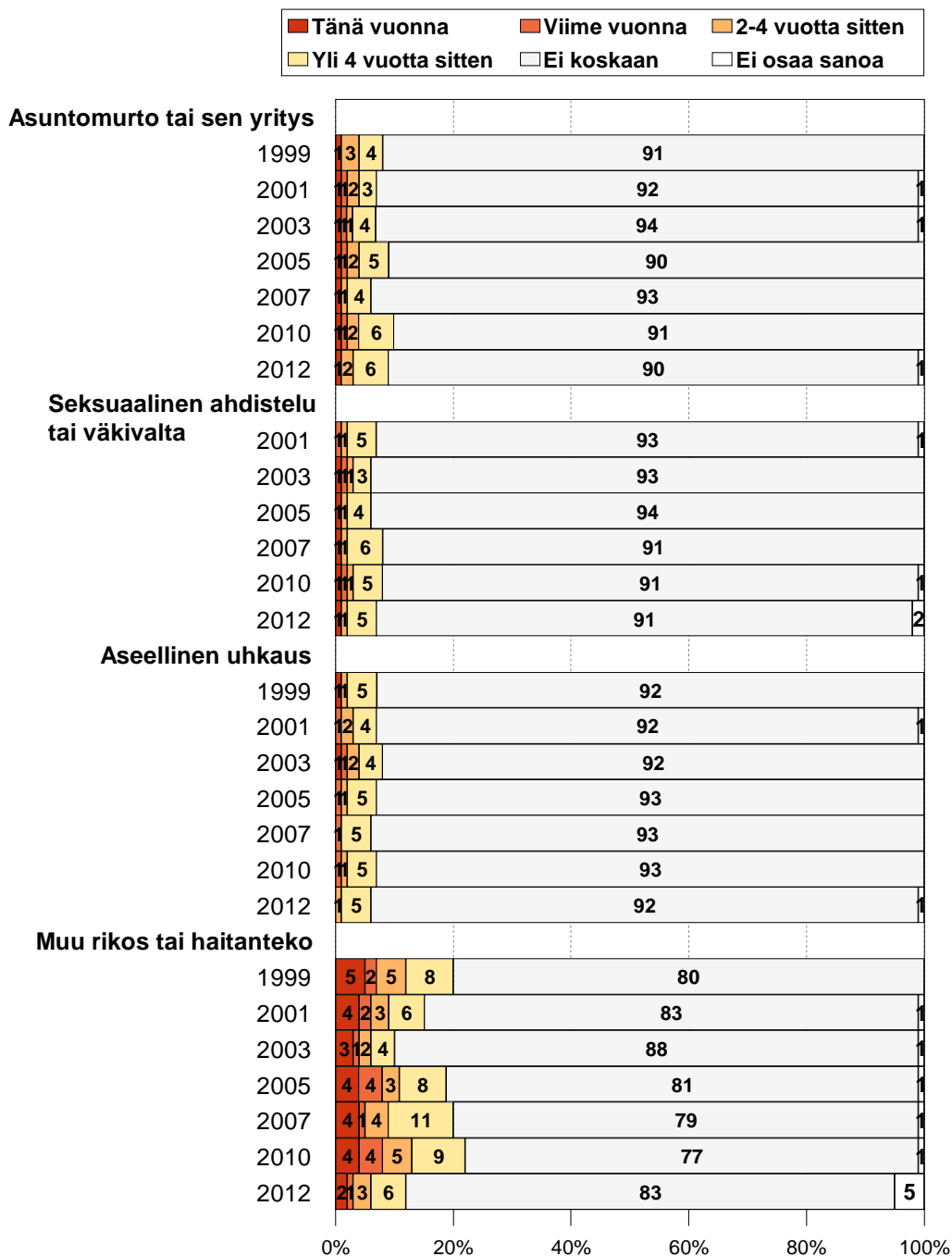
Kaikki vastaajat, 1999 n=997, 2001 n=986, 2003 n=1005, 2005 n=1012, 2007 n=989, 2010 n=1027, 2012 n=1018



Kuva 30. Rikoksen uhriksi tai kohteeksi joutuminen (2/2).

Onko joutunut rikoksen uhriksi tai kohteeksi (2/2)

Kaikki vastaajat, 1999 n=997, 2001 n=986, 2003 n=1005, 2005 n=1012, 2007 n=989, 2010 n=1027, 2012 n=1018



7.4 Rikoksen silminnäkijäksi joutuminen

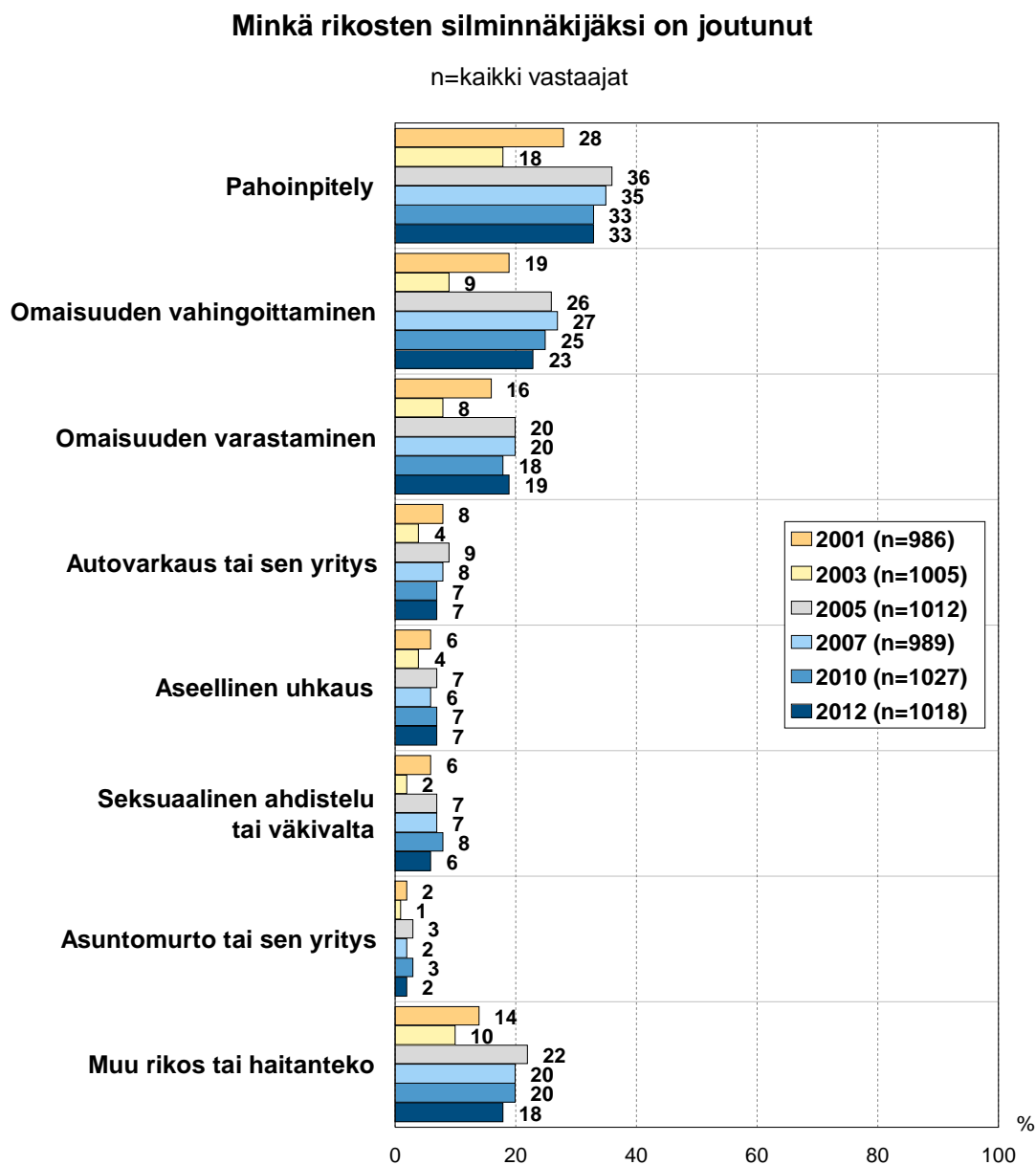
Lähes puolet vastaajista (49 %) on joutunut joskus rikoksen silminnäkijäksi. Rikoksen silminnäkijöiden kohtaamista rikoksista tavallisimpia olivat pahoinpitelyt ja sitten omaisuuden vahingoittaminen tai varastaminen.

Miesten keskuudessa rikoksen silminnäkijäksi joutuminen on yleisempää kuin naisten keskuudessa (52 % vs 45 %). Ikäryhmittäin tarkasteltuna nuorten alle 34-vuotiaiden keskuudessa rikoksen silminnäkijöiden osuus on keskimääräistä suurempi (noin 60 %), yli 60-vuotiaiden keskuudessa keskimääräistä pienempi (37 %).

Vastaajista, jotka ovat itse joutuneet rikoksen uhriksi tai kohteeksi, enemmistö (61 %) on ollut joskus myös silminnäkijänä rikoksissa.

Rikoksen silminnäkijäksi joutuminen on yleisempää paikkakuntansa keskustassa asuvien keskuudessa (53 %) kuin haja-asutusalueella (40 %). Esimerkiksi Helsingissä asuvista kaksi kolmasosaa on joutunut rikoksen silminnäkijäksi. Alueittain tarkasteltuna, näyttää siltä että rikoksen silminnäkijäksi joutuu todennäköisimmin Uudellamaalla (56 %). Rikoksen silminnäkijöiden osuus on keskimääräistä korkeampi myös opiskelijoiden/koululaisten keskuudessa (62 %).

Kuva 31. Rikoksen silminnäkijäksi joutuminen.



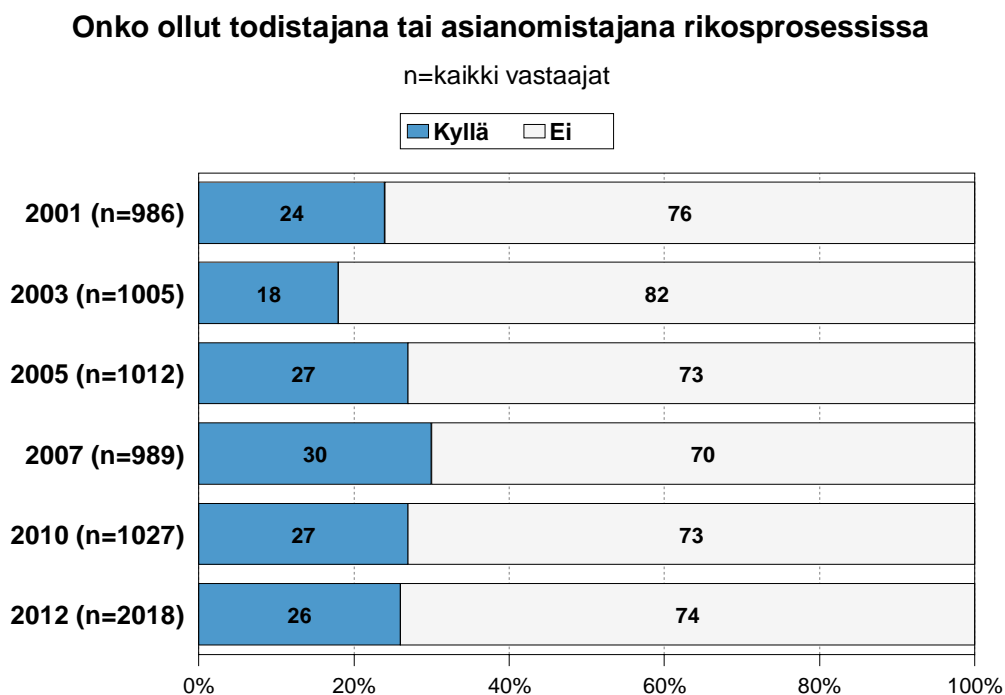
7.5 Todistajana tai asianomistajana rikosprosessissa

Noin neljännes suomalaisista on ollut todistajana tai asianomistajana rikosprosessissa. Tässä roolissa olleiden joukossa on keskimääräistä enemmän miehiä, 35–49-vuotiaita, rikoksen uhrina tai silminnäkijänä olleita, yrittäjiä tai johtavassa asemassa olevia, Helsingissä asuvia ja Länsi-Suomessa asuvia (NUTS alue). Todistajana tai

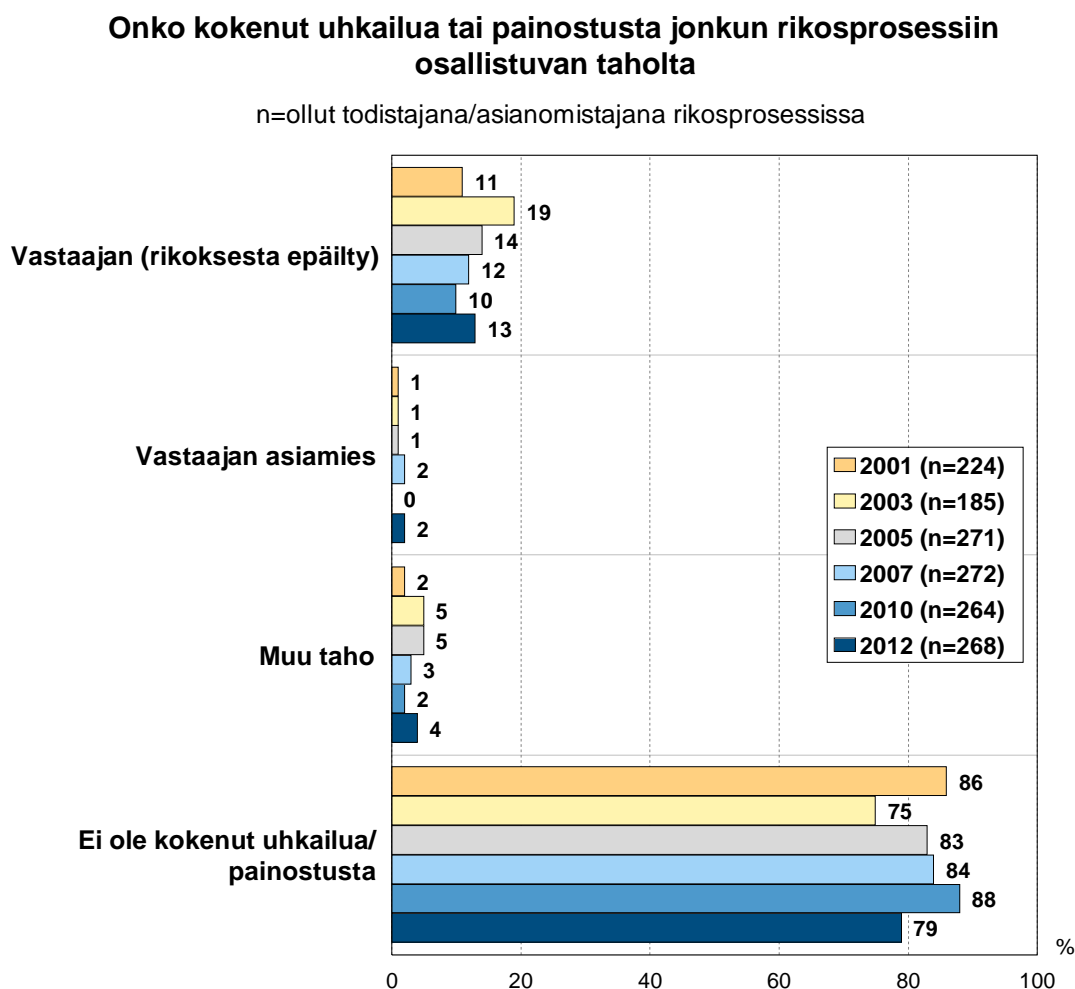
asianomistajana rikosprosessissa olleiden osuus on samaa tasoa kuin aiemmissa mittauksissa.

Vajaa viidennes todistajana tai asianomistajana olleista on kokenut uhkailua tai painostusta jonkun rikosprosessiin osallistuvan taholta. 13 % on kokenut uhkaa tai painostusta vastaajan eli rikoksesta epäillyn taholta, 2 % vastaajan asiamieheltä ja 4 % muulta taholta. Rikoksen silminnäkijänä olleista keskimääräistä useammat ovat joutuneet rikoksesta epäillyn uhkailun tai painostuksen alaiseksi rikosprosessin aikana. Todistajana tai asianomistajana rikosprosessissa painostusta tai uhkailua kokeneiden osuus näyttäisi hieman kasvaneen viime vuosiin verrattuna.

Kuva 32. Todistajana tai asianomistajana rikosprosessissa oleminen.



Kuva 33. Uhkailu tai painostus rikosprosessiin osallistuvien taholta.



7.6 Rikoksista poliisille ilmoittaminen

Piilorikollisuuden osuus on huomattava. Merkittävä osa rikoksista jää ilmoittamatta kaikissa tavallisimmissa rikostyypeissä. Omaisuuden vahingoittamisesta ilmoitetaan vain joka toisessa tapauksessa. Pahoinpitelyistäkin ilmoittaa vain vajaa puolet rikoksen kohteeksi joutuneista. Vain joka kolmas tekee ilmoituksen poliisille aseellisesta uhkauksesta. Valtaosa seksuaalisesta ahdistelusta tai väkivallasta jää ilmoittamatta, sillä vain noin joka neljäs ilmoittaa asiasta poliisille.

Ilmoitus tehdään herkimmin asuntomurrosta/murtoyrityksestä (76 %) tai autovarkaudesta/varkausyrityksestä (76 %), mutta lähes neljännes näistäkin tapauksista

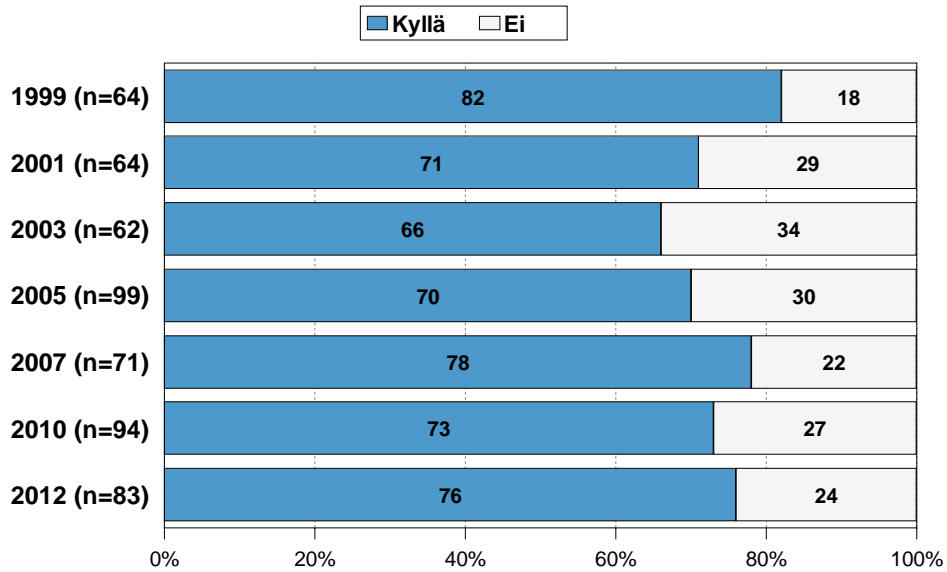
jää ilmoittamatta. Enemmistö omaisuusvarkauden kohteeksi joutuneista tekee ilmoituksen poliisille (62 %), mutta suuri osa varkauksistakin jää ilmoittamatta.

Nuoremmissa ikäryhmissä ollaan laiskempia tekemään rikosilmoitus vanhempiin ikäryhmiin verrattuna. Ilmoitusaktiivisuus on jonkin verran keskimääräistä pienempi myös Länsi-Suomessa (NUTS alue), etenkin kun on kyseessä omaisuuden varastaminen tai vahingoittaminen. Sukupuolten välillä ei ole mainittavaa eroa ilmoitusaktiivisuudessa.

Kuva 34. Asuntomurron/sen yrityksestä ja omaisuuden varastamisen kohteeksi joutumisesta poliisille ilmoittaminen.

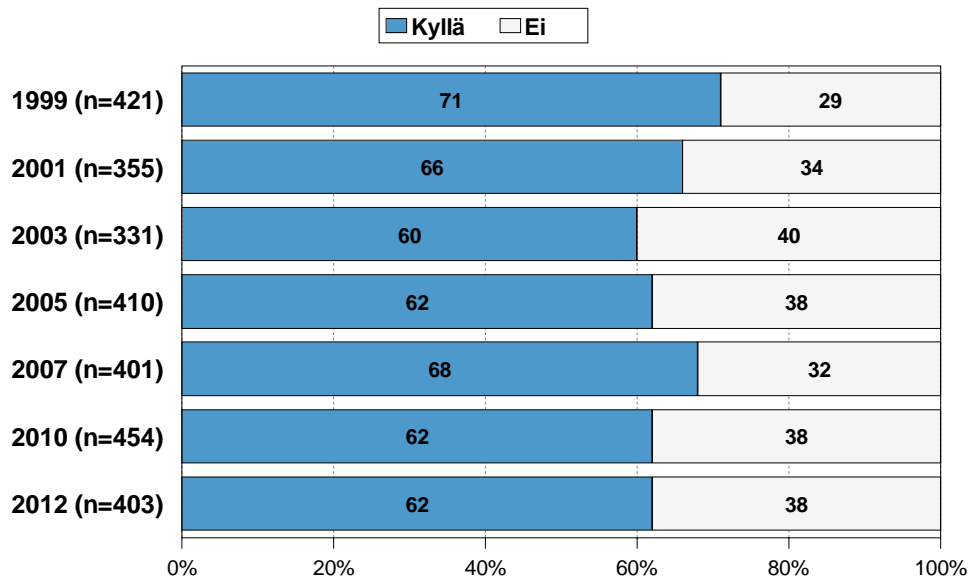
Ilmoittiko poliisille jouduttuaan viimeksi asuntomurron tai sen yrityksen kohteeksi

n=ollut asuntomurron/yrityksen kohteena



Ilmoittiko poliisille jouduttuaan viimeksi omaisuuden varastamisen kohteeksi

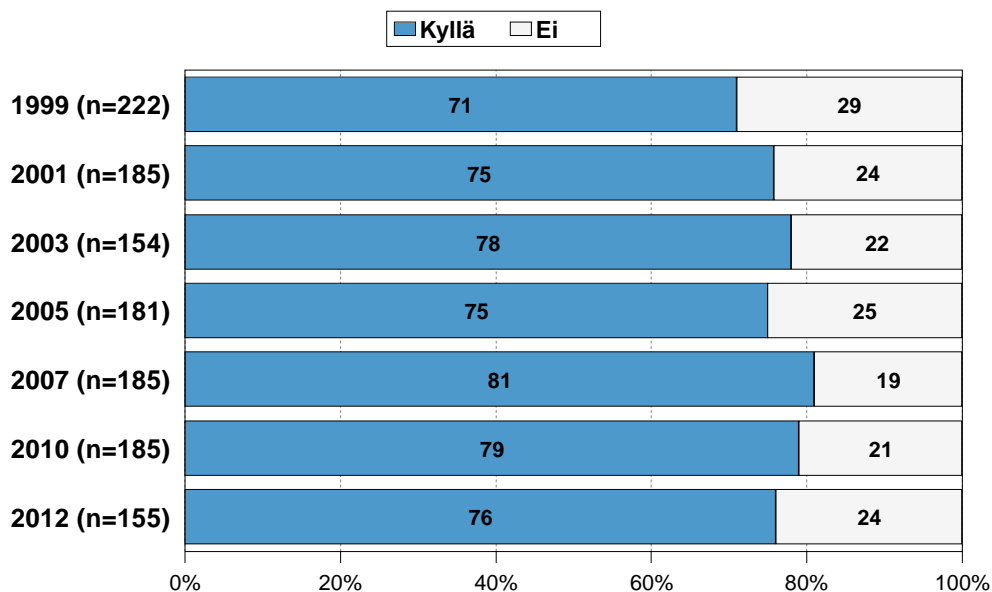
n=ollut omaisuuden varastamisen kohteena



Kuva 35. Autovarkaudesta/sen yrityksestä ja aseellisen uhkauksen kohteeksi joutumisesta poliisille ilmoittaminen.

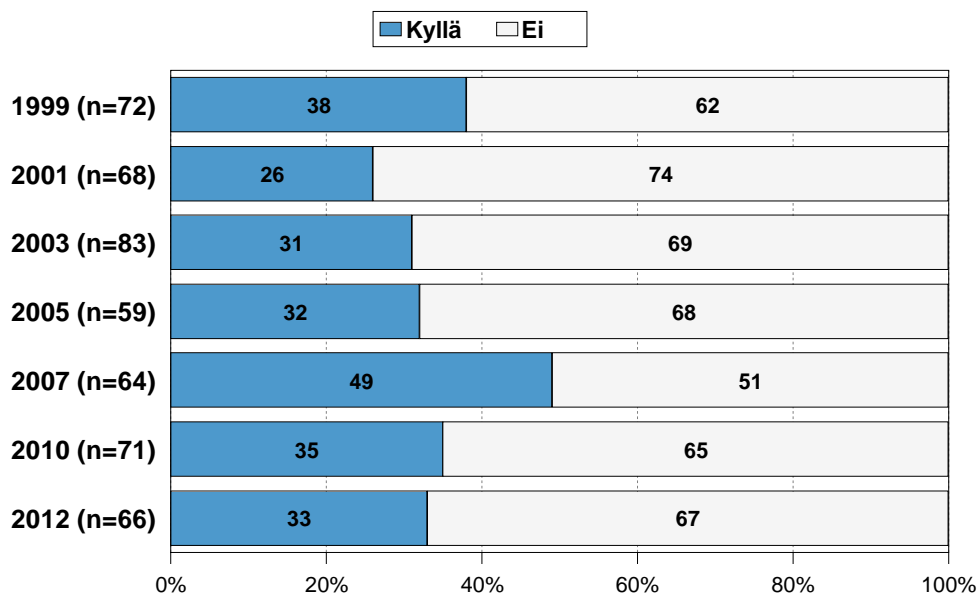
Ilmoittiko poliisille jouduttuaan viimeksi autovarkauden tai sen yrityksen kohteeksi

n=ollut autovarkauden/yrityksen kohteena



Ilmoittiko poliisille jouduttuaan viimeksi aseellisen uhkauksen kohteeksi

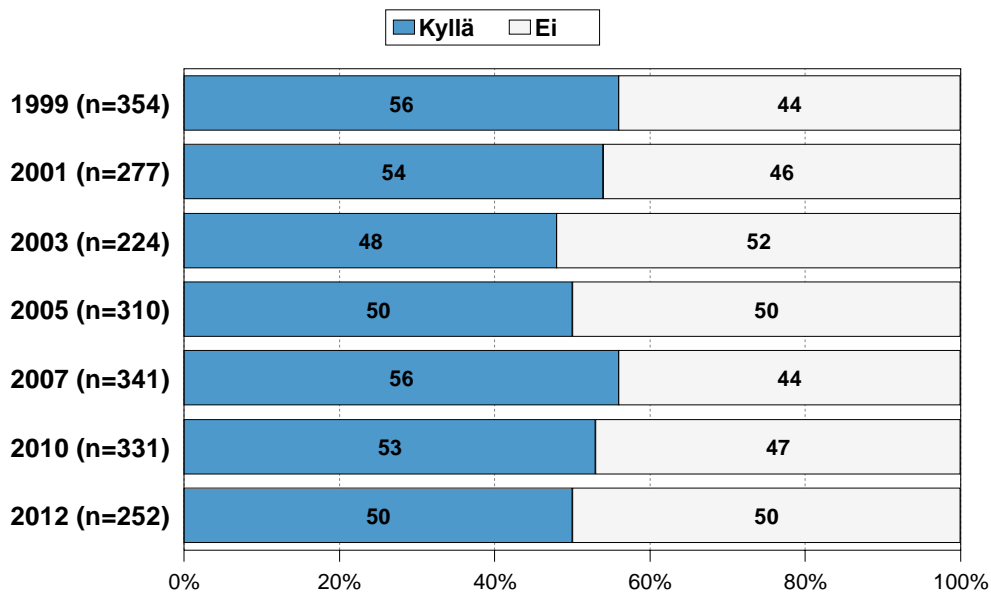
n=ollut aseellisen uhkauksen kohteena



Kuva 36. Omaisuuden vahingoittamisesta/sen yrityksestä ja pahoinpitelyn kohteeksi joutumisesta poliisille ilmoittaminen.

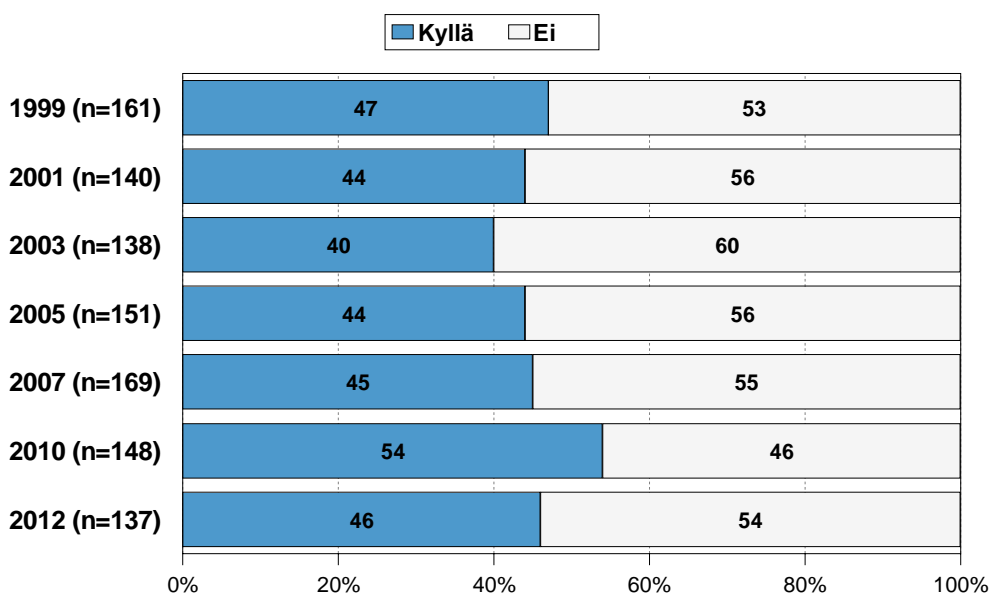
Ilmoittiko poliisille jouduttuaan viimeksi omaisuuden vahingoittamisen kohteeksi

n=ollut omaisuuden vahingoittamisen kohteena



Ilmoittiko poliisille jouduttuaan viimeksi pahoinpitelyn kohteeksi

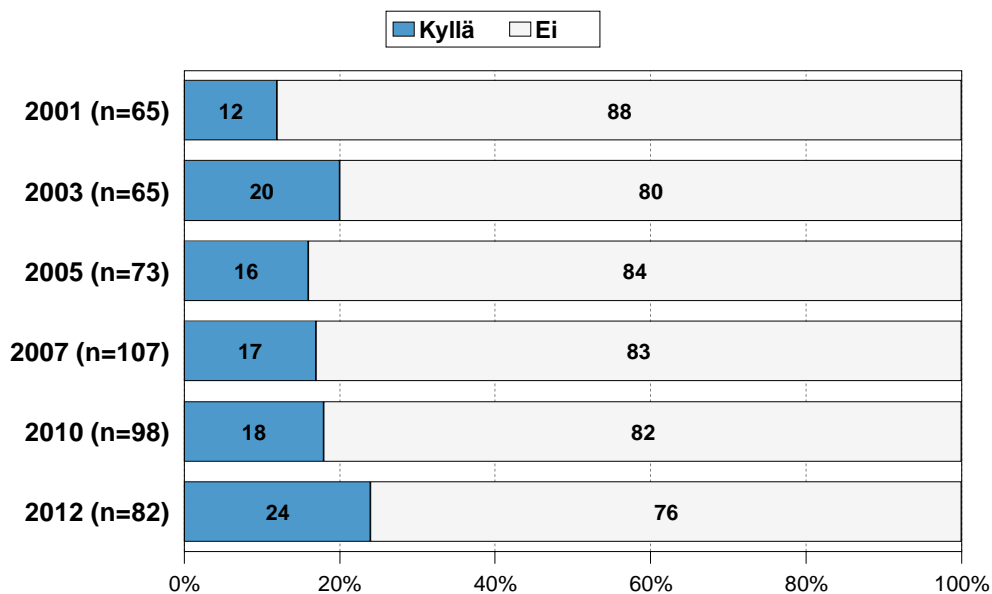
n=ollut pahoinpitelyn kohteena



Kuva 37. Seksuaalisen ahdistelun/väkivallan ja muun rikoksen/haitanteon kohteeksi joutumisesta poliisille ilmoittaminen.

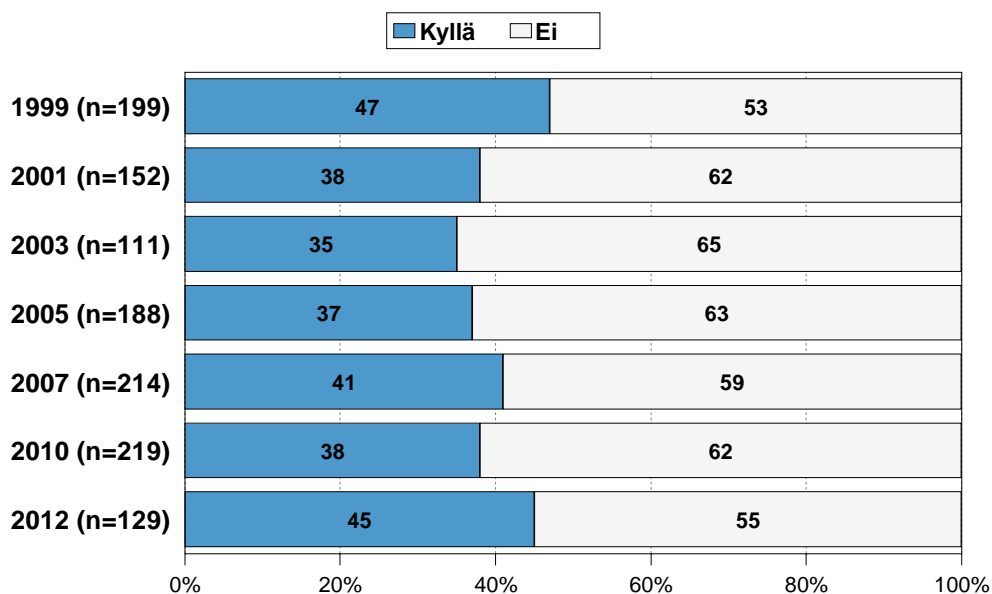
Ilmoittiko poliisille jouduttuaan viimeksi seksuaalisen ahdistelun tai väkivallan kohteeksi

n=ollut seksuaalisen ahdistelun/väkivallan kohteena



Ilmoittiko poliisille jouduttuaan viimeksi muun rikoksen tai haitanteon kohteeksi

n=ollut muun rikoksen/haitanteon kohteena



7.7 Rikoksesta ilmoittamatta jättämisen syyt

Omaisuuuden varastamisesta tai vahingoittamisesta jätetään ilmoittamatta, koska rikoksen ei ajatella olevan kyllin vakava (yli 40 % ko. rikoksen uhriksi johtuneista) tai ajatellaan, että poliisi ei pysty ratkaisemaan asiaa (yli 20 %) tai ajateltiin ettei poliisi ole kiinnostunut asiasta (yli 10 %).

Pahoinpitelystä jätetään ilmoittamatta tavallisimmin, koska asiaa pidetään yksityisenä (26 % pahoinpitelyn kohteeksi joutuneista) tai ajatellaan poliisin olevan kykenemätön ratkaisemaan asiaa (19 %) tai rikosta ei pidetä kyllin vakavana (16 %).

Autovarkauksista jätetään tavallisimmin ilmoittamatta, koska ajatellaan poliisin olevan kykenemätön ratkaisemaan asiaa tai rikosta ei pidetä tarpeeksi vakavana. Osa ajattelee myös että, poliisi ei ole kiinnostunut asiasta.

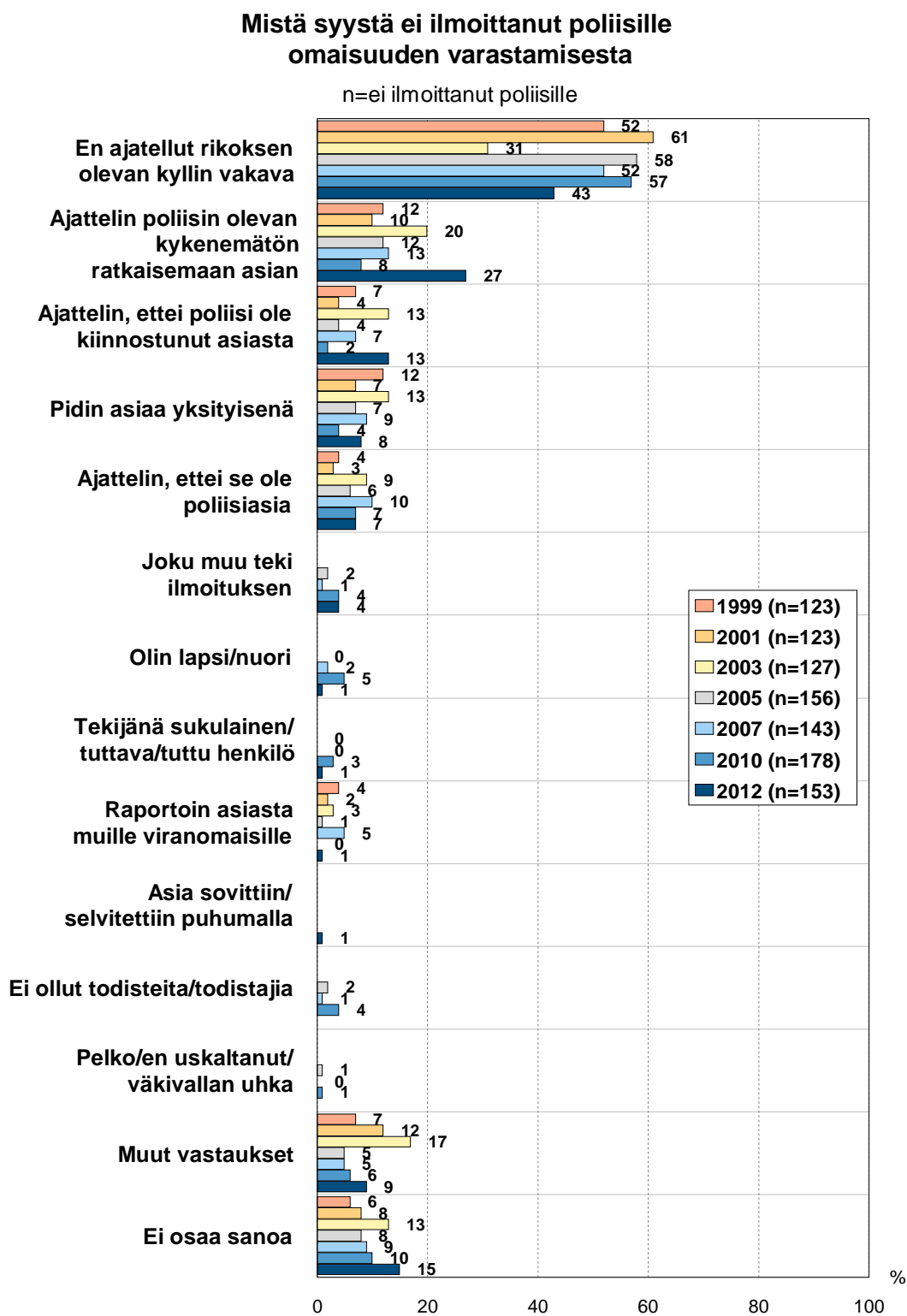
Aseellisesta uhkauksesta ei ilmoiteta, koska ajatellaan poliisin olevan kykenemätön ratkaisemaan asiaa, rikosta ei pidetä tarpeeksi vakavana tai asiaa pidetään yksityisenä. Seksuaalisesta ahdistelusta tai väkivallasta jätetään ilmoittamatta, koska asiaa pidetään yksityisenä tai rikosta ei pidetä tarpeeksi vakavana. Tavallisin syy asuntomurron tai sen yrityksen ilmoittamatta jättämiseen on ettei rikosta pidetä kyllin vakavana. Myös muissa ilmoittamatta jääneissä rikoksissa tai haitanteoissa tavallisin syy on ettei rikosta pidetä tarpeeksi vakavana.

Ilmoitusaktiivisuus on nuorten keskuudessa keskimääräistä huonompi, perusteluna on usein ettei ajatellut rikoksen olevan kyllin vakava etenkin omaisuuteen kohdistuvissa rikoksissa. Pahoinpitelyissä ja aseellisissa uhkauksissa nuoret jättivät usein ilmoittamatta, koska pitivät asiaa yksityisenä. Noin joka kymmenes mainitsi syyksi pelon tai väkivallan uhan, toisaalta noin joka kymmenes tapaus sovittiin asianosaisten kesken puhumalla. Seksuaalisessa ahdistelusta tai väkivallasta nuoret jättivät ilmoittamatta myös, koska ajateltiin poliisin olevan kykenemätön ratkaisemaan asian.

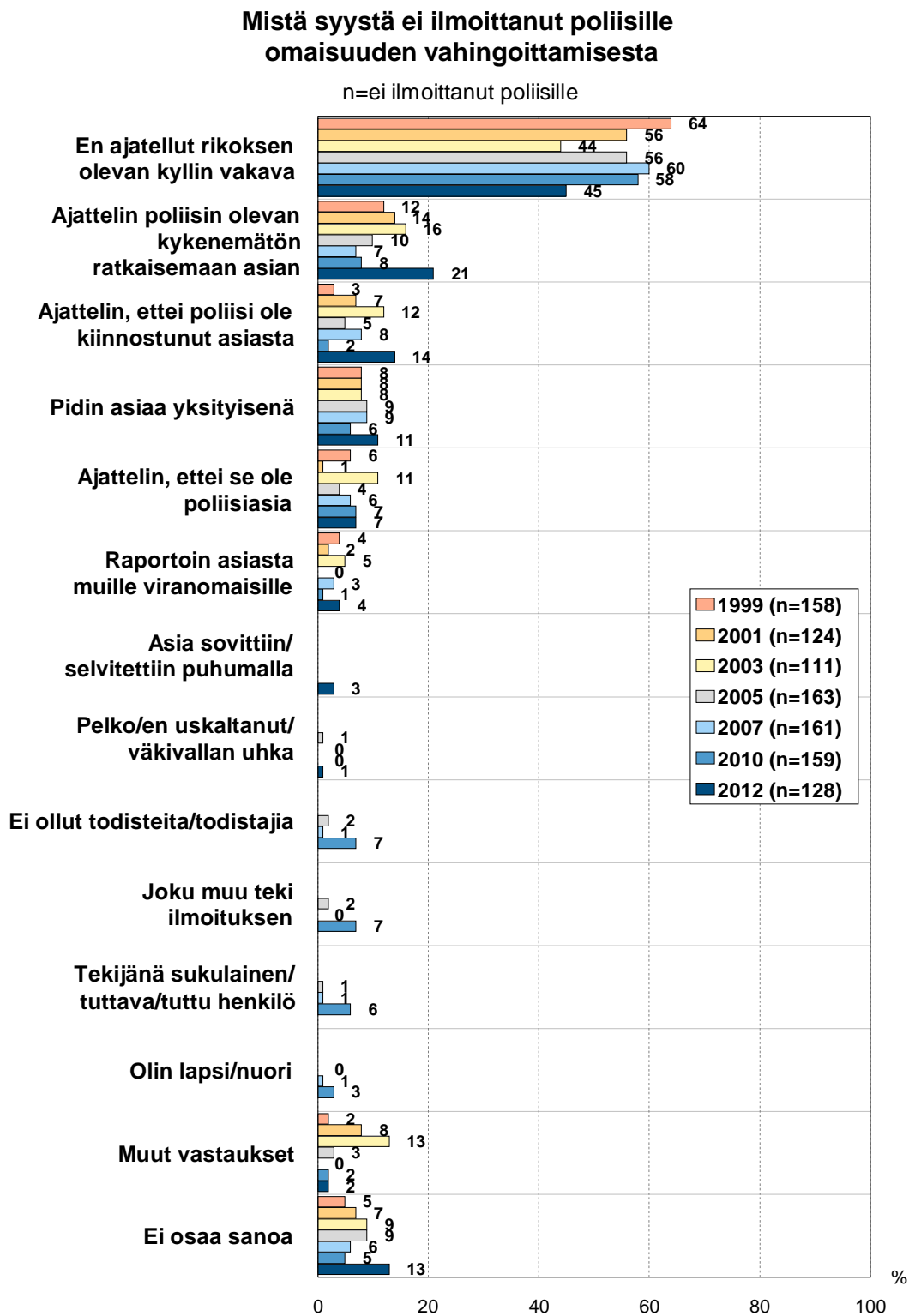
Pohjanmaalla, Kainuussa ja Lapissa eri rikoksista ilmoittamatta jättämisen syyksi mainittiin keskimääräistä useammin ajatus, ettei asia kiinnostaisi poliisia.

Syyt ilmoittamatta jättämiseen ovat pysyneet kutakuinkin samoina kuin poliisibarometrin aiemmissa tutkimuksissa. Ajatukset, että poliisi olisi kykenemätön ratkaisemaan asian tai että poliisi ei olisi kiinnostunut asiasta, saivat nyt enemmän mainintoja kuin edellisvuosina.

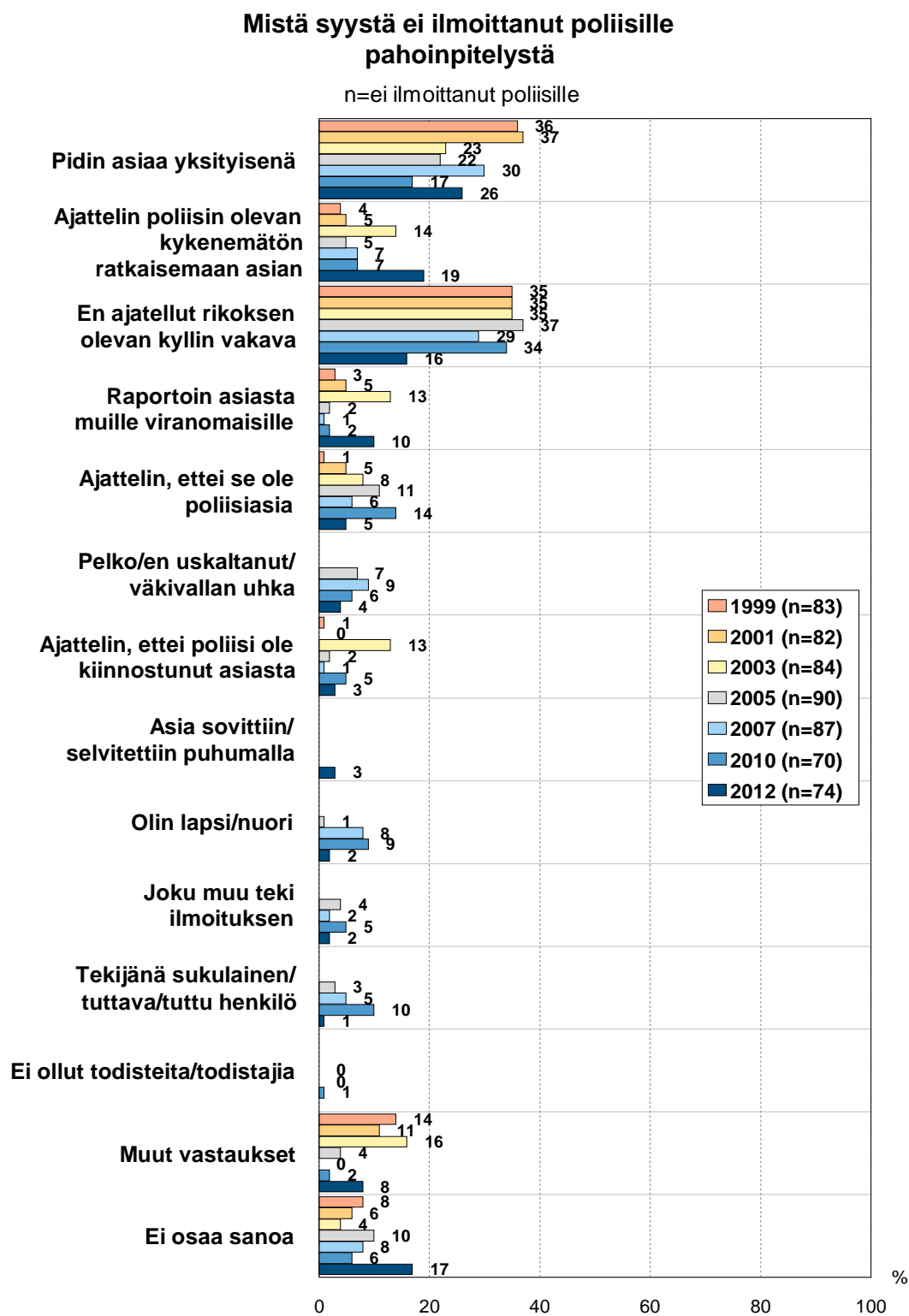
Kuva 38. Syyt, miksi ei ilmoittanut omaisuuden varastamisesta.



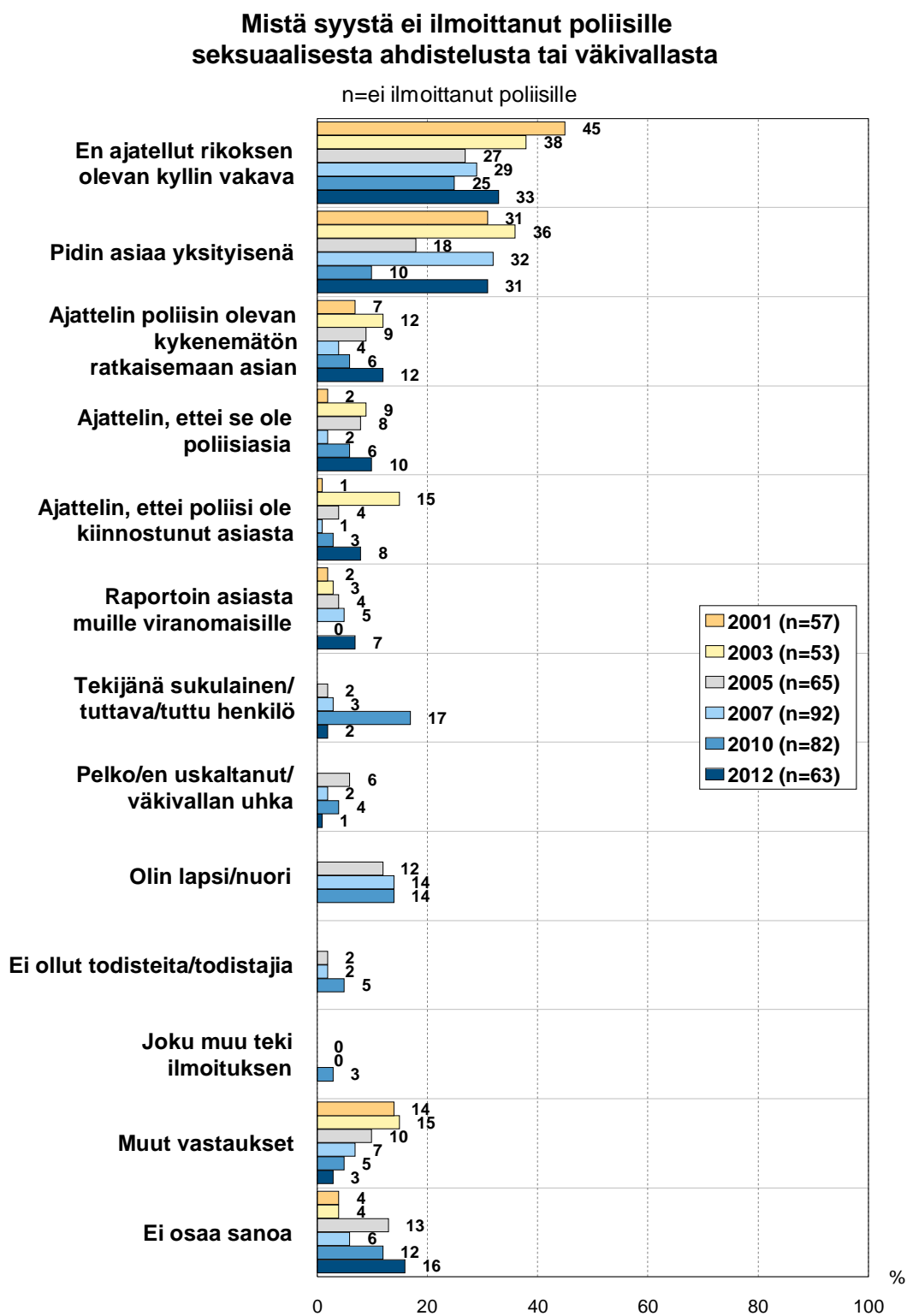
Kuva 39. Syyt, miksi ei ilmoittanut omaisuuden vahingoittamisesta.



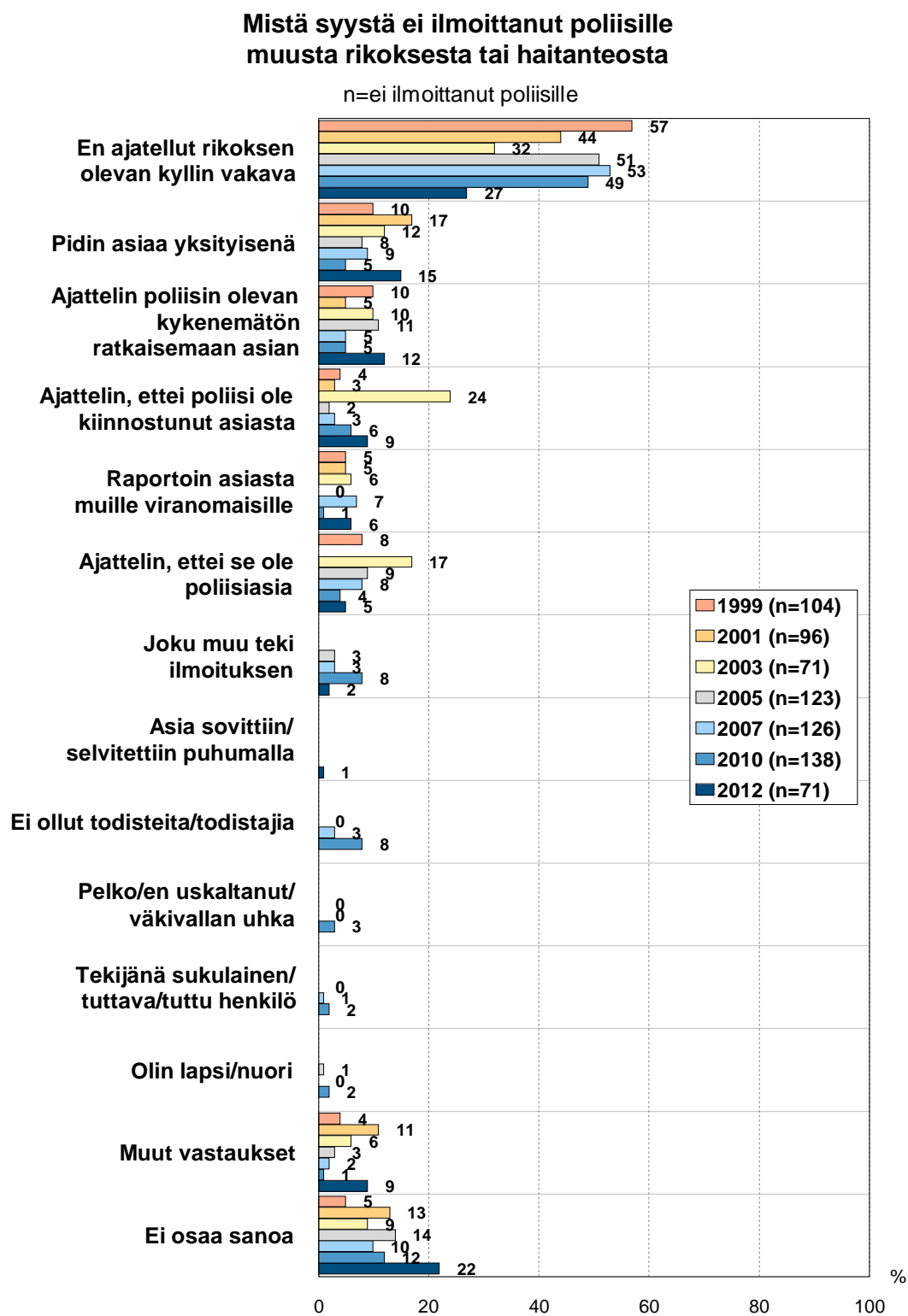
Kuva 40. Syyt, miksi ei ilmoittanut pahoinpitelystä.



Kuva 41. Syyt, miksi ei ilmoittanut seksuaalisesta ahdistelusta tai väkivallasta.



Kuva 42. Syyt, miksi ei ilmoittanut muusta rikoksesta tai haitanteosta.



7.8 Rikoksilta suojautuminen

Valtaosalla suomalaisista (87 %) on käytössä ainakin jotain toimenpiteitä rikosvaaran tai rikosriskin torjumiseksi.

Etenkin internetin käytössä noudatetaan varovaisuutta. Runsaat puolet vastaajista ei lähetä henkilötietojaan internetissä rikosvaaran vuoksi.

Noin 30 % vastaajista välttää liikkumista yksin iltaisin keskustassa. Naisista 44 % ilmoitti välttävänsä liikkumista yksin iltaisin keskustassa, miehistä selvästi harvemmat (15 %). Yli 60-vuotiaista noin 40 % välttää liikkumista yksin iltaisin keskustassa. Vain pieni osa suomalaisista (4 %) on hankkinut oman turvallisuutensa vuoksi sumuttimen tai vastaavan turvalaitteen. Nuorten alle 25-vuotiaiden keskuudessa sumutin tai vastaava turvalaite on 8 %:lla.

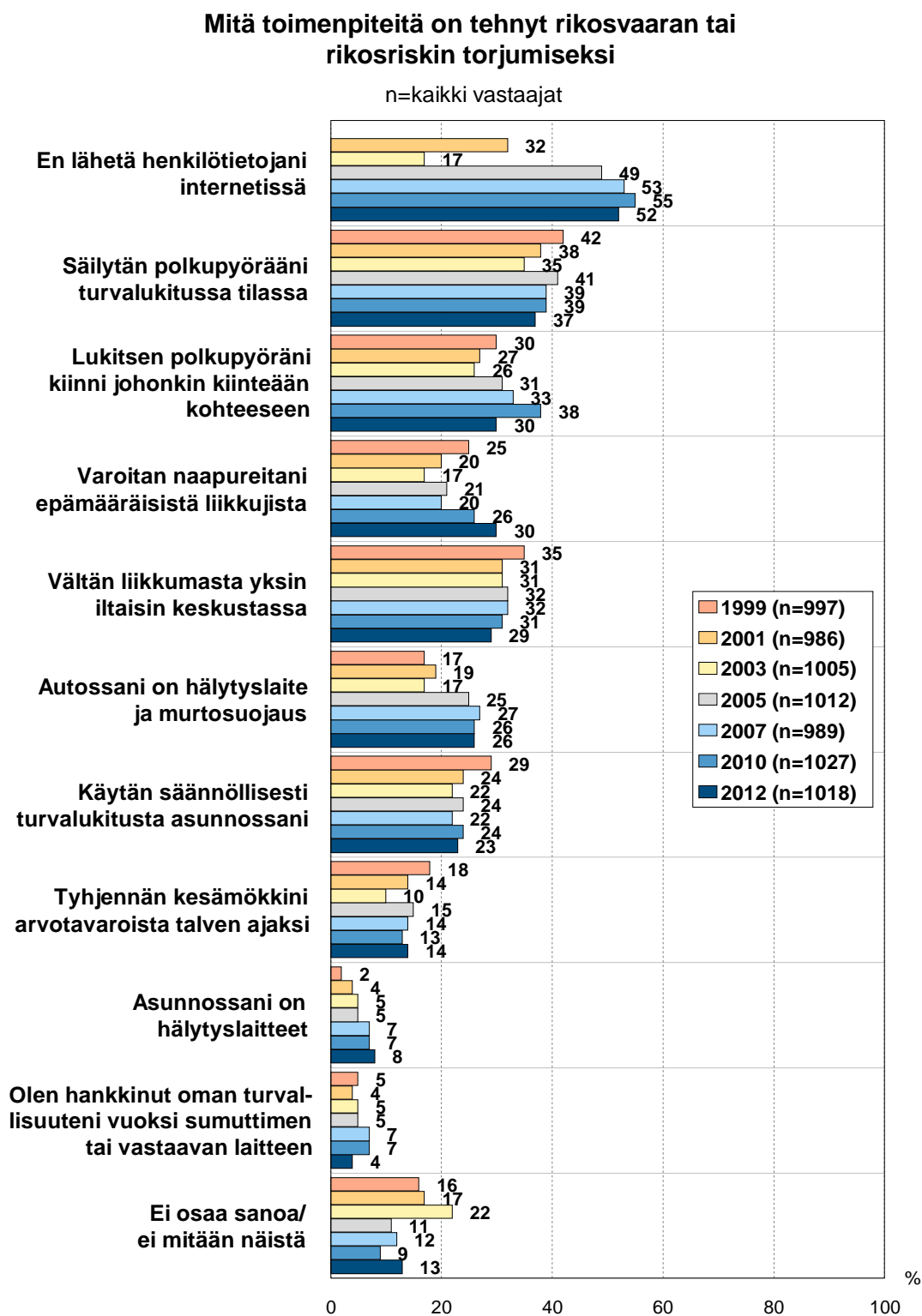
Vajaa kolmannes vastaajista varoittaa naapureitaan epämääräisistä liikkujista. Aktiivisimpia tässä asiassa ovat naiset ja yli 50-vuotiaat.

Pyörän lukitukseen ja säilytykseen kiinnitetään huomiota – 37 % säilyttää pyöräänsä turvalukitussa tilassa. 30 % lukitsee pyöränsä kiinni johonkin kiinteään kohteeseen (alle 25-vuotiaista 41 %).

Noin neljännes vastaajista käyttää säännöllisesti turvalukitusta asunnossaan. Turvalukitusta asunnossaan käyttävät etenkin yli 60-vuotiaat. Hälytyslaitteiden käyttö asunnossa on vielä suhteellisen harvinaista (8 %). Hälytyslaitteet löytyvät todennäköisimmin suurituloisilta tai yrittäjänä/johtavassa asemassa olevien asunnoista. 14 % vastaajista ilmoitti tyhjentävänsä kesämökkkinsä arvotavaroista talven ajaksi. Joka neljäs vastaaja ilmoitti, että autossa on hälytyslaite ja murtosuojaus.

Eri toimenpiteiden käyttö rikosvaaran tai rikosriskin torjumiseksi on pysynyt jokseenkin ennallaan.

Kuva 43. Toimenpiteet, joita on tehnyt rikosvaaran tai rikosriskin torjumiseksi.

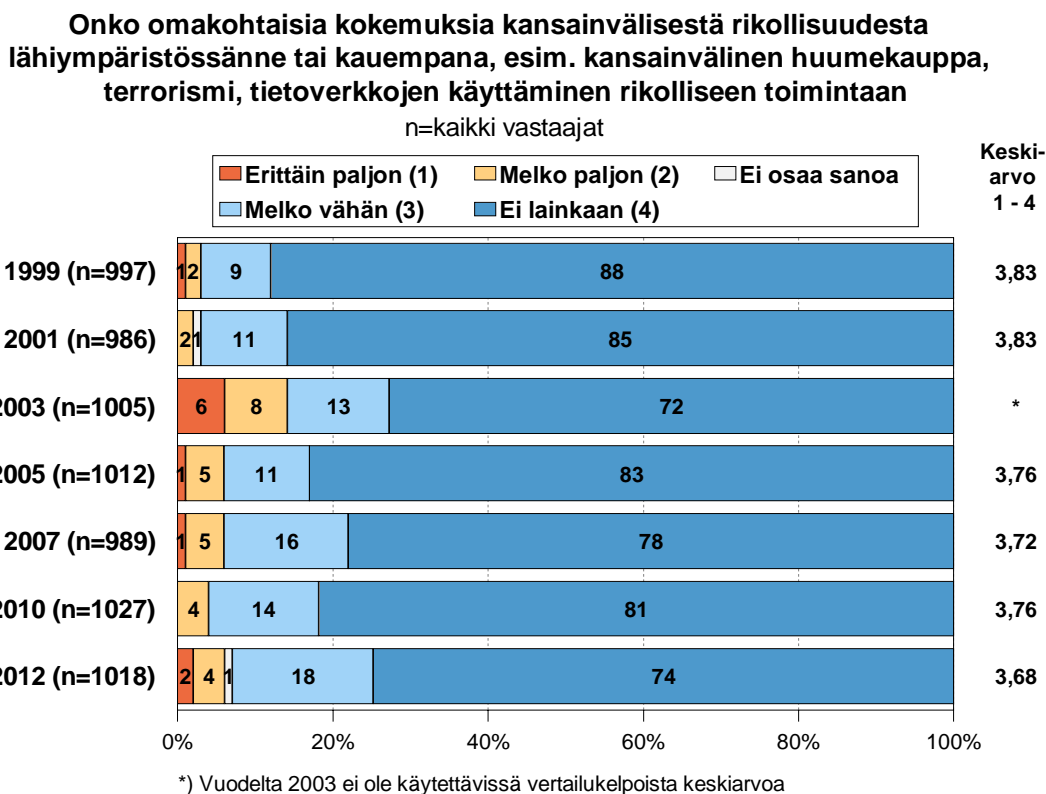


7.9 Kokemukset kansainvälisestä rikollisuudesta

Joka neljännellä suomalaisella on ainakin vähäisessä määrin omakohtaisia kokemuksia kansainvälisestä rikollisuudesta lähiympäristössään tai kauempana, esimerkkeinä kansainvälinen huumekauppa, terrorismi, tietoverkkojen käyttäminen rikolliseen toimintaan. Parilla prosentilla vastaajista kokemuksia on erittäin paljon. Alle 35-vuotiaiden keskuudessa on keskimääräistä enemmän kansainvälistä rikollisuutta havainneita. Myös rikoksen uhriksi/kohteeksi tai silminnäkijäksi joutuneiden, rikosprosessissa todistajana olleiden tai poliisiin viimeisen 12 kuukauden aikana yhteydessä olleiden keskuudessa on keskimääräistä enemmän omakohtaisia kokemuksia kansainvälisestä rikollisuudesta. Pienemmissä alle 30 000 asukkaan kunnissa, Pohjois- ja Itä-Suomessa sekä eläkeläisten keskuudessa kansainvälisen rikollisuuden kanssa tekemisiin joutuneita on keskimääräistä vähemmän.

Omakohtaisia kokemuksia kansainvälisestä rikollisuudesta on jokseenkin saman verran riippumatta siitä miten usein matkustaa ulkomaille. Näyttääkin siltä, että kansainvälisen rikollisuuden kanssa joudutaan tekemisiin lähinnä omassa lähiympäristössä. Vuoteen 2010 verrattuna aiempaa useammilla on kokemuksia kansainvälisestä rikollisuudesta.

Kuva 44. Omakohtaiset kokemukset kansainvälisestä rikollisuudesta.



8 Kansalaisten kokemuksia poliisitoiminnan laadusta

8.1 Kansalainen poliisin asiakkaana

8.1.1 Kansalaisten yhteydet poliisiin

Runsaat puolet suomalaisista on ollut yhteydessä poliisiin (kontakti poliisin kanssa) viimeksi kuluneen 12 kuukauden aikana.

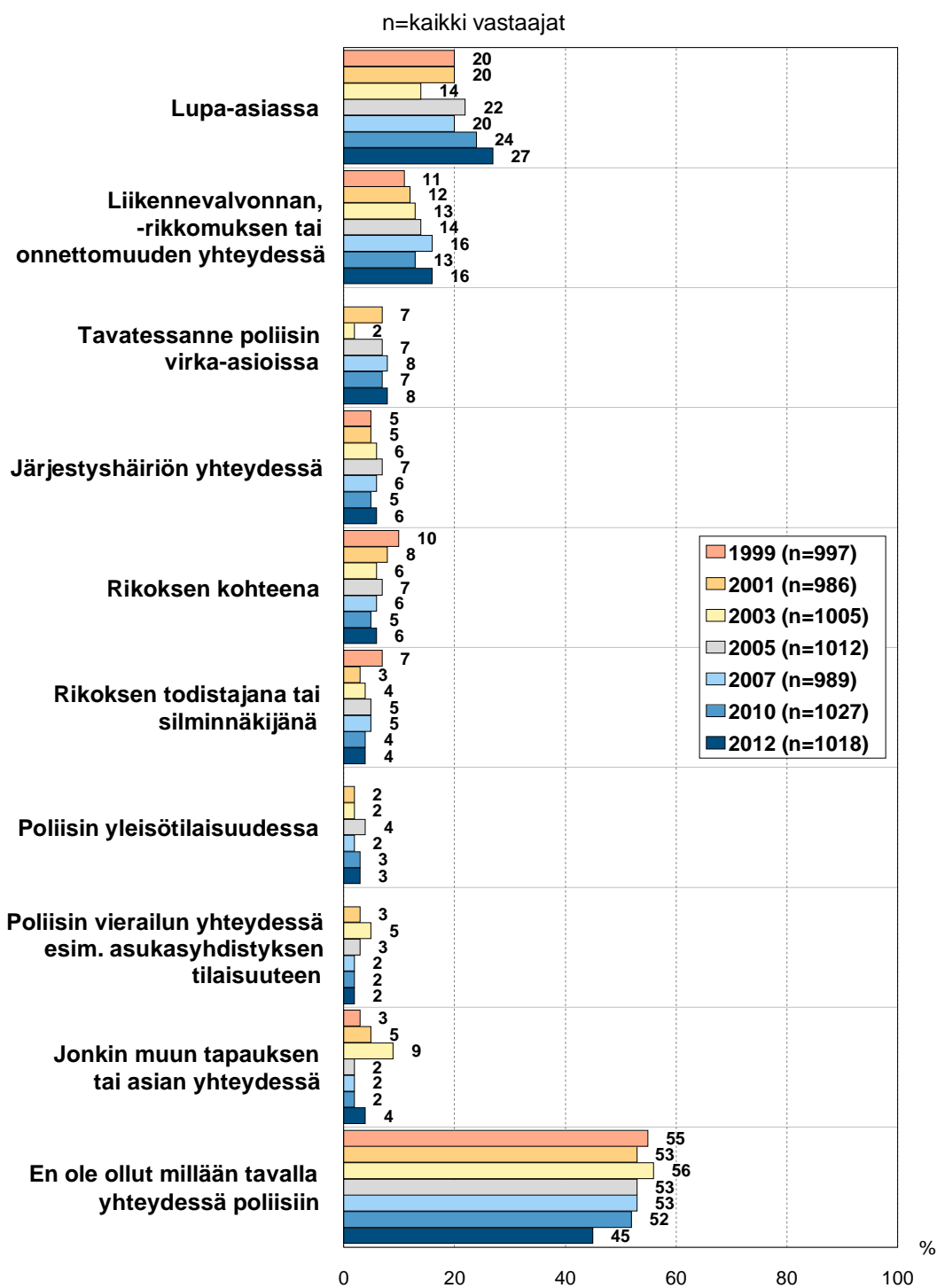
Poliisin kanssa on oltu tekemisissä tavallisimmin lupa-asioissa (27 %) tai liikennevalvonnan, -rikkomuksen tai onnettomuuden yhteydessä (16 %). Rikoksen kohteena poliisia on tavannut 6 % vastaajista.

Keski-ikäiset 35–49-vuotiaat ja miehet ovat olleet keskimääräistä enemmän poliisin kanssa yhteydessä viimeksi kuluneen 12 kuukauden aikana.

Suomalaiset ovat olleet lupa-asioissa aiempia vuosia enemmän yhteydessä poliisiin.

Kuva 45. Kansalaisten yhteydet poliisiin.

Onko ollut yhteydessä poliisiin viimeksi kuluneiden 12 kuukauden aikana jossakin kysymyskortilla mainituista asioista



8.2 Kansalaisten kokemuksia poliisin käyttäytymisestä

8.2.1 Palvelun laatu poliisiyhteyksissä

Runsaat puolet vastaajista olivat olleet yhteydessä poliisiin viimeksi kuluneen 12 kuukauden aikana. Poliisin asianhoitoon oltiin viimeisimmällä asiointikerralla pääosin tyytyväisiä.

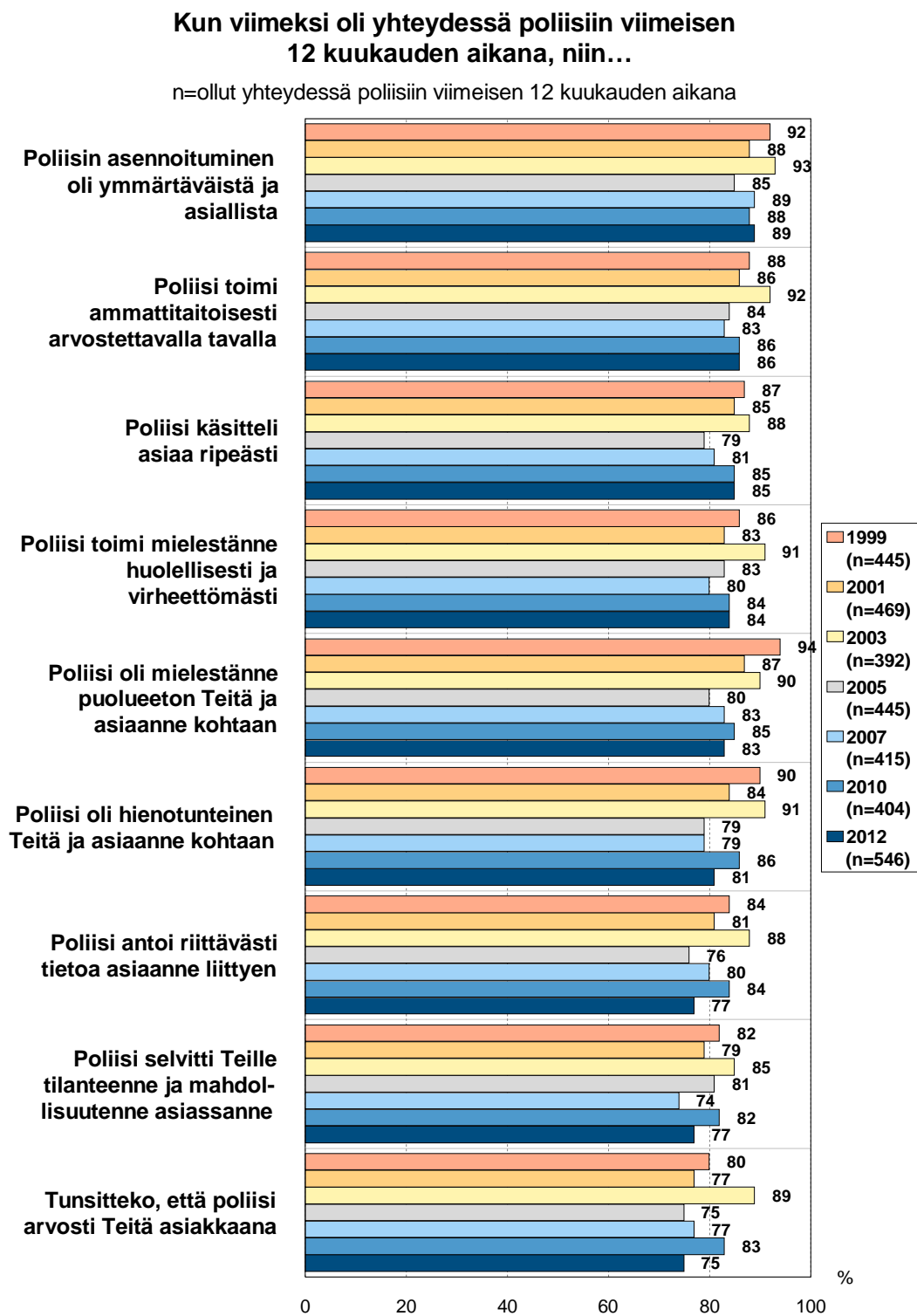
Poliisin vahvuuksia ovat ymmärtäväinen ja asiallinen asennoituminen asiakkaaseen sekä ammattitaitoinen toimintatapa.

Poliisin palvelussa on kehitettävää informoinnissa niin, että asiakkaan tilanne ja mahdollisuudet selvitetään asiointitilanteessa paremmin ja varmistetaan samalla muutenkin riittävä tiedonsaanti asiassa. Noin 15 % poliisin kanssa asioineista oli tyytymättömiä informointiin. Myöskään mielikuva asiakkaan arvostuksesta ei aina välity palvelutilanteessa. Valtaosa, kolme vastaajaa neljästä, koki kuitenkin että poliisi arvosti heitä asiakkaana.

Poliisin asiakkaista nuoret alle 25-vuotiaat suhtautuivat selvästi kriittisemmin poliisiin palvelun laatuun viimeisimmän asiointikertansa perusteella. Myös 25–34-vuotiaat olivat keskimääräistä tyytymättömämpiä joissain asioissa mm. käsittelyn nopeudessa ja puolueettomuudessa.

Palvelun laatu on pysynyt jokseenkin samana kun sitä verrataan viime vuosien (v. 2005–2010) tuloksiin keskimäärin.

Kuva 46. Kansalaisten kokemukset poliisin toiminnasta viimeisimmässä yhteydenotossa poliisiin.



8.2.2 Kansalaisten yleinen ilmoitusaktiivisuus

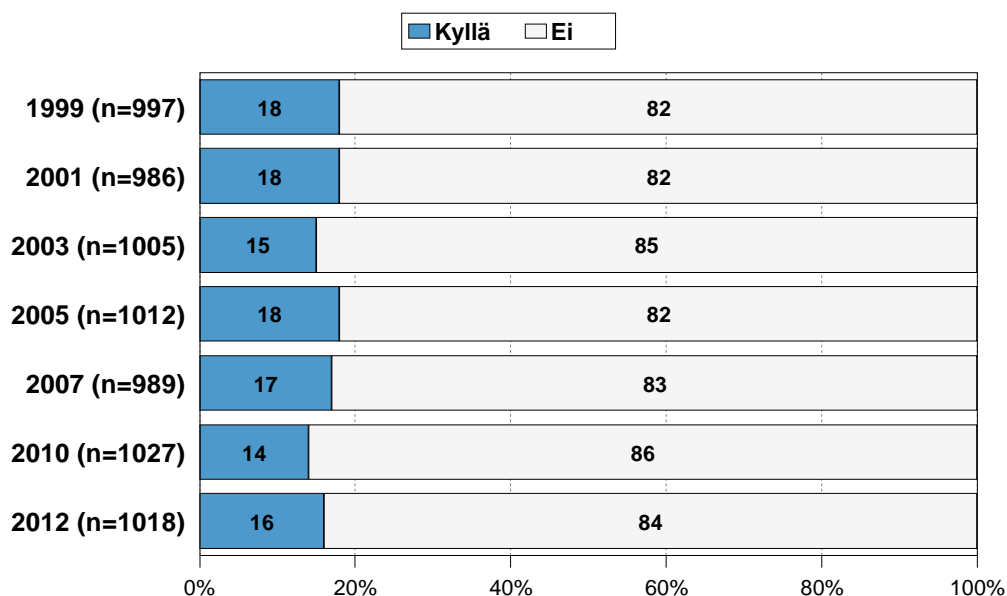
16 % vastaajista oli tehnyt ilmoituksen poliisille havaitsemastaan häiriöstä tai epäkohdasta tai rikosilmoituksen tämän tai viime vuoden aikana. Ilmoitusaktiivisuus on samaa tasoa kuin viime vuosina keskimäärin.

Ilmoitusten tekemisessä ei ole juurikaan eroa naisten ja miesten välillä. Ikäryhmittäin tarkasteltuna eniten ilmoituksia on tehty 25–34-vuotiaiden keskuudessa, vähiten yli 60-vuotiaiden keskuudessa. Helsingissä asuvat ovat tehneet keskimääräistä enemmän ilmoituksia (27 %), muutoin ilmoituksen tehneiden osuus on sama kuntakoosta (asukasluvusta) riippumatta.

Kuva 47. Havaitusta häiriöstä tai epäkohdasta ilmoituksen tai rikosilmoituksen tehneet.

Onko tämän tai viime vuoden aikana tehnyt ilmoituksen poliisille havaitsemastaan häiriöstä tai epäkohdasta tai tehnyt rikosilmoituksen

n=kaikki vastaajat



8.2.3 Kokemuksia viimeisimmän asioiden vaikutuksista

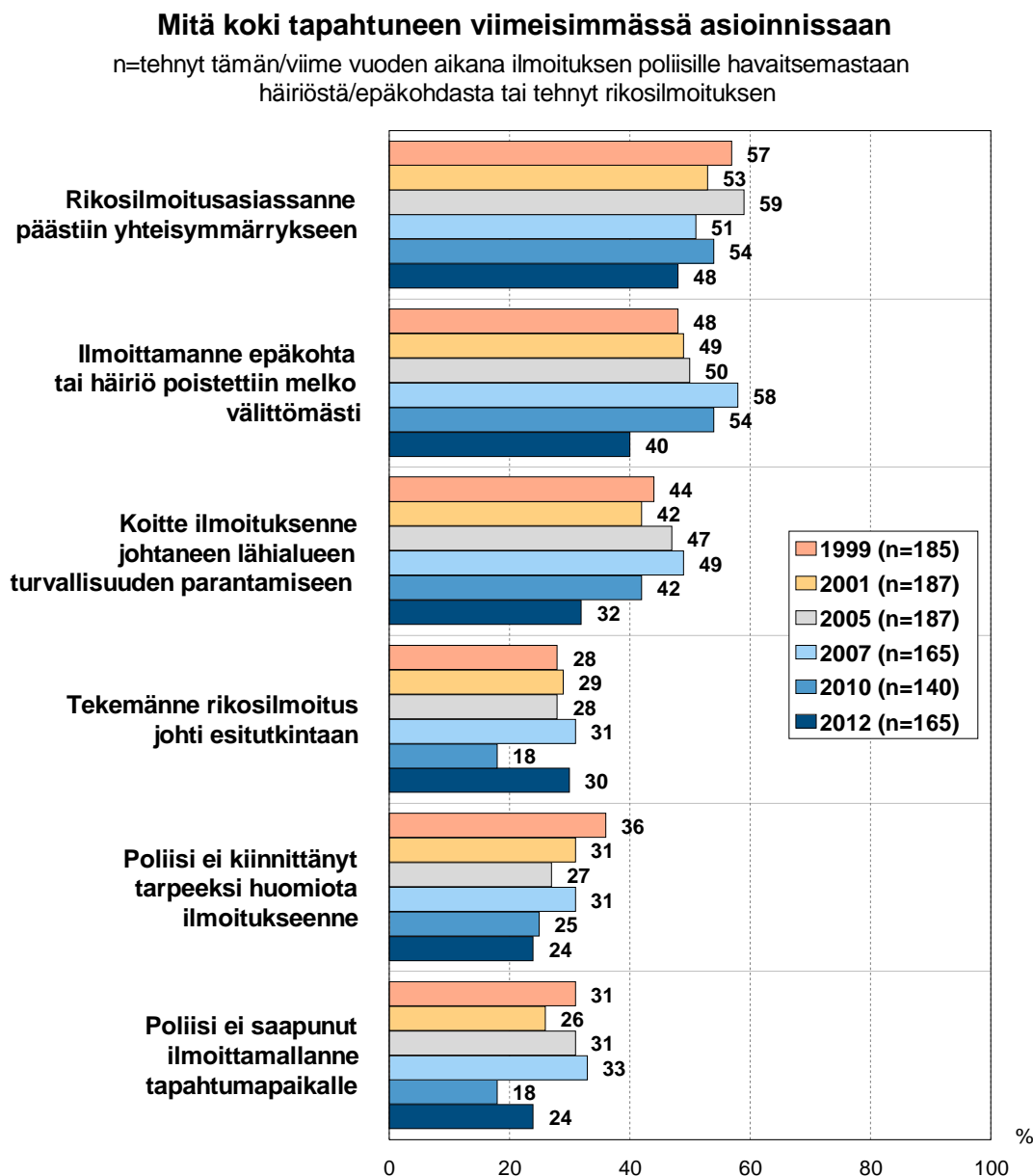
Poliisiin yhteydessä olleita pyydettiin arvioimaan viimeisimmän ilmoituksen vaikutuksia.

Vain noin kolmannes vastaajista koki ilmoituksensa johtaneen lähialueensa turvallisuuden paranemiseen. Ilmoitus johti epäkohdan tai häiriön poistamiseen melko välittömästi noin joka toisessa tapauksessa (40 % kyllä, 36 % ei).

Rikosilmoitus johti esitutkintaan 30 % tapauksista. Rikosilmoitusasiassa päästiin useimmissa tapauksissa yhteisymmärrykseen (48 % kyllä, 27 % ei).

Noin joka neljännessä tapauksessa poliisi ei saapunut tapahtumapaikalle lainkaan. Samoin noin neljännes vastaajista koki että poliisi ei kiinnittänyt tarpeeksi huomiota tehtyyn ilmoitukseen.

Kuva 48. Kokemukset viimeisimmän asioinnin vaikutuksista.



8.2.4 Poliisin suhtautuminen muita kulttuureja edustaviin

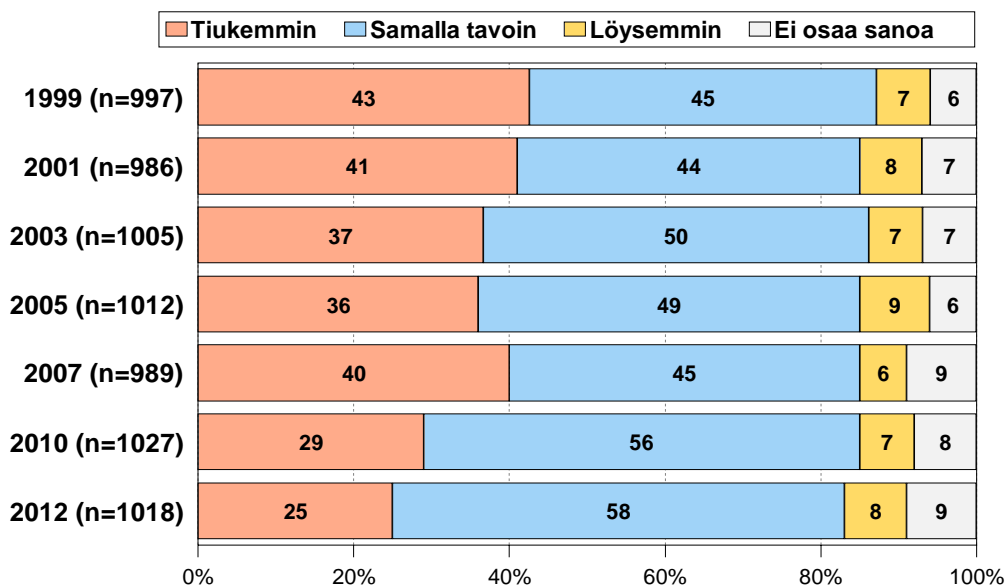
Poliisin ajatellaan suhtautuvan eri kulttuureista ja roduista lähtöisin oleviin jonkin verran tiukemmin kuin muihin suomalaisiin. Joka neljäs vastaaja oli sitä mieltä, että suhtautuminen on tiukempaa, 8 % piti suhtautumista löysempänä ja enemmistö 58 % samanlaisena. Käsitys eri taustan omaavien suomalaisten samanlaisesta kohtelusta on parantunut edelleen.

Seuraavissa taustaryhmissä on keskimääräistä enemmän vastaajia, jotka arvelivat poliisin suhtautuvan tiukemmin eri kulttuureista ja roduista lähtöisin oleviin: naiset, Uudellamaalla asuvat, suurissa yli 100 000 asukkaan kaupungeissa asuvat, lähiöissä tai taajamissa (muu taajama kuin keskusta) asuvat, opiskelijat ja koululaiset, korkeakoulututkinnon suorittaneet sekä rikoksen silminnäkijät.

Kuva 49. Poliisin suhtautuminen muita kulttuureita edustaviin.

Arveleeko poliisin Suomessa suhtautuvan eri kulttuureista ja roduista lähtöisin oleviin ihmisiin muihin suomalaisiin verrattuna...

n=kaikki vastaajat



8.3 Poliisin onnistuminen tehtävissään

8.3.1 Poliisin tehtävien tärkeysarvostus

Poliisin tehtävistä tärkeimpinä pidetään kiireellisiin hälytyksiin vastaamista (91 % erittäin tärkeä), väkivaltarikosten selvittämistä ja torjuntaa (81 % erittäin tärkeä) sekä huumorikosten selvittämistä ja paljastamista (81 % erittäin tärkeä).

Poliisin tehtävistä vähiten tärkeinä pidetään lupapalveluita (35 % erittäin tärkeä) ja päihtyneiden huostaanottoa (22 % erittäin tärkeä). Eri tehtävien tärkeys on pysynyt jokseenkin samana aiempiin mittauksiin verrattuna.

Nuorten alle 35-vuotiaiden keskuudessa noin kaksi kolmasosaa vastaajista pitää huumorikosten selvittämistä ja paljastamista erittäin tärkeänä, vanhemmissa ikäryhmissä lähes 90 %.

40 % vastaajista pitää rasismiin viittaavien rikosten paljastamista ja tutkintaa erittäin tärkeänä poliisin työssä. Tärkeydellä mitattuna asia on samaa tasoa kuin autovarkauksien selvittämisen osalta. Asia koetaan yhtä tärkeänä kaikissa ikäryhmissä. Naiset kokevat asian jonkin verran tärkeämmäksi kuin miehet.

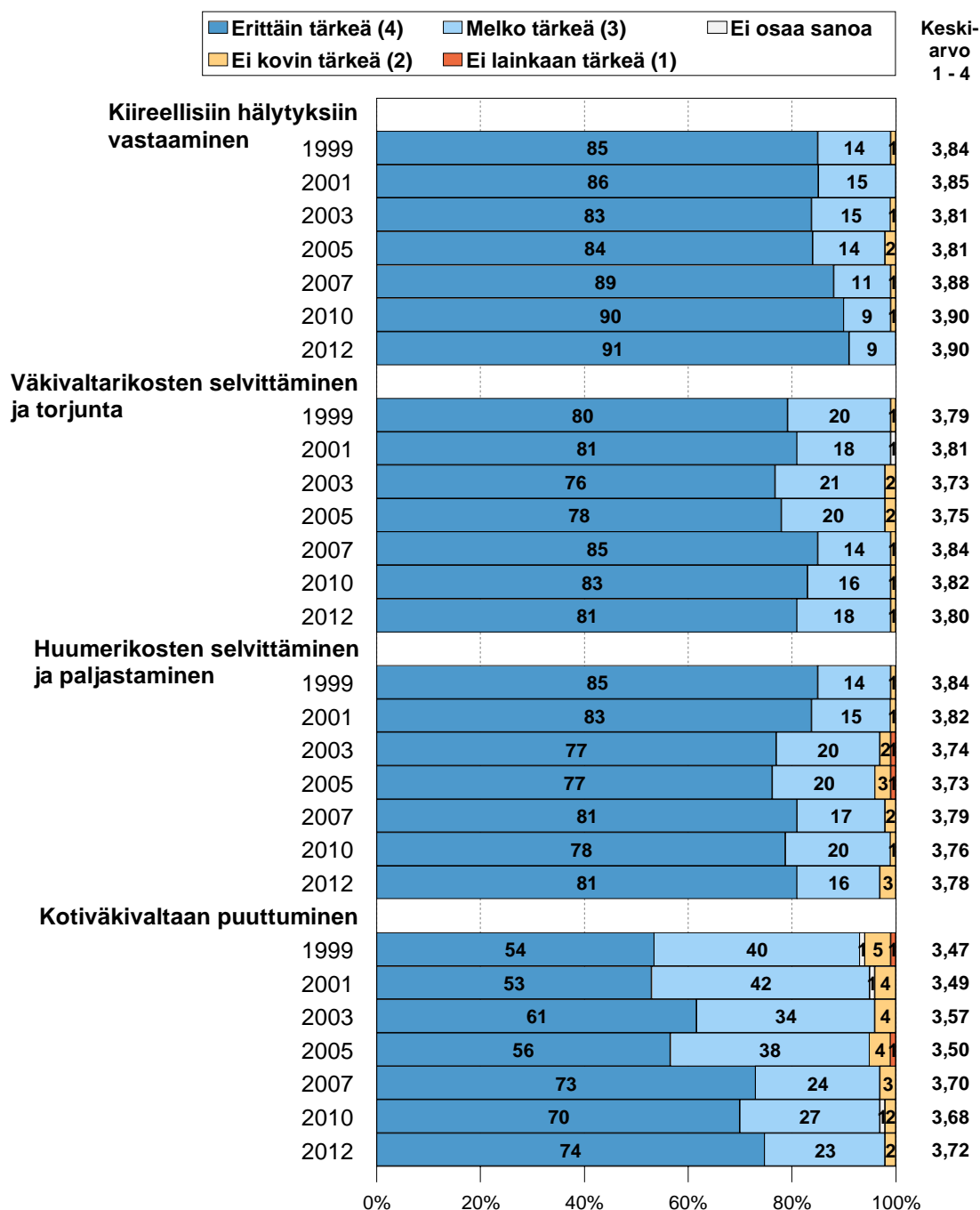
Iäkkäämmät, etenkin yli 60-vuotiaat ja naiset kokevat useimmat poliisin tehtävät jonkin verran tärkeämmiksi kuin miehet ja nuoret. Eri tehtävien tärkeysjärjestys on kuitenkin jokseenkin sama sukupuolesta ja iästä riippumatta.

Poliisin eri tehtävien tärkeyden arvioinnissa ei ole havaittavissa mainittavia eroja sen mukaan onko ollut rikoksen uhri tai kohde, silminnäkijä, todistaja oikeusprosessissa tai ollut yhteydessä poliisin kanssa viimeksi kuluneen 12 kuukauden aikana.

Kuva 50. Tehtävien tärkeys poliisin työssä (1/3).

Tehtävien tärkeys poliisin työssä (1/3)

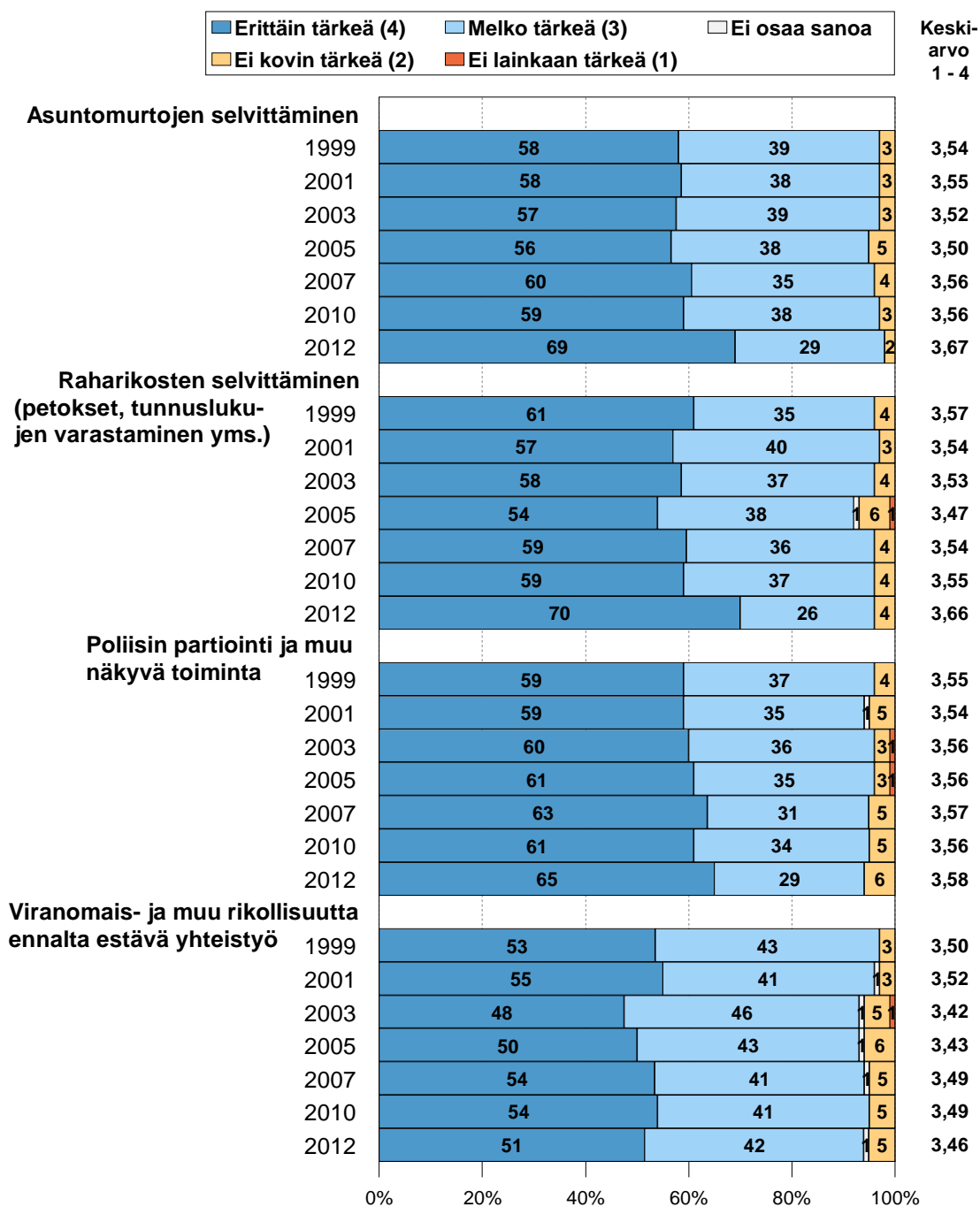
Kaikki vastaajat, 1999 n=997, 2001 n=986, 2003 n=1005, 2005 n=1012, 2007 n=989, 2010 n=1027, 2012 n=1018



Kuva 51. Tehtävien tärkeys poliisin työssä (2/3).

Tehtävien tärkeys poliisin työssä (2/3)

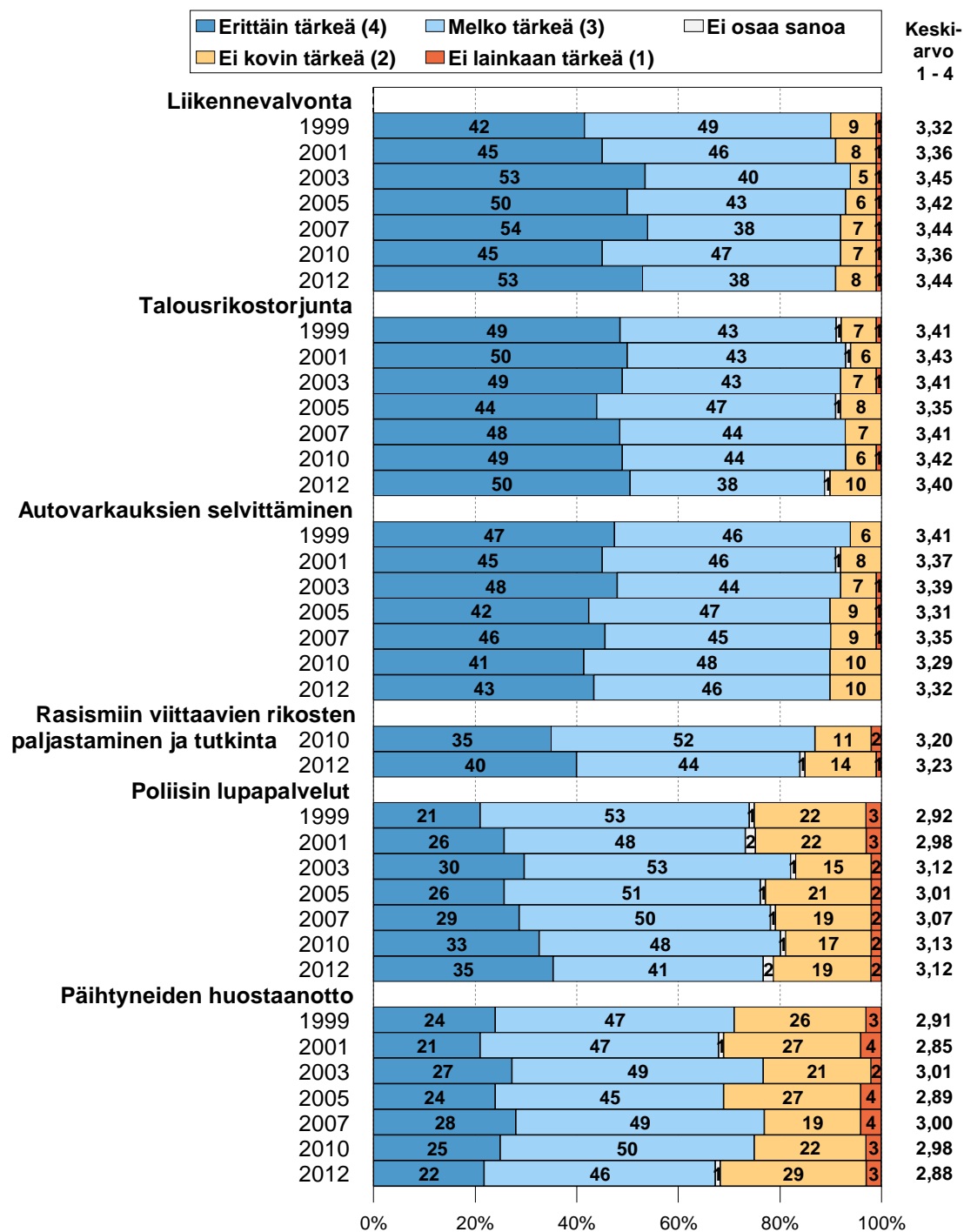
Kaikki vastaajat, 1999 n=997, 2001 n=986, 2003 n=1005, 2005 n=1012, 2007 n=989, 2010 n=1027, 2012 n=1018



Kuva 52. Tehtävien tärkeys poliisin työssä (3/3).

Tehtävien tärkeys poliisin työssä (3/3)

Kaikki vastaajat, 1999 n=997, 2001 n=986, 2003 n=1005, 2005 n=1012, 2007 n=989, 2010 n=1027, 2012 n=1018



8.3.2 Poliisin onnistuminen tehtävissään

Kansalaisten mielestä poliisi on onnistunut parhaiten lupapalveluissa (84 % hyvin), kiireellisiin hälytyksiin vastaamisessa (77 % hyvin) ja liikennevalvonnassa (80 % hyvin).

Huonoimmat arvostukset poliisi saa autovarkauksien selvittämisestä (56 % hyvin) ja talousrikostorjunnasta (52 % hyvin). Talousrikostorjuntaan pettyneitä on keskimääräistä enemmän miesten keskuudessa. Muutoin käsityksissä siitä, miten poliisi on onnistunut eri tehtävissään, ei ole mainittavaa eroa sukupuolen mukaan. Yli 60-vuotiaat ovat hieman keskimääräistä tyytyväisempiä poliisiin. Rikoksen kohteena, silminnäkijänä, todistajana tai asianosaisena rikosprosessissa olleiden käsitykset poliisin onnistumisesta eri tehtävissä ovat kutakuinkin samat kuin väestössä keskimäärin.

Tyytyväisyys poliisiin on samaa tasoa myös kuntakoosta riippumatta. Esimerkiksi käsitys poliisin onnistumisesta kiireellisiin hälytyksiin vastaamisessa on sama kaiken kokoisissa kunnissa. Käsityksissä ei ole tässä asiassa myöskään eroa haja-asutusalueilla, lähiöissä tai keskusta-alueilla asuvien välillä. Haja-asutusalueilla on kuitenkin hieman keskivertoa enemmän tyytymättömyyttä partiointiin ja kotiväkivaltaan puuttumiseen.

Opiskelijoissa ja koululaisissa on hieman keskivertoa enemmän tyytymättömyyttä poliisiin huumerikosten selvittämisessä ja paljastamisessa (28 % katsoo poliisin onnistuneen huonosti tehtävässä). Yrittäjien ja johtavassa asemassa olevien keskuudessa on hieman keskivertoa enemmän tyytymättömyyttä poliisiin raharikosten selvittämisessä (41 % katsoo poliisin onnistuneen huonosti tehtävässä).

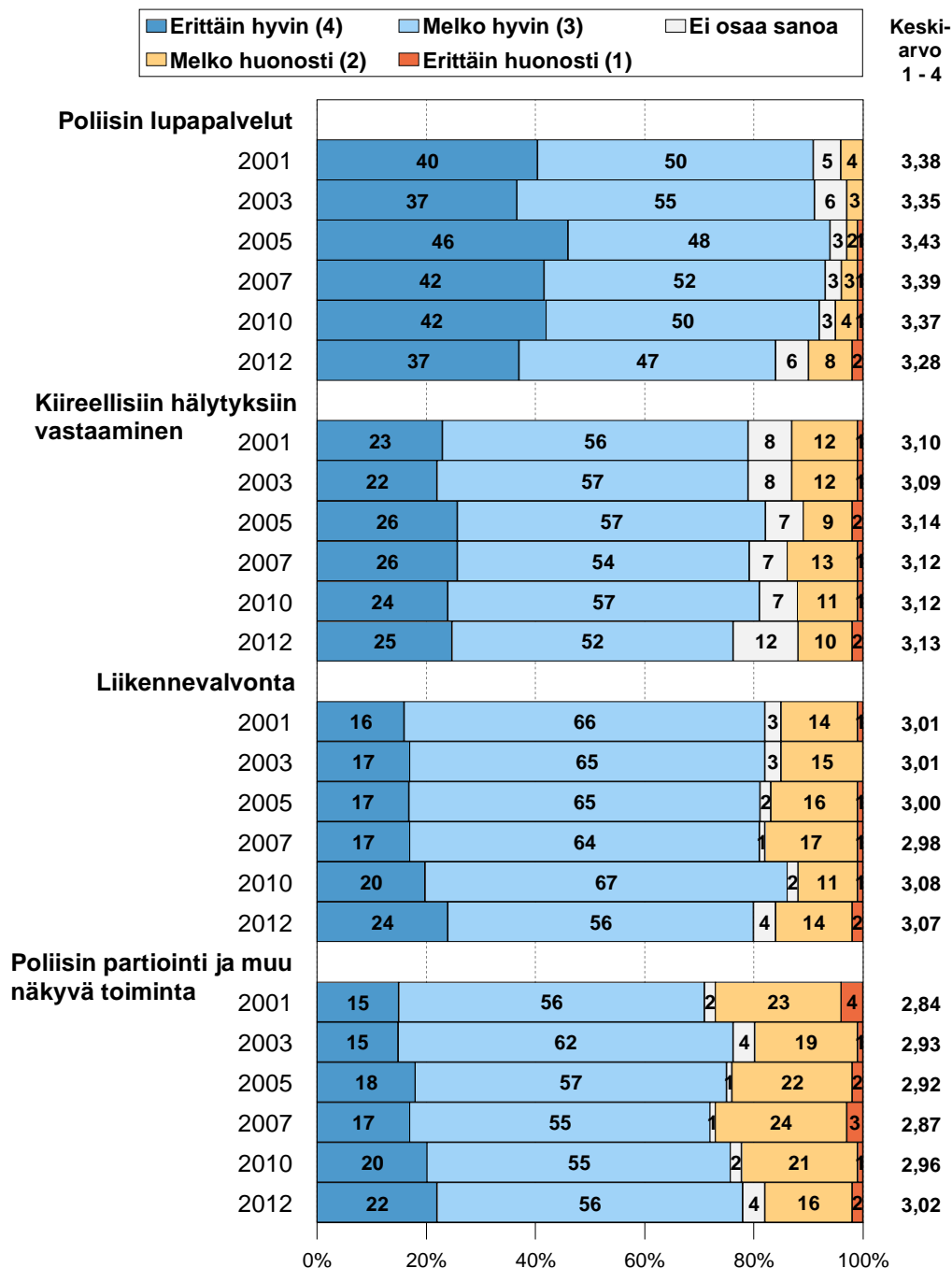
Poliisin vahvuutena on kiireellisiin hälytyksiin vastaaminen – kansalaiset pitävät tehtävää erittäin tärkeänä ja poliisin arvioidaan onnistuneen tässä tehtävässä hyvin. Poliisi on suoriutunut myös melko hyvin väkivaltarikosten selvittämisessä ja torjunnassa sekä huumerikosten selvittämisessä ja paljastamisessa, ja kansalaiset kokevat myös nämä erittäin tärkeiksi poliisitehtäviksi. Poliisin partiointi ja muu näkyvä toiminta koetaan myös tärkeäksi ja poliisi on onnistunut myös tässä tehtävässään melko hyvin. Myös liikennevalvontaan ollaan tyytyväisiä, mutta kansalaiset eivät koe tehtävää yhtä tärkeäksi kuin partiointia.

Poliisin arvioidaan onnistuneen parhaiten lupapalveluissa, mutta se koetaan vähemmän tärkeäksi poliisitehtäväksi. Päihtyneiden huostaanotossa on onnistuttu yhtä hyvin kuin huumerikosten selvittämisessä, mutta päihtyneistä huolehtimista pidetään kaikkein vähiten tärkeänä poliisitehtävänä.

Kuva 53. Poliisin onnistuminen tehtävissään (1/3).

Miten hyvin poliisi on onnistunut tehtävissään (1/3)

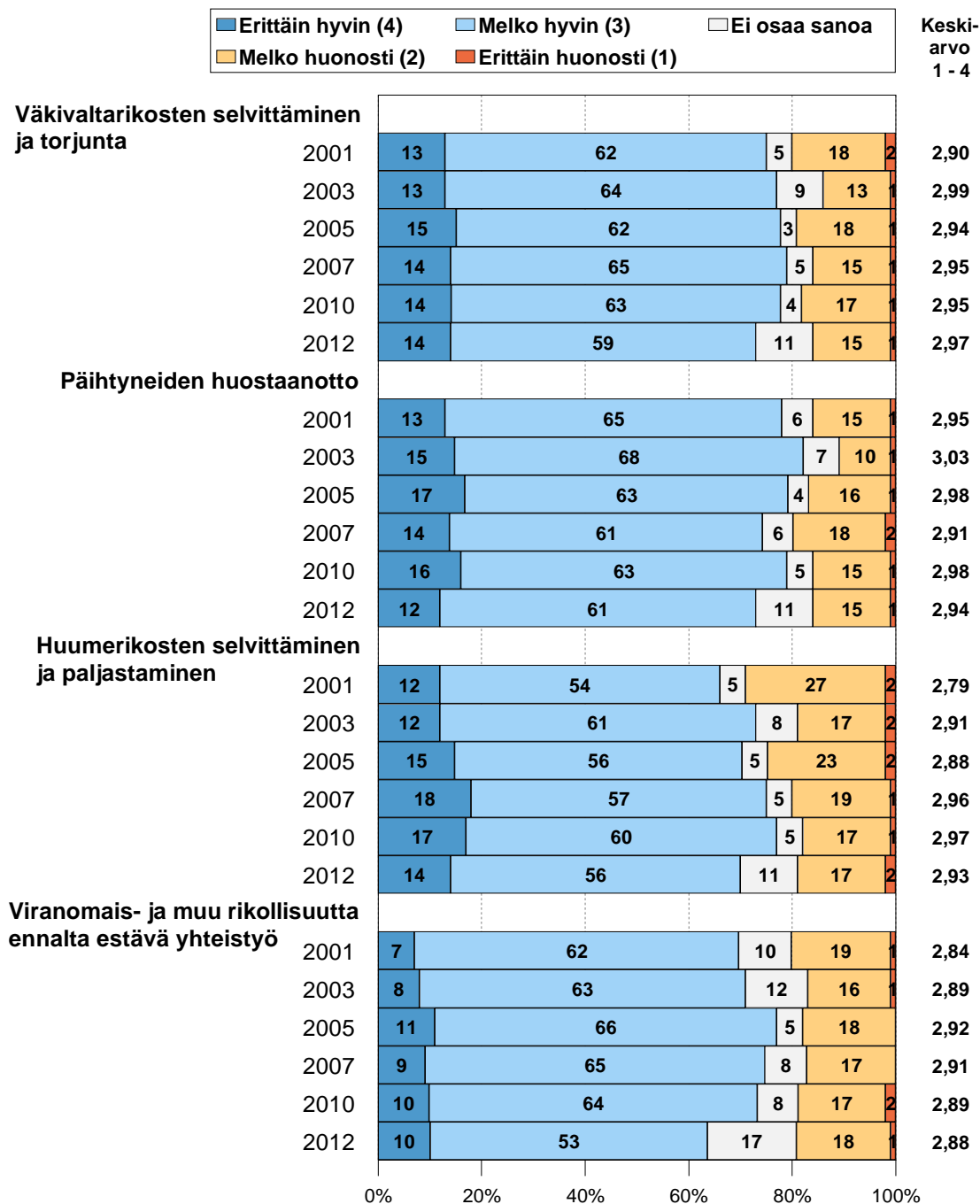
Kaikki vastaajat, 2001 n=986, 2003 n=1005, 2005 n=1012, 2007 n=989, 2010 n=1027, 2012 n=1018



Kuva 54. Poliisin onnistuminen tehtävissään (2/3).

Miten hyvin poliisi on onnistunut tehtävissään (2/3)

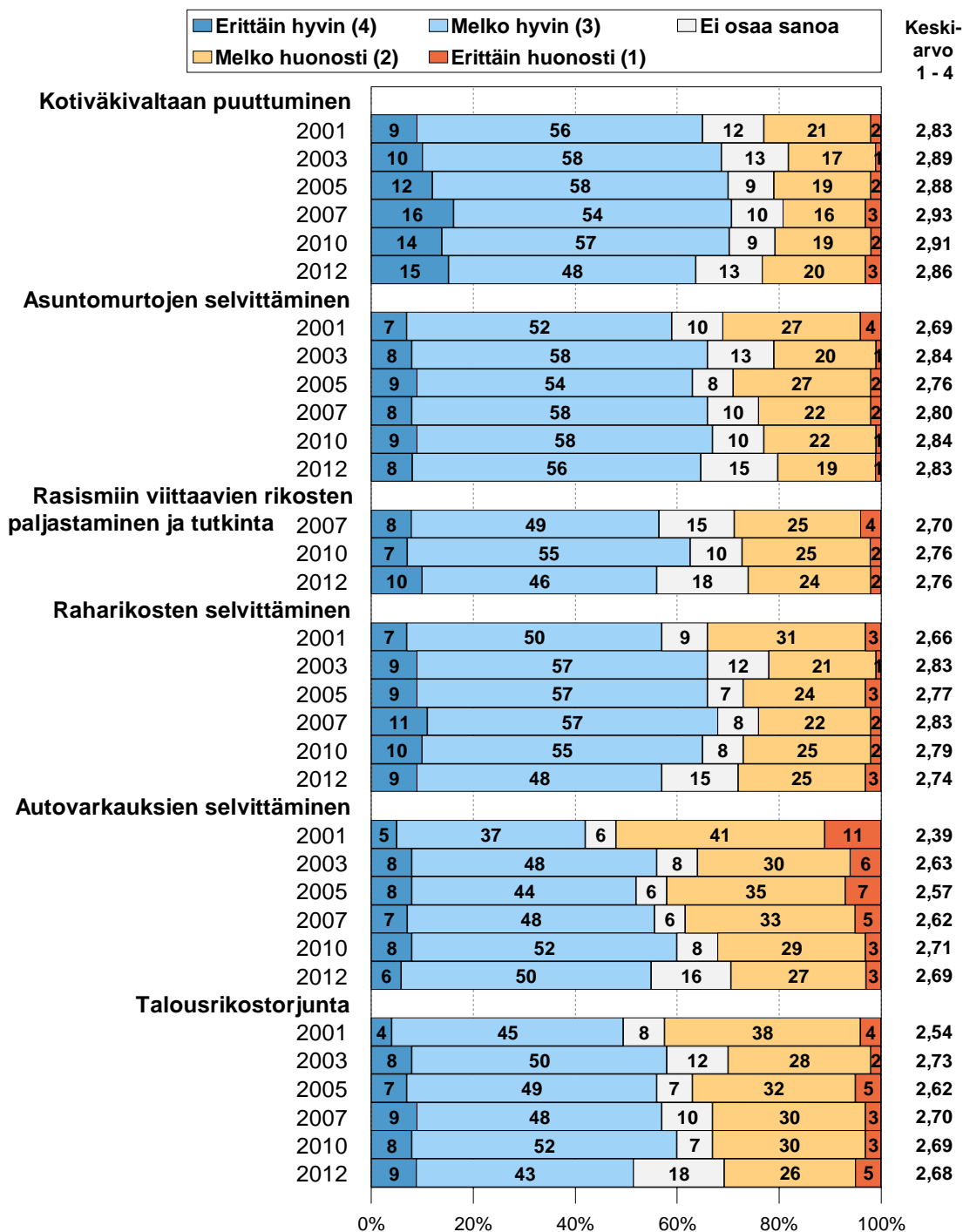
Kaikki vastaajat, 2001 n=986, 2003 n=1005, 2005 n=1012, 2007 n=989, 2010 n=1027, 2012 n=1018



Kuva 55. Poliisin onnistuminen tehtävissään (3/3).

Miten hyvin poliisi on onnistunut tehtävissään (3/3)

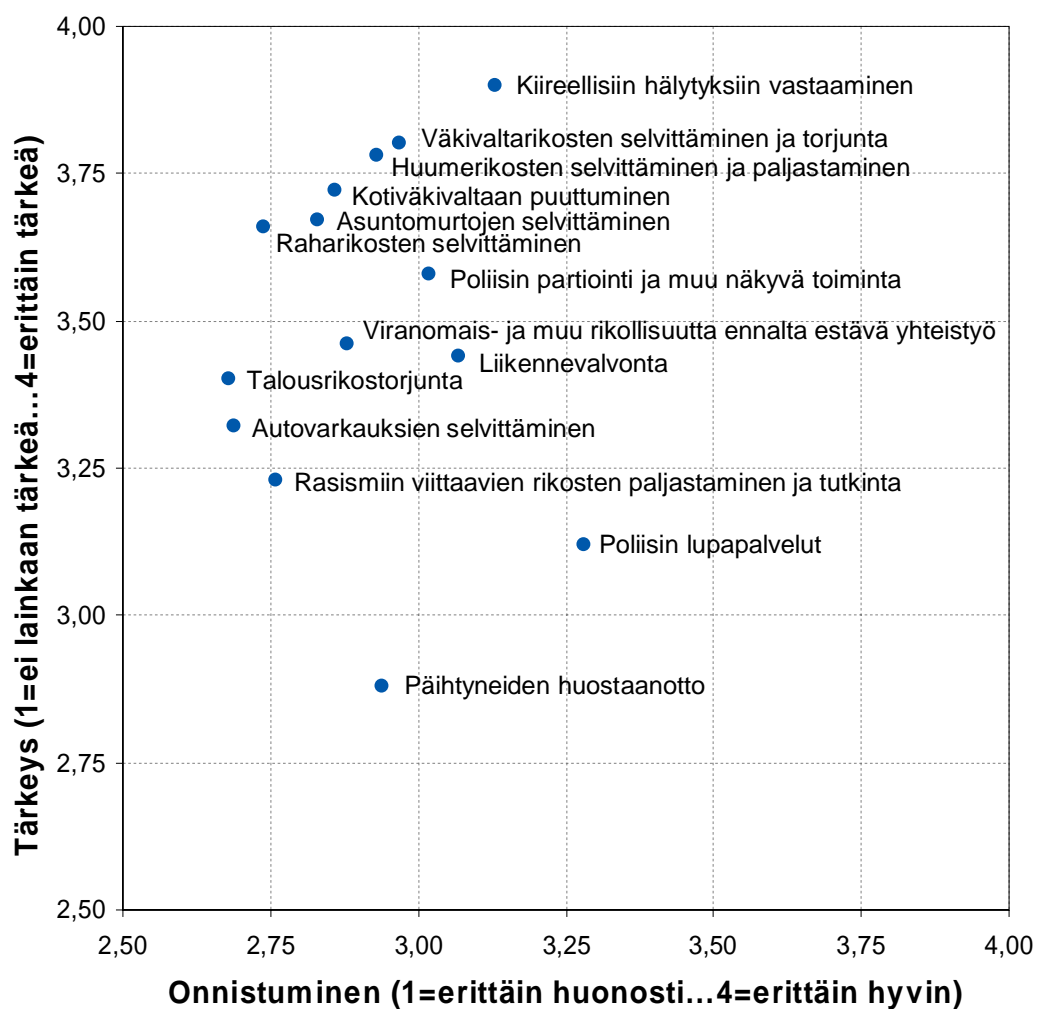
Kaikki vastaajat, 2001 n=986, 2003 n=1005, 2005 n=1012, 2007 n=989, 2010 n=1027, 2012 n=1018



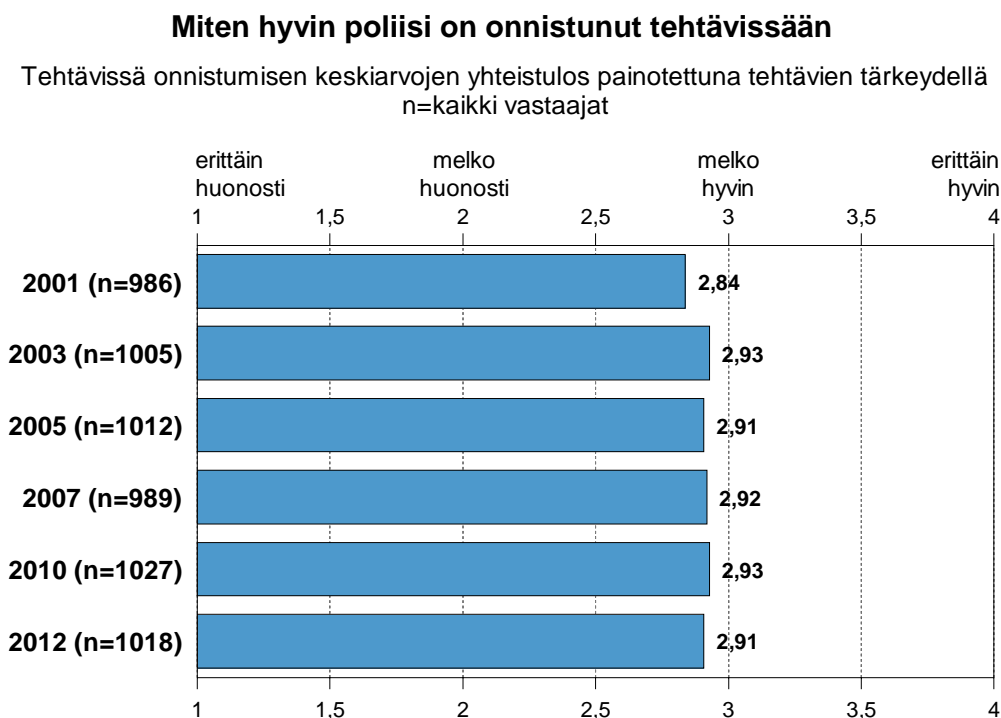
Kuva 56. Poliisin tehtävien tärkeys ja onnistuminen niissä.

Tehtävän tärkeys/onnistuminen poliisin työssä 2012

Kaikki vastaajat, n=1018



Kuva 57. Poliisin onnistuminen tehtävissään kokonaisuutena.



Yhteistuloksessa mukana olevat tehtävät: a) autovarkauksien selvittäminen, b) asunomurtojen selvittäminen, c) huumerikosten selvittäminen ja paljastaminen, d) raharikosten selvittäminen (petokset, tunnuslukujen varastaminen yms.), e) rasismiin viittaavien rikosten paljastaminen ja tutkinta*, f) poliisin partiointi ja muu näkyvä toiminta, g) liikennevalvonta, h) kiireellisiin hälytyksiin vastaaminen, i) päihtyneiden huostaanotto, j) väkivaltarikosten selvittäminen ja torjunta, k) kotiväkivaltaan puuttuminen, l) viranomais- ja muu rikollisuutta ennalta estävä yhteistyö, m) talousrikostorjunta, n) poliisin lupapalvelut.

* HUOM! Tehtävä e) rasismiin viittaavien rikosten paljastaminen ja tutkinta on mukana vain vuosien 2010 ja 2012 tuloksessa.

8.4 Arviot poliisipalvelujen kehityksestä

Vastaajia pyydettiin arvioimaan, miten poliisipalvelut ovat heidän mielestään kehittyneet viimeksi kuluneen vuoden aikana lupapalveluissa sekä järjestykseen ja turvallisuuteen liittyvissä poliisin hälytys- ja valvontapalveluissa. Vastaajia pyydettiin lisäksi arvioimaan miten nämä palvelut kehittyvät seuraavan vuoden aikana.

8.4.1 Poliisipalvelujen kehittyminen viimeisen vuoden aikana ja arviot kehityksestä tulevan vuoden aikana

Yli viidennes suomalaisista kokee poliisipalvelujen saatavuuden heikentyneen omalla asuinseudullaan viimeksi kuluneen vuoden aikana. Osuus on selvästi suurempi kuin vuonna 2010, jolloin se oli noin 15 %. Kehitys on ollut yhtä negatiivinen sekä poliisin

lupapalveluissa että järjestykseen ja turvallisuuteen liittyvissä poliisin hälytys- ja valvontapalveluissa.

Kansalaisten käsitys poliisipalvelujen saatavuuden kehityksestä on huolestuttava. Noin 40 % suomalaisista arvioi, että järjestykseen ja turvallisuuteen liittyvät poliisin hälytys- ja valvontapalvelut tulevat heikentymään tulevana vuotena omalla asuinseudulla. Noin joka kolmas arvioi poliisin lupapalvelujen heikentyvän. Osuus on kummassakin tapauksessa noin 20 %-yksikköä suurempi kuin vuonna 2010, jolloin noin 10 % arvioi lupapalvelujen heikentyvän ja noin 20 % poliisin hälytys- ja valvontapalvelujen heikentyvän.

Rikoksen uhriksi tai kohteeksi joutuneiden, rikoksen silminnäkijöiden sekä todistajana tai asianomistajana rikosprosessissa olleiden keskuudessa on keskivertoa pessimistisemmät näkemykset poliisipalvelujen kehityksestä sekä kuluneelta että tulevalta vuodelta.

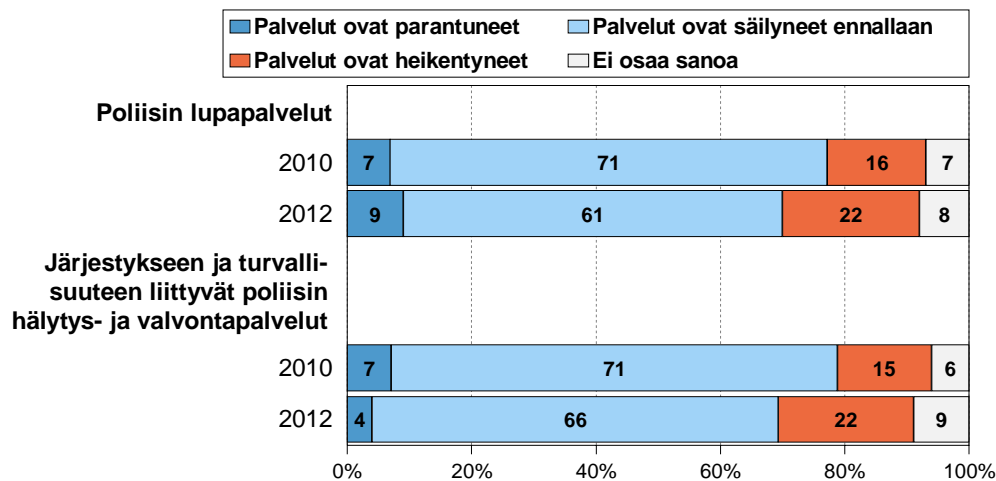
Naisilla ja miehillä on samanlaiset käsitykset ja odotukset poliisipalvelujen kehityksestä. Nuorten alle 25-vuotiaiden käsitys kehityksestä on positiivisempi kuin väestössä keskimäärin.

Kaikkein negatiivisimmat käsitykset ovat haja-asutusalueella asuvien keskuudessa, joista noin kolmannes arvioi poliisipalvelujen heikentyneen asuinalueellaan viimeksi kuluneen vuoden aikana ja lähes 40 % arvioi palvelujen edelleen heikentyvän tulevana vuotena. Mainittakoon, että myös Helsingissä ja suuremmissa kaupungeissa asuvien keskuudessa odotukset poliisipalvelujen kehityksestä ovat selvästi negatiiviset ja lähes yhtä negatiiviset kuin haja-asutusalueilla.

Kuva 58. Poliisipalvelujen kehittyminen viimeksi kuluneen vuoden aikana ja arviot kehityksestä tulevan vuoden aikana.

Miten arvioitte seuraavien poliisipalveluiden kehittyneen asuinseudullanne viimeisen vuoden aikana

Kaikki vastaajat, 2010 n=1027, 2012 n=1018



Miten arvioitte seuraavien poliisipalveluiden kehittyvän tulevan vuoden aikana

Kaikki vastaajat, 2010 n=1027, 2012 n=1018

